

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Aktaháboru.

Budapest, május 4.

(S.) Aktaháboru folyik Magyarország és Ausztria kormányai között. Az osztrák kormány támad, a magyar kormány védekezik. A harcér: a kiegyezés kérdése. Ennek a hadakozásnak látára a józan ész és a jó-hiszemű gondolkodás mindenekelőtt azt mondja: hogyan, hát van még ilyen kérdés? Hogyan, a kiegyezés aktái a kormányok között még nincsenek lezárva? Micsoda bolond dolog az, hogy a Thun-kormány, amely egy kiegyezésben megállapodott a Bánffy-kormányval, azt mondja a Széll-kabinetnek, amely ezt a kiegyezést állja, hogy: veled pedig így nem alkuszom.

Bolond dolog, de így van. A Thun-kormány a kiegyezésről akar még mindig tárgyalni és újra tárgyalni, holott a kiegyezésnek minden részlete kész törvényjavaslatok alakjában van a törvényhozások előtt és holott tisztesség dolga ok nélkül föl nem bontani azt, amit az ember egyszer érett megfontolás után kötött.

De a Thun-kormány van ürügye, ha oka nincs. Ez az ürügy: az ischli klauzula. Azt mondja az osztrák kormány: Mi tartjuk magunkat az augusztusi megállapodáshoz; ezekben a klauzula is benne van; a klauzulával maradhat a kiegyezés úgy, amint van, e nélkül azonban nem érezzük kötve magunkat. Ha tehát nincs klauzula, semmis az egész megállapodás; kezdjük az alkut elülről. Vagy van klauzula, vagy nincs kiegyezés sem.

Ez az okoskodás elég jó annak, aki csalni akar, vagy aki könnyen megszalítja magát. (A józan és becsületes észjárás azonban egy pillanat alatt keresztüllát rajta. Hiszen a dolog olyan egyszerű és világos. A vámszövetség nem jöhet létre, mert Ausztriában parlamenti uton nem válhatnak tör-

vénynyé a kiegyezésről szóló javaslatok. Az 1867. évi XII. törvény cikk értelmében most már joga volna Magyarországnak felállítani a vámsorompókat. De Magyarország e helyett megelégszik azzal, hogy fenntartja a közösséget egyoldaluan, önálló rendelkezéssel, a viszonyosság feltétele mellett. Ezzel megadjuk a módját annak, hogy odaát a közgazdasági közösségre vonatkozó törvényeket az osztrák alkotmány 14. §-a útján léptessék életbe. Ez eddig a kormányok megállapodása volt. Ami ezután következik, az mind a két államnak a belső ügye. Belső ügye nevezetesen Magyarországnak az, hogy önálló törvényhozási intézkedéssel hogyan intézkedik. Az a bizonyos klauzula erre az önálló intézkedésre vonatkozott; hogy a magyar kormány fenntartja-e, vagy elejti, ahhoz az osztráknak semmi köze. A Széll-kormány programjának egyik alapvető tétele az Ausztriával való közgazdasági viszonyok rendezése a hatvanhetedik alaptörvény épségének megőrzésével. A Thun-kormány sem többet, sem kevesebbet nem kíván a Széll-kabinetől, mint azt, hogy programjának ezt az alapvető tételét ejtse el; nem kíván egyebet, mint azt, hogy tartsa fenn az ischli klauzulát, amely incidentaliter meg akarta változtatni a hatvanhetedik alaptörvényt, eltüntetve azt a sarkalatos rendelkezését, hogy Magyarországnak az önálló gazdasági berendezkedéshez való joga csakis meghatározott időre köthető le.) És ezzel egyuttal olyat is követel a Thun-kormány, amit a világ egy államának kormányja sem merne követelni egy másik állam kormányától: azt ugyanis, hogy beleszólást engedjen Magyarországnak Ausztriának abba, hogy a maga belső dolgát hogyan igazítsa el a maga törvényhozása. Mi köze ahhoz Ausztriának, hogy mi 1903-ig akarjuk-e fenntartani a közösség állapotát, vagy meddig? És mi köze ahhoz, hogy a mi törvényhozásunk a maga önálló hatáskörében miféle más feltételekhez kap-

csolja még ezt a rendelkezését? Ha nem tetszik Ausztriának ez a mi rendelkezésünk, akkor ne intézkedjék a kölcsönösségről, pontum. Mi majd akkor is tudni fogjuk, hogy mit csináljunk. De alku tárgyává tenni a magyar állam szuverén jogát nem engedjük.

Vagy azt mondja tán az osztrák kormány, hogy ez mind szép, de a faktum mégis az, hogy Bánffy és Thun szépen meg egyeztek az ischli klauzulában és Thun most követeli az egyezés megtartását. Jó, hát követelje. De kicsodán követelje? Széll Kálmánon, akinek első dolga volt, hogy megbuktassa a klauzulát, amint megtudta a létezését? A magyar törvényhozás, amely ahhoz a klauzulához soha hozzá nem járult? Nincs itt keresni valója gróf Thunnak senki más, mint báró Bánffy Dezső. Hát keresse rajta a klauzuláját. És vegye meg rajta a perkoltségekkel együtt.

Különben van még egy módja a dolognak. Azt a boldogtalan klauzulát azért eszelték ki, mert odaát a 14. §. segítségével bajos életbe léptetni a kiegyezést. Ha parlamentáris uton meg tudják alkotni a tizen-nyolc törvényt, akkor egyszerre nem lesz szükség semmiféle lehetetlen klauzulára; nem lesz szükség önálló intézkedésre sem. Magyarország állja az alkut. Próbálják meg. De azt ne várják Magyarországtól, hogy azt a gazdasági áldozatot, amelyet a vámközösség állapotának kötelezettségünkön túl való fenntartása jelent ránk nézve, még az a közjogi áldozattal is tetézzük, hogy a hatvanhetedik alaptörvényen rést üssünk Ausztria kedvéért s hogy egyáltalán megengedjük, hogy az osztrák kormány belekötödjön a mi belső dolgaink intézésébe.

Azt pedig éppenséggel ne várják, hogy egy közjogiakban bűnösen könnyelmű kormány esztelen merényletének meghiusulásaért az utána következő kormány, amelynek közjogi lelkiismerete érzékeny, kárpótlást ad-

TÁRCA.

Ó az az ebéd!

— A Budapesti Napló tárcája. —

Írta: Paul Bonnetain.

— Boesássa be Verdunt doktort!

A zsanár eltűnt s arra nyomban megjelent a doktor a párisi vizsgálóbíró szobájában.

A bíró kényelmesen hátradült a székében s valami durva, zsíros papirostra írt levelet tanulmányozott. Olyan piszkos volt az az írás, hogy a bíró látható finnyassággal tartotta arisztokratikus kezében, csak úgy az ujjá hegyével. Rá se hederített a doktorra, aki nyugtalanul pillantott rá, majd szerényen köhintett, mintha gondani akarná:

— Én is itt vagyok ... kérem, ne hagyjon tovább ebben a rettenetes bizonytalanságban.

De megint csak elmúlt vagy két végtelenül hosszú perc, amíg a vizsgálóbíró részántra magát arra, hogy tudomást vegyen róla, s röviden, de élesen végigmustrálja.

A doktor kicsi gömbölyű emberke volt, erősen kipirult arccal és meglehetősen kopasz fejjel. Szeme rengeteg jószívűséget és félnépséget mutatott s ahogy ott állott, zavarában egyre a pápaszeméhez kapkodva s a bíróra úgy oldalt pislogva, éppenséggel nem nézte volna az ember gonosztevőnek.

A bíró főképp a doktor jobb kezét nézte merőben, az egyik ujjon két karikagyűrű csillogott.

— Ön Louis Verdunt doktor — kezdte —

született 1845. augusztus 20-án Toursban, jelenleg orvos Saint-Jeanban, azelőtt Boutigny-sur-Essonban lakott.

— Igen, vizsgálóbíró ur.

— Egy följelentésre idéztem meg, amely önt bigámiával vádolja.

— Engem ... uram ... engem ... bigámiával?

Kettőt lépett előre hevesen, a pápaszemet végrekppen leejtette és tágra nyílt szájjal meredt rá a bíróra.

A bíró pedig belepillantott újra az írásába és folytatta:

— Ön 1891. július 4-ikén feleségül vette Elise Adour kisasszonyt?

— Igen, vizsgálóbíró ur.

— Verduntné, született Adour kisasszony, még él s önök közt nem történt válás, nemde?

— Nem.

— Hogy esett hát meg, hogy ön 1893. június 3-ikán újra házasságot kötött és pedig Elise Achard kisasszonnyal?

— Vizsgálóbíró ur ... én ...

Nem folytathatta tovább, olyan izgatott lett. Arca halálhalványra vált, támolygott s egy szék karfájába kapaszkodott.

— Üljön le — mondta a vizsgálóbíró — és magyarázza meg nekem ...

A kis ember újra erőhöz kapott. A vér visszatért arcába, idegesen keresgélte a szemüvegét, nyugtalanul körülnézett, aztán hirtelen egészen odaszütemet az íróasztalhoz, megragadva a bíró kezét.

— Az istenért — szólalt meg fojtott hangon — beszéljen halkabban, hogy senki meg ne hallja ... Mindent elmondok ... Mindent megmagyarázok ... Hiszen teljesen ártatlan va-

gyok ... Becsületes ember vagyok ... A vád hamis, de azért mégis el volnék veszve, ha megtudnák! ... Nem, ne vonja el a kezét, hadd beszéljek ... Mindent meg fog érteni! ... Nekem nincs két feleségem!

— De uram, először is bocssáson el és lépjen hátrább! Itt van a kezében az 1893. június havában megtartott esküvőjéről szóló nyomtatott jelentés, amit ön maga küldött szét.

— Hamis, okvetlenül hamis! — kiáltott rémülten a doktor. — Száz példányt csakugyan nyomtattam, de csak azért, hogy az ösmerőseimet eláramítsam. De házadon csak egyszer házassodtam és pedig Elise Adour kisasszonyt vettem feleségül.

— Az az első, nagyon helyes. De hogy vagyunk Elise Achard kisasszonnyal?

— Adour-Achard? Csak ismeri az Adour-Achard céget ... a nagy gabonaüzletet Saint-Denisben? Ismernie kell!

— Uram — szakította félbe a bíró az izgatott emberkét — nekem úgy tetszik, hogy ön megfélekedik arról a tiszteletről, amelylyel az igazságszolgáltatásnak tartozik.

— Nem, nem! Boesánatot kérek, ha rosszul fejeztem ki magamat. Azt akartam mondani ... istenem, ez olyan kényes történet ... egész regény ... rettenetes helyzetben vagyok ...

Hirtelen elhatározással a kis ember újra lekapta orráról a pápaszemét, hogy ne kelljen elviselnie a bírónak élesen rászegzett tekintetét. Aztán mélyen felsóhajtott és hozzá fogott:

— Tudjon meg mindent, vizsgálóbíró ur.

— Jó is lesz — jegyezte meg a bíró szárazon.

— Hát 1891. július 4-ikén a törvényesség

jon az ország gazdasági érdekeinek feloldozásában. A Széll-kormány épp oly lelkiismeretesen fog örködni az ország gazdasági érdekei fölött, amely lelkiismeretesen megóvjá alkotmányunk épségét. Erről mi meg vagyunk győződve, noha a Thun-kormány nem akarja elhinni. És ha — amint hirdik — a Thun-kormány az ischli klauzula elejtéséért most cserébe áldozatul követeli a fogyasztási adók átutalásánál és a bank-aktában elért előnyöket; vagy helyesebben, vissza akarja állítani azt az állapotot, amely szabad rablást engedett Ausztriának Magyarországon: akkor erre igazán nem lehet más szavunk, mint az, hogy Thun ur vagy megtébolyodott, vagy meg akar bukni.

Hát ha megtébolyodott, akkor sietősen ki fog gyógyulni rögeszméjéből. Ha azonban meg akar bukni, ez a kívánsága teljesülhet. Azt elérheti, hogy meg fog bukni, hogy népszerűségben, dicsőségben fog távozni a hatalom polcáról. Mert odaát az a népszerű, dicső, nagy államférfiu, aki Magyarországgal szemben legvakmerőbb, legerhidebb. De ennél egyebet el nem érhet. Magyarország egész közvéleménye tiltakozik az osztrák kalózpoltika minden további merénylété ellen. Magyarországon nem lesz törvényhozás, nem lesz kormány — a Széll-kormány legkevesébe — amely zsákmányra éhes martalóc módjára reánk törő szövetséges társunk együgyű vakmerőségének megadja magát.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, május 4.

A naiv papjait leszámítva, illik megmondani a néppártól, hogy a kuriai bírások körül kifejlődött harcban — non sine gloria militavit. Áll ez legkivált a fiatal Rakovszky Istvánra, akit ez az új korszak mintha kieserélt volna. A korlátokat feszítő, szenvedélyes és tapasztalatlan agitátorból lassankint egy fogékony és szimpatikát ébresztő parlamenti alak bontakozik ki és nem a tanultságán, nem is a gondolatainak bőségén mulik, ha még nem lehet benne meglátni az oratórt.

Ma is szimpatikus volt, amikor lepezetlen hódolattal szinte megcsókolta a Szilágyi Dezső fegyverét, mely olyan nemesen terítette le. Valami rokonszenves és megható volt a modorban, ahogy a harc multán legyőzője előtt meghódolt. Mint tegnap a miniszterelnökkel, ma Szilágyi

minden formái között megesküdtem Elise Adour kisasszonynyal. Letelepedtem mint orvos Boutigny-sur-Essononban s mellékesen éremtanulmányokkal foglalkoztam, olyan sikerrel, hogy munkálataim alapján kineveztek az akadémia tisztjévé. Házasságunk első esztendeje nagy boldogságban telt el. A nagy korszakosság ellenére is a feleségem nagyon gyöngéd volt iránymában és én imádtam őt. De olyan szép is volt... fájdalom, hogy csak szép.

Házasságunknak éppen a második esztendejébe léptünk, amikor új alprefektust kaptunk, Victor Terrier urat. Először azzal jött házamba, hogy az akadémia tisztjévé való kinevezésemhez gratuláljon. Nem voltam otthon, tehát a feleségem fogadta. Nagyon elragadónak találta a feleségemet, újra meg újra eljött s egyre jobban megismerkedtünk. Kertem szomszédos volt a prefektura kertjével s ez megkönnyítette érintkezésünket Terrier úrral, aki nagyon tetszett nekem. Csinos, szeretetreméltó, művelt férfi volt, s a párisi életről, amelyet alaposan végigtanulmányozott, pompásan elcsévegett. Barátságunk így mind bensőbbé vált. Feleségemnek pazar bokrétaikat küldött s leckéket adott neki az evezésből az Essononon... Őn mosolyog, vizsgálóbíró ur? Igen, tőkfilkő voltam... tudom. Csak-hogy szerettem a feleségemet és biztam benne. Aztán... sok páciensem... tudományos munkálataim! Szegegy, olyan sokat volt egyedül és így megtörtént végül az, aminek meg kellett történnie.

Hogy miképpen tudtam meg, fogja ön kérdezni? Rózátlól, a szobalányomtól. Egy napon kinyitotta a szemetem, mire csakhamar magam is meggyőződtem arról, hogy meg vagyok csalva.

Rettenetes jelenet volt az. Feleségem elájult, ő pedig olyan sietséggel tünt el, hogy el nem érhettem. Mint egy örült széküldözött be a kör-

Dezsővel szemben is a leglojalisabb módon mentette magát s ahogy még az utolsó percben is fájdalmas rezignációval emlegette a néppárti harc igazságát: szinte kiértelt belőle az a vívódás, melyet a vallási elfogultság s az ellenfeleltől kiereszkolt mélyeséges tisztelet szívében folytatnak. S éppen ez a vonás von némi glóriát az ő sebzett homloka köré, míg az igazi vezér (a komáromi apát) leküzdhetetlen fanatizmusával csak azért nem válhatott győlételessé, mert naiv formáival mindig ott járt a neveltségesség mesgyéjén. De a kuriai csata utolsó epizódja, mely ma már csak harminc percig tartott el, megmutatta a nagy különbséget, ahogy e harc legyőzöttjeit a t. Ház honoralja. Megmutatta a Szilágyi Dezső verdiktjével. Mert míg Rakovszkynek lojalis komolysággal válaszolt a Ház bölcse s újból is méltónak találta, hogy fegyverét az övével összemérje: addig a komáromi apát türelmetlen és kapkódó vágásait csak olyan játszva és unottan hártotta el, ahogy egy óriás kergetné el a legyet, mely homlokán alkalmatlanodik.

De hát ez mind csak az utolsó esatározás jellegűvé birt. A csata jóformán az első félóránban eldőlt s a kuriai bírásokról szóló javaslatnak már csak harmadik olvasása van hátra. Az is meglesz holnap.

Az ülés azonban más témát is hozott. Először is Lukács László pénzügyminiszter beváltotta ígértét s ma betérjesztette a börzeadó-javaslatot. Azután letárgyalta a törvényhozás az állami népiskolák elhelyezésének költségeire vonatkozó javaslatot is, még pedig vita nélkül. Végezetül pedig az ülés végén Pichler Győző is előterjesztette tegnapi elmaradt interpellációját a Vaskapu-tarifák ügyében. Pichler Győző nem vágott könnyelműen ebbe a jelentős kérdésbe, sőt el kell róla ismerni, hogy az ügy fontosságának felismerésével iparkodott mélyére is hatolni. S ha ma Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter egyelőre el is vágta a kérdést, mikor a tarifák életbeptetésének elhalasztásáért egészen magára vállalta az ondiomat, kétségtelen, hogy az interpelláció a közhit szempontjából nem volt fölösleges. Szükség volt erre a kérdésre s talán bizonyos idő múlva szükség lesz kimerítőbb válaszra is. Egyelőre teljes megnyugvással lehet tudomásul venni, hogy a kormány Magyarország szuverén jogából egy hajszálnyit sem fog engedni.

A miniszter válaszát különben a többség tudomásul vette.

A képviselőház ülése május 4-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Ploss Sándor, gróf Széchenyi Manó, Hegedüs Sándor, Lukács László, báró Fejérváry Géza, Wlassics Gyula.

(A tőzsdeadó.)

Lukács László pénzügyminiszter: T. Ház (Halljuk! Halljuk!) Miután az 1897. évi állami zárszámadást egy a képviselőház, valamint a főrendiház letárgyalta és ezzel szuperálva lett az 1895-ik évi közügyi leszámolás alapján Magyarország által pótlólag fizetendő összegek kérdése is, minthogy a zárszámadásban a fedezet és az elszámolás módja megállapított és ennél fogva tárgyalanná vált az általam még a mult év végén betérjesztett 459. számú törvényjavaslat, ennél fogva van szerencsém kérni a t. Házat, méltóztatásuk hozzájárulni, hogy ezt a már fölöslegessé vált törvényjavaslatot visszavonjam. (Helyeslés.) Ezenkívül van szerencsém benyújtani egy törvényjavaslatot az értékpapír-forgalmi adóról, indoklásával együtt.

Kérem a t. Házat, méltóztatásuk intézkedni, hogy a törvényjavaslat kinyomassék s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottsághoz utasíttassék.

Elnök: A javaslatot kiadja a pénzügyi bizottságnak.

Következik

a kuriai bírásokról

szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Rakovszky István: Azt hiszi, hogy Szilágyi Dezső azért szólalt fel a 171. szakaszról, mert o szakaszt biztosabb alappal vélte a támadásában mint a 170. szakasz ingoványos talaját. Ugy látszik, az ő igazságérzetét is sértették e szakasz némely intézkedései.

Törlési indítványát visszavonja, de helyette ezt a szöveget indítványozza:

Aki az istentiszteletre szánt, vagy egyházi körmenetekben használt tárgyakat választási menetben vagy választási gyülekezeten használja, ha a 170. §-ban meghatározott eset nem forog fenn, 3 hónapig terjedhető fogházzal és polgári jogai felfüggesztésével büntetendő.

Szilágyi Dezső: T. ház! A dolog érdemére igen természetesen egyetlen megjegyzésem sincs; de t. képviselőtársam azt mondta, hogy én a 171. §-ban foglaltak közül csak azt védtém, ami az első alineában van; a többit nem merem védeni. (Zaj balfelől.)

Azt gondolom, az egész Ház tanuja volt annak, hogy ő védt. Midőn én a lelkiekben való hatalommal való visszaéléstől beszéltém, midőn erre nézve az angol bíró ítéletének szavait idéztém, s midőn én vitattam azt, hogy az államnak joga van, sőt kötelessége a választás szabadságát mindenféle hatalom, tehát a lelkiekben való hatalom visszaélései ellenében is, ha kell, büntető intézkedésekkel védeni, gondolom, ebben igazolása volt annak, ami a 171. §. második és harmadik alineájában foglaltatik. Ebben tehát tévedett, félreértett. (Ugy van jobbfelől.)

nyéket s mire este háza tértem, Elise elült. Megszoktatt azzal a nyomorult Terrierrel.

Természetes, hogy a botrány után nem maradhattam többé Boutignyben. Elutaztam Párisba, megszálltam a régi diákfogadómban és siralmasan éltem. Először is a rendőrprefektúrán kérdezősködtem a feleségem felől. Néhány hét múlva ráakadtak a Quartier de l'Etoileban. Egy magában volt egy sou nélkül, a szeretője elhagyta. Kifizettem adósságait s a nélkül, hogy viszontláttam volna, intézkedtem, hogy visszatérjen atyjához és nagybátyjához, az Adour-Achard házába. Mikor ezt megtörtént, azon voltam, hogy valahol a vidéken új praxist szerezzek. Saint-Jeanban éppen orvost kerestek, a város megtetszett, letelepedtem ott.

Hogy a családok bizalmát gyorsabban megszerzem, elköttem azt az ostobaságot, hogy özvegynek mondtam magamat. Az anyák sajnálkoztak rajtam, kedveskedtek és feleségül ajánlották föl leánykaikat... én azonban boldogtalan voltam, még mindig a feleségemet szerettem.

Hónapok múlva kaptam csak hírt róla. Egy napon atyja haláláról értesített s közölte velem, hogy most már egészen a nagybátyja házában él. Üzleti ügyek miatt elkerülhetetlen volt, találkoznom kellett vele. Megjelenítettem a jegyzőknél, tárgyalásunk rengeteg sokáig húzódott el. Amikorra mindent elintéztünk, Elise lekészt a vonatra. A tisztesség parancsolta, megkínáltam ebéddel.

Óh, ez az ebéd! A véletlenség abba a fogadóba vetett bennünket, ahol a mézesheiteinket töltöttük... Mit mondják még? A visszaemlékezés arra a boldog időre legyőzött... Mámoros letter, még mielőtt egy csöpp bor érte volna az ajkamat. Feleségem szebb volt, mint valaha... Olyan bűnbánóan könyörgött, hogy bocsássak meg neki. Nem állhattam ellent.

Megérkezett a nagybátyja. Rögton átlátta a helyzetet s oda sugta nekem:

— Tartsd meg.

Megtartottam. De mit mondjak Saint-Jeanban a derék hölgyeknek, akik olyan barátságosak voltak hozzám, a magányos özvegyhez? Hogyan vezessem be közéjük Elisét?... Akkor mentgondolatom támadt. Meg kell házasodnom! Igen, ez jó lesz! Megrendeltem a jelentéseket, amelyeket most felhasználtak ellenem s azokban a feleségemet Elise Achard helyett Elise Adournak neveztem. Így meg volt mentve a látogatás is...

— Jól van, jól van most már, — szakította fölbe kacagva a vizsgálóbíró a kis embert, akiknek halálos verejték gyöngyözött a homlokán, — most már mindent értek!

— Hála istennek! — felelte megkönnyebülten felsőhajtva a doktor. — De most még egy nagyon fontos kérdés: ki vádolt be? Bocsásson meg, vizsgálóbíró ur, de ezt meg kell tudnom. Mert ha a följelentés Saint-Jeanból jött, akkor ott nincs többé maradásom.

Egy pillanatra mosolyogva nézett a bíró a doktorra, aztán ő kérdezett valamit:

— Mikor küldte el azt a Rózátl, aki a felesége hűtlenségére figyelmessé tette?

A doktor arca egy árnyalattal még színebb lett, amikor kissé habozva így felelt:

— Ah... úgy... tehát ő...?

— Kérem, eleget tudok! — szólt a bíró — Most már természetesen csak a forma kedvéért szerzem be a szükséges adatokat, Saint-Jeanba azonban mindenesetre nyugodtan visszatérhet.

A kis doktor ezer halálkódással távozott a veszedelmes helyről és sugárzó arccal sietett a vasúthoz...

Hogy azután a kérdést a maga egész széles alapiában fel nem állítottam, annak egy igen természetes oka van, mert azt, amit a 170. §-nál mondtam, viszonzása képpen Molnár János képviselő urnak feleltem, csakis a Háznak és a Ház tisztelt elnökének elnézéséből mondhattam és ebben diszkreciót kellett gyakorolnom és így nem terjeszkedhettem ki annyira, amennyire talán akartam volna és akkor ez a határozott főkérdés nem állott volna elő.

Végre még egy másik kifejezésemet akarom megmagyarázni. En azt mondtam, hogy a bíróságok és az államhatóságok az államnak jogrendjéi engedelmesség ellenében érvényesíteni tartoznak. (Mozgás és zaj. Halljuk! Halljuk!)

Ez azonban nem a képviselő ur szavaira volt mondva, hanem Molnár János képviselő urra. Az állam jogrendje az, ami a törvényekben van. Ha változik a jogrend, természetesen a bírói hatalom feladata is változik. Ha ez az állam jogrendjévé válik, remélem, t. képviselőúrnak, kétfőben egyetértvelem: az egyik az, hogy a törvénynek az ember védekezését, tetszését, hajlamait alárendelni tartozik (Ugy van! Ugy van! balfelől); a másik az, hogy ő is azt tartja, én is azt tartom és mindnyájan azt tartjuk, hogy az a jogrend nem lehet hatálytalan valami; s azért azok a hatóságok és közegek, akiknek azt érvényesíteniük kell, ezt fogják is tenni, mindnyájunk helyeslésére, tehát azok helyeslése is, akiknek talán az a jogtétel nem tetszik, de akik a jogrend feltételeit uralmát előrendőnk kellékek tartják. Ennyit óhajtottam megjegyezni. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Plósz Sándor igazságügyminiszter: T. Ház! Kérem Rakovszky István képviselő urnak beadott módosítását mellőzni.

A tisztelt képviselő ur hivatkozott a logika szabályaira, amelyeknél fogva, miután a 170. §-t már elfogadtuk, a 171. § mellőzésére beadott indítványát visszavonja. Azt hiszem, tisztelt Ház, hogy ugyan-ezen logika szabályai azt is követelik, hogy a 171. §-t jelenlegi szövegében fogadjuk el, mert hiszen már a 170. §-ban el vannak fogadva ugyanazok a kitételek, amelyek 171. §-ban előfordulnak, t. i. a vallási tiszták tárgyait, vagy oly tárgyakat, amelyek egyházi szertartások végzésére rendelvek.

De, tisztelt Ház, azért is szükséges, hogy ezen szöveg megmaradjon, mert a szövegben foglalt kitételek megvan a maguk határozott, törvényben elfogadott értelme. Ezek a kitételek ugyanis a büntetőtörvénykönyv 91. §-ában és a kihágási büntetőtörvénykönyv 31. §-ában szintén előfordulnak, míg ellenben a Rakovszky István tisztelt képviselőúr által beadott indítványban foglalt kitételek még értelmezésre szorulnának. Az isteni tisztelt szánt tárgy tekintetében hamarjában is kétes dolog, hogy mit kelljen ez alatt érteni? Csak a kelyhet, vagy csak az ostyát? Vagy pedig a kelyhet is, vagy a keresztet?

Ezek körébe tartoznak-e mindezek vagy nem? Továbbá az egyházi körmeneteknél használt tárgyak kifejezése sem fogadható el, mert hiszen ezen szöveg mellett azt tételneznék fel, hogy már használatra lettek ezen tárgyak, a mit azt hiszem, a t. képviselő ur sem akar ezen szavakkal mondani, de meg azután azon vallási felekezeteknél, amelyeknek egyházi körmeneteik nincsenek, ezen kitétel kétes lehet, azért kérem, ezen szöveget, amely a javaslatban foglaltatik, elfogadni, mert ezen szövegnek már megvan a határozott, törvényes és a judikatura által is elfogadott értelme. Ajánlom tehát a szakaszunk változatlan elfogadását. (Helyeslés jobbfelől.)

Elnök: A Ház a szakaszt megszavazta.

A 178. §-nál.

Molnár János reflektál Szilágyi Dezső beszédére. Ok nem hatalmi érdekeikért küzdenek, mert nem szorultak az államra, hogy hatalmat tőlük kérjenek. Elég hatalmuk van a lelkiek felett. Egyházi visszaélések szabályozására csak az egyház illetékes.

Szilágyi Dezső: T. Ház! Nem tarthatom megengedhetőnek a magam részéről, hogy a beszéd érdemére feleljek, és pedig azért nem, mert én részemről, ha már egyszer nem a fennforgó szakaszhoz szóltam a Ház engedelmével, ezt ezen törvényjavaslat tárgyalása alkalmával többször tenni vagy igénybe venni nem akarom. Egyetlen helyreigazítást akarok tenni szavaim értelmére. En azt mondtam, hogy a lelkiekben való hatalommal való visszaélés fékezését és büntetését az egyháza bizonni nem lehet. Mit jelentett ez? Amennyiben ezek a cselekmények egyházi kötelezettségeknek is megsértésül, azoknak mint egyházi vétségeknek eltiltése és büntetése az egyház dolga, csinálja szabályai törvénye szerint.

A választói jog gyakorlata azonban világi dolog (Igaz! Ugy van! jobbfelől.), azt szabályozni és megvédeni az állam kötelessége és feladata (Helyeslés jobbfelől.), és nem bizzuk az egyházra, mert ahhoz, annak megvédésére a világi rend ellenében az egyháznak hatalma nincs, hivatása sincs. (Zaj. Ellenmondások balfelől.) Kérem, az urak azt gondolják, hogy mikor az egyháznak kötelessége és feladata törvényt tisztelő, erkölcsösen élő embereket nevelni, akkor egyszersmind mindenütt, ahol erkölcsös és törvényt tisztelő magavisélet szóba kerül, minden ilyen ügybe beleszóljának. Kérem, teljesítse az egyház a maga körében hivatását; ha az ő közege visszaél a lelkiekben való hatalmával, ez egyházi vétség, végezzék el a maguk körében; de a világi rendet mi szabjuk meg, az állam, és nem bizzuk senkire. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Ez az, amit mondtam és nem is lesz állam, amely ebben a pontban egy hajszálkát enged.

A többször, amit tisztelt képviselőúrnak mondtam és mint kérdéseket felvettem, nem szólok, alkalmasint, miután ezek nekem régi ismerőseim, találkoznunk fogok velük, majd ha a szabályok megengedik, hogy érdemük szerint méltassam. Addig sem felvilágosítást nem adhatok, sem nézetemet el nem mondhatom. Rábízom a Háza, hasonlítsa össze, amit én mondtam, ha érdemesnek tartja, azzal, amit ellenében a t. képviselőúrnak felhozott, azután ki-ki alkossa meg a maga véleményét. (Helyeslés jobbfelől és a szélsőbaloldalon.)

Elnök: A szakaszt a Ház elfogadja.

Ezzel a javaslatot a Ház egészében elfogadta.

A harmadik olvasást a holnapi ülésre tűzöm ki.

(Állami népiszkolák.)

Molnár Antal előadó elfogadásra ajánlja az állami népiszkolák elhelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Elnök: A Ház vita nélkül megszavazta a javaslatot, amelynek harmadik olvasását holnapra tűzi ki.

(Munkarend.)

Szóll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) A mint már többször volt alkalmam a t. képviselőház előtt kifejtetni, a kuriai bíróságról szóló törvényjavaslat után következik a házszabályok némely szakaszainak módosítására kiküldött bizottság jelentésének tárgyalása. De méltóztatik tudni, a Ház felfogása a kormány felfogásával egyezőleg az, hogy a házszabályok módosításáról szóló jelentés csak akkor tárgyalassék, ha a kuriai bíróságról szóló törvényjavaslatot a t. Ház immár letárgyalta és az holnap végleges szavazással meg fog szavaztatni s átmeny a főrendiházhoz, én azt akérest intéztem a főrendiház elnökéhez, hogy lehetőleg siettesse ezen javaslat tárgyalását, tekintettel arra, hogy a míg az le nem tárgyalatik, addig ez a Ház ülést nem tart. A főrendiházban az a javaslat holnap fog bizottságilag tárgyalás alá vétetni és így reményelem, hogy a jövő hét derekán ennek a javaslatnak tárgyalása a főrendiház országos ülésében is végezh fog menni és be fog fejeznetni, úgy, hogy a jövő hét vége felé a főrendiházról ez a törvényjavaslat visszajöhet, illetőleg az üzenetet a képviselőház megkapja. Kérem tehát a t. Házat, méltóztatassék elhatározni, hogy a bejelentő üléseken kívül, a melyek esetleg szükségessé válhatnak, érdemleges tanácskozások a Ház nem tart jövő péntekig, a mikor első ülését fogja megtartani, a melynek most már kitűzött tárgya lesz a főrendiház üzenetének bejelentése. Ha az az üzenet akkor csakugyan megérkezik, leszek szerencsés a t. képviselőúrnak a további napirend iránt javaslatot tehetni. (Élénk helyeslés a jobb- és baloldalon.)

(A Vaskapu-tarifája.)

Elnök: Következik az interpelláció.

Pichler Győző: A következő interpellációt intézi a kereskedelmi miniszterhez:

A napilapokban közölt díjtétel-tervezet megfelel-e ama díjtételeknek, melyet a magyar állam a Vaskapun át közlekedő hajók után szedni szándékozik?

Megfelel-e a ténynek az, hogy a magyar kormány, minisztertanácsban hozott határozattal, a tervezett Vaskapu-hajózási díjszabásnak 1899-ik évi május elsejére tervezett életbeléptetését, Ausztria kormányánál gróf Goluchowski Agenor utján történt beavatkozása folytán, bizonytalan időre elhalasztotta.

Ha nem külbéavatkozás folytán halasztották el a díjszabás életbeléptetését, melyek azok a belkormányzati okok, melyek a halasztásra a magyar kormányt késztették.

Meg akarja-e óvni a magyar kormány a díjszabás meghatározásában és annak életbeléptetésében és foganatosításában Magyarországnak a nemzetközi szerződésben szerzett szuverén jogát.

A díjszabás megállapításánál kikérte-e a magyar kormány a magyar szakkörök véleményét?

Mikor szándékozik életbeléptetni a magyar kormány a tervezett Vaskapu-díjszabást.

Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Ha méltóztatik megengedni, most válaszlok a t. képviselő ur kérdéseire. (Halljuk! Halljuk!) Nem akarok túztesen foglalkozni azokkal a fejtegetésekkel, amelyekkel a t. képviselő ur interpellációját bevezette. Azt hiszem, hogy legnagyobb részben nyitott ajtót tört be, mert mindazok a nemzetközi jogi dedukciók, amelyeket kifejtett, tökéletesen feleslegesek annyiban, amennyiben azt egyáltalában senki sem vonta kétségbe, hogy a berlini szerződés értelmében a monarchia és később az osztrák kormányval való megegyezés értelmében a magyar kormány vállalta magára a Vaskapu szabályozásának művét és ennek fejében szerezte meg azt a jogot, hogy ennek fedezésére illetéket szedhessen a hajók után. Ez kétségen kívül

áll és ha a t. képviselő ur beszéde végén tiltakozott az ellen, hogy Magyarországnak ez a joga elkövető-tassék vagy elikkasztassék, legyen meggyőződve arról, hogy ez senkinek sincs szándékában, legkevésbé pedig a magyar kormánynak, amely kötelességszerűleg ezen jognak teljes élvezetében kívánja megtartani az országot. (Helyeslés.)

Ami már most a jogi kérdéseken kívül — amelyekkel teljesen egyetérték — a t. képviselő urnak pénzügyi fejtegetéseit illeti, a díjtételek megállapításának alapjául teljesen helyesen vette fel a munkálattok fedezésére szükséges költségek kamatját és amortizációját. Ez a magyar kormány álláspontja is ebben a kérdésben és ettől el sem tért. Ez nemzetközi kötelesség, amelynek egészen híven és szigorúan meg fog felelni a kormány. Többre jöhetnek sincs. Pénzügyi fejtegetéseiben azonban, amelyeknek részleteibe nem akarok becsúszni, némely tévedésekre esett, amelyeket már most jó lesz helyreigazítani, mert esetleg mások következ etéseket vonhatnak abból le.

A t. képviselő ur — amint a miniszterelnök ur mindjárt észrevette és közbeszóllólag meg is jegyezte — eltévesztette az előirányzatnak természetét, nemcsak abban az irányban, melyben a miniszterelnök ur rögtön rektifikálta, hogy a bevételek itt csak nyolc óra vannak felvéve és a t. képviselő urnak azokat az egész évre kellett volna kiszámítani, de más irányban meg lényegesebb az a tévedése, ez azonban nem saját hibájából származik, hanem a tények némely részleteinek nem ismeréséből, amelyeket nem is ismerhet: t. i. a felvétel, a kirovás egy bizonyos átlagra van fektetve, amely természetesen csak egy felvétel. A forgalom fejlődésétől fog függni azután, hogy tulajdonképpen akármilyen díjtétel alkalmazatik is, az milyen pénzügyi eredménnyel fog járni.

Ezt igen természetesen a magyar kormánynak és különösen a kereskedelmi miniszternek éber figyelemmel kell kísérnie két szempontból: Nemzetgazdasági szempontból a forgalom fejlődését kell nézni, hogy versenyképességünk ne csak ne csökkenjen, hanem még fokozódjék is, mert ez a célunk; hiszen a csatornát nem azért csináltuk, hogy az csak ott legyen és a forgalommal ne használjon, és szinte megfoghatatlan némelyeknek a külföldön is fellegésében az, hogy Magyarország ezt az óriási munkát azért végezze, hogy annak a forgalomban ne vegye hasznát.

Ellenkezőleg egész törekvésünk az kellett hogy legyen, hogy a nemzetközi és a tranzito-forgalomban olyan erőhöz jussunk, mely felett eddig nem rendelkezünk. Ez a cél, ezt semmiféle díjtellel, sem adminisztratív intézkedéssel megromtani nem szabad, ez a legnagyobb helytelenység volna. (Igaz! Ugy van!) Tehát abban téved a tisztelt képviselő ur, hogy nincsen tekintettel a forgalom fejlődésére magánál a pénzügyi eredmények kiszámításánál. Természetesen azonban ezzel szemben más számításokat nem adhatok, mert ezt nem lehet most kiszámítani.

A t. képviselő ur azonban azt mondja, hogy ő aggódik a rendszabálynak életbeléptetésére nézve, mert ő már február végén tudta, — ezt állítja a képviselő ur — hogy az el fog halasztatni. Bocsánatot kérek, akkor a tisztelt képviselő ur többet tudott, mint egyáltalában bárki is tudhatott. Még azon összefüggésnél fogva, amelylyel ő némely agitációt ezzel a kérdéssel összekötésbe hoz, sem állíthatja azt, hogy már február végén tudta ezt az elhalasztást, egyszerűen azért, mert a tisztelt képviselő ur nagyon jól tudja, hogy az agitáció a lapokban némely iparkamrákban és más ilyen tényezőkkel tulajdonképpen március második felében indult meg. Tehát ezt nem tudhatta a tisztelt képviselő ur. Mint-hogy azonban hozzám erre vonatkozólag pozitív kérdést intézett, kötelességem egyszerűen megmondani, hogy az elhalasztásnak az oka én vagyok. És pedig azért, mert az előmunkálatok az életbeléptetésre nézve nem voltak annyira előrehaladva, hogy az életbeléptetést felelősségem tudatában megtehett volna. Most is kijelentem, hogy például a kalauz-szolgálat szervezése nem kis munkát ad, amely éppen most van folyamatban.

Ennek következtében semmiféle presszió, semmiféle beavatkozás és abszoluto semmiféle idegen tényezőnek befolyása az én álláspontomra befolyást nem gyakorol és a minisztertanácsra sem, mert csak az volt a döntő, hogy a dolog nincsen annyira elkészítve, hogy felelősségem teljes tudatában az életbeléptetést a minisztertanácsnak javasolhattam volna. Így tehát, mikor a képviselő ur beszél külügyminiszterrel és más e féle utazásokról és beavatkozásokról, akkor, mielőtt ezen dolgok még előfordultak, mert ezek később történtek, természetes, hogy csak e külső dolgokat tudhatja; hiszen a belső dolgokra nézve nem is lehet informálva és így csak feltevésekről beszélhet, már előre jeleztem a minisztertanácsnak; és tekintetben tehát még az események láncolatánál fogva sem állhattam semmiféle befolyás alatt.

A t. képviselő ur azt kérdezi, hogy az a tarifa, amely a lapokban megjelent, az-e, amelyet a kormány életbeléptetni szándékozik? Erre csak azt jellemezhetem meg, hogy a kormány tarifáját csak akkor fogja ismerni a t. képviselő ur, amikor az ki lesz hirdetve. En ennek megállapításával a forgalom és mindenféle nemzetgazdasági tényező figyelembevételével járok el, de a tarifát csak akkor lehet előírni, ha a kormány azt publikálta és annak életbeléptetéséről intézkedik. Akkor lesz alkalom a felett is ítéletet mondani, hogy helyesen jartam-e el, igen, vagy nem? Ösmerjük nemzetgazdasági és nemzetközi kötelességeinket, ezeknek szigorúan megfeleltünk. Azt kérdezi továbbá a t. képviselő ur, hogy ha nem külbéavatkozás folytán halasztották el a díjszabás életbeléptetését, melyek azok a belkormányzati okok, amelyek a halasztásra a magyar kormányt késztették. Ezt már megmondtam.

Azt kéri továbbá, hogy meg akarja-e óvni a magyar kormány a díjazás meghatározásában és annak életbeléptetésében és foganatosításában Magyarország és nemzetközi szerződésekben szerzett szuverén jogát. Fejtelenül és határozatlan meg, mert ez kötelességem. Tekintetbe vesznék minden nézetet, minden panaszt és kérelmet, amely igazságos, bármelyik oldalról jön, de nem fogunk tekintetbe venni semmiféle panaszt és semmiféle kérelmet, bármely oldalról jön, ha az nem helyes. (Helyeslés.)

Kéri továbbá a képviselő ur, hogy a díjazás megállapításánál kikérte-e a magyar kormány a magyar szakkörök véleményét. Igenis a szakkörök meg voltak kérdezve, nem ugyan minden érdekelt, de igaz, ami talán panaszra is szolgálhatott okot, de méltóztatik tudni, hogy némely dolgokban nem mindenkit szoktak megkérdezni. De alapos tárgyalás alapján készítették el a kérdés és most is folyamatban van a munka és ha kész lesz, a t. képviselő ur akkor meg fog győződni arról, hogy mily módon lett az megoldva. Akkor fogja aztán ez a bíráltnak tárgyat képezhetni, a melynek tekintetében én minden felelősséget magamra vállalok.

Véül az kéri a t. képviselő ur, hogy mikor szándékozik életbe léptetni a magyar kormány a tervezett Vaskapu-díjazást. Mihelyt, kérem, elkészültem mindenkép és a minisztertanácsnak előterjesztést téve, felhatalmazást nyerek az életbeléptetésre, azonnal életbe fogom azt léptetni. (Egy hang a baloldalon: Határidőt tessék mondani!) Határidőt mondani az ilyen dologban, t. képviselőház, egyáltalában lehetetlen.

Polonyi Géza: Az alatt vesztjük a pénzt!
Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter: Nem tehetek róla, de míg az egész teljesen alaposan kidolgozva nincs és a végrehajtásnak minden biztosítékaival nem bírok, méltóztassék elhinni, hogy lehetetlenség komoly és határozott ígéretet tenni, (Helyeslés a jobboldalon.) de mielőtt elkészülök, erre nézve meg fogom tenni az előterjesztést és akkor a díjazást életbe fogom léptetni.

Kérem választat tudomásul venni.) Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Pichler Győző azt bizonyítja, hogy a tarifa életbeléptetését megelőző előmunkálatok rendkívül egyszerűek. (Ellentmondás jobbról.) Ezek miatt nem volt jogosítva a miniszter a tarifa életbeléptetését elhalasztani. Különbösen az angol parlamentben hivatalosan bejelentette Brodrik parlamenti államtitkár, hogy a magyar kormány a díjazás jogától egyelőre legalább, az osztrák kormány közbelépésére, állott el. A választ nem veszi tudomásul.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter: A t. képviselő ur két megjegyzésére vonatkozólag kell helyreigazítással élnem. A t. képviselő ur ugyanis azon téves hitben van, hogy én a kalauzszolgálatot állítottam okul oda. A képviselő ur azt kérdezte tőlem, hogy ez ügyben mely belkormányzati okok vezetnek engem s én erre vonatkozólag példaképpen hoztam fel azt a kalauzszolgálatot, de e tekintetben is nagy tévedésben van a t. képviselő ur, ha azt hiszi, hogy a kalauzszolgálat most is olyan jó lesz, mint a múltban volt.

Miután pedig a kormány terve, amit a képviselőháznak be is jelentett, az, hogy ezt államosítani fogjuk, igen természetes, hogy azt az egész személyzetet is szervezni kell. Miután pedig a képviselő ur is elismerte, hogy e tekintetben nehézségek vannak, mert hisz ezt ő maga említette, ő maga is belátja, hogy vannak nehézségek, amelyekét le kell győzni és hiszem is, hogy le fogjuk győzni ezeket.

Másik megjegyzésem sokkal fontosabb. A tisztelt képviselő ur — úgy látszik — nem méltatta kellő figyelemre nyilatkozatomat, amelyben mindenféle idegen befolyás e tekintetben való érvényesülése ellen tiltakoztam (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) és mégis az angol parlamentben felmerült téves állításra alapítva vádjának fenntartását. Azt hiszem, a t. képviselő ur ismeri annyira a mi közjogi viszonyainkat, — amit az angoloktól megkívánni nem lehet — hogy a bécsi iparkamarával mi csak nem tárgyalunk és hogy mi a bécsi kamara felszólalása folytán semmiféle akciókat el nem halasztjuk. (Helyeslés.)

Polonyi Géza: Deym másképp beszél.
Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter: Engedelmet kérek, különbözőségek meg a dolgokat. A londoni nagykövet megvédelemelte az angol kormányt a mi jogunkat és ezt az angol kormány államtitkára a parlamentnek bejelentette; azután van az okoskodásnak több része, amelyben már nem a londoni nagykövet beszél, hanem egy másik államférfi, aki, meglehet, egy egészen téves sürgöny alapján rosszul informáltotott.

Pichler Győző: Ez éppen a hiba! (Zaj.)
Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter: De ez így van és ezt elhiheti a t. képviselő ur. A magyar kormány ellen tehát ily tekintetben vádat kovácsolni ebből a téves állításból csakugyan nem lehet.

Ezt kötelességem volt rektifikálni és még egyszer hangsúlyozom, hogy e tekintetben a kormány álláspontjára ilyen befolyások nem érvényesültek. (Helyeslés jobbfelől.)

Elnök: A Ház a választ tudomásul vette. Az ülés délután 1/2 órákor végződik.

BELFÖLD.

Osztrák miniszterek Budapesten. Mint egy félhivatalos bécsi távirat jelenti, *Thun* gróf osztrák miniszterelnök, *Kaizl* dr. pénzügyminiszter és *Dipauli* báró kereskedelmi miniszter a legközelebbi kedden Budapestre érkeznek.

A függetlenségi párt akciója. A két függetlenségi pártnak a bizottsága, amelyet az együttes közgazdasági akció módozatainak megállapítása végett küldtek ki, ma délután 6 órákor értekezletet tartott a képviselőház I. emeleti termében. A bizottság mai értekezletének még nem volt hivatalos jellege s róla semmiféle hivatalos kommunikát nem adtak ki. A bizottság csak akkor fogja publikálni értekezésének eredményét, ha a módozatok feől megállapodásra jutott.

A katolikus autonómia. A katolikus autonómiát szervező kongresszus 27-es bizottsága ma délután félnyolc órákor gróf *Szapáry* Gyula elnöklete alatt tovább tárgyalta a kilences albizottság javaslatát. E javaslatnak az *erdélyi* autonómiaira vonatkozó szakaszát későbbre halasztották. — A 7. §-t következő szövegben állapították meg:

Ezen önkormányzat hatásköre nem érinti a megyés püspököknek és a káptalanoknak az utóbbiak által gondozott alapokra és alapítványokra vonatkozó, a kánonjogon, a királyi rendeleteken és az alapítók szándékán nyugvó jogát.

A bizottság holnap, május 5-én folytatja tárgyalásait.

KÜLFÖLD.

Az ausztriai nyelvkérdés. Dr. *Kaizl* osztrák pénzügyminiszter *Prágába* utazott. Ez a legújabb politikai hír, amely az ausztriai viszonyokról Bécsből érkezik és amelynek a cseh sajtó a legnagyobb fontosságot tulajdonítja. A cseh nemzetiségű miniszternek ugyanis az a missziója, hogy a cseh képviselőket informálja a kormány terveiről s megnyerje őket a tervezett kormányakció számára. Első sorban is természetesen a nyelvkérdés szabályozásáról van szó. A *Narodni Listy* szerint terve van véve, hogy a Gausch-féle rendeletet szabadabb és erősebben kötelező formával helyettesítsék. Az új intézkedések tartalma az lesz, amit *Thun* a tavalyi nyári nemkötelező értekezleteken a német képviselőknek javasolt s amit azok visszautasítottak. A kormány, mely ismét a 14. §-ra óhajt támaszkodni a nyelvrendekedés dolgában, nemcsak az ifjucseh képviselők hozzájárulását, hanem az egész többség bizalmi férfainak a csatlakozását is előre biztosítani akarja magának. A jobboldal végrehajtóbizottsága fogja mindezt meghányi-vetni, mielőtt a tartománygyűlési ülészek berekesztése után a kormány kívánságára összeül.

A hágai béketanácskozás delegátusa. Nagyjából már összeállították azoknak névsorát, akiket a különböző államok delegátusokként küldenek a hágai leszerelő konferenciára. Egy-két ország delegátusa még hiányzik. Az eddig kinevezettek a következők:

Anglia: *Pauncefoxe* washingtoni nagykövet, *Howard* hágai követ, *Fischer* altengernagy, *Ardayh* vezérőrnagy.

Ausztria-Magyarország: Gróf *Welsersheimb* rendkívüli meghatalmazott, *Okolicsányi* hágai követ, *Mérey* udvari és miniszteri tanácsos.

Dánia: *Bille* londoni követ, *Schnack* ezredes, volt hadügyminiszter.

Egyesült-Államok: *White* berlini nagykövet, *Seth Love*, a newyorki Columbia collegium elnöke, *Newell* hágai követ, *Mahan* tengerészkapitány, *Crourier* tüzérszázados.

Franciaország: *Bourgeois* volt miniszterelnök, *Blouard* hágai követ, báró *Constant* meghatalmazott követ, *Péphaux* altengernagy, *Monnier* dandárparancsnok, *Renault* jogtanár.

Japán: Baró *Hajasi* pétervári követ, *Monoto* brüsszeli követ, *Ucsura* ezredes, *Szakaamoto* tengerészkapitány.

Kína: *Jang-Ju* pétervári követ.

Németalföld: *Van Karnebeck* főrendiházi tag, volt hadügyminiszter, *Deer Poortugaal* vezérőrnagy, volt hadügyminiszter, *Asser* államtanácsos, *Rahusen* képviselő.

Olaszország: Gróf *Nigra* bécsi nagykövet, gróf *Zanini* hágai követ, *Zuccari* tábornok, *Bianca* tengerészkapitány.

Oroszország: Baró *Staal* londoni nagykövet, *Jitinsky* ezredes, gróf *Barancev* ezredes, *Sein* tengerészkapitány, *Ucsinekov* sorhajó hadnagy, *Martens* tanár.

Perzsia: *Mirza Khán* tábornok, pétervári követ.

Románia: *Beldiman* berlini, *Papini* hágai követ, *Coanda* ezredes.

Spanyolország: *Tetuan* herceg, de *Villa Urrutia* brüsszeli követ, *Baqer* hágai követ.

Svájc: *Roth* berlini követ, *Küzi* és *Otier*, a nemzeti tanács tagjai.

Svédország és Norvégia: *Bildt* báró római követ.

Sziam: *Fia Szuriga* párisi követ, dr. *Corragioni* d'Orelli államtanácsos, *Rolin* belga főkonzul.

Törökország: *Turkhan* basa államtanácsos, *Murey* bég külügyi államtitkár, *Abdullah* basa vezérőrnagy, *Mehemed* basa ellentengernagy.

A revizió.

Budapest, május 4.

A semmitűzők aktáinak a közlése véget ért s most a párisi lapok Dreyfus-rovata csak egyes utólagos nyilatkozatokkal, egy-egy vallomás rektifikálásával s effélékkel van tele. Így közlik, hogy *Guerrier* tábornok, Esterházy volt főlebbvalója Mazeau elnököt intézett levelében Esterházyt egy hazudozását megeafolja, *Monod* tanárnak Hanotauxra vonatkozó vallomását egy másik autentikus személyiség igazolja, egy harmadik személyiség azt erősíti, hogy igaza van Chincollenak, aki azt mondta a bíróság előtt, hogy Esterházy az ő füle hallatára a bordereau írását a magáénak vallotta stb. Másrésztől most, hogy a vezérkar részéről Du Paty de Clam hatszoros hamisításának a vádja alatt áll, többen felszólalnak az ellen, hogy *Picquart*, aki ennek a hamisításnak az áldozata, miért van még folyvást börtönben, holott Du Paty szabadon jár, sőt a helyett, hogy becsuknák, arra ösztökélik, hogy szökjék külföldre, mint Esterházy.

Mint távirataink jelzik, a semmitűzők döntése mindenesetre még ebben a hónapban várható.

Páris, május 4.

A *Temps* értesülései szerint a semmitűzők még pünkösdtől dönteni fog a revizió felett.

Lebel igazságügyminiszter erre vonatkozólag a következőket mondotta a *Temps* munkatársának:

— A kormány tisztelettel fogja fogadni a semmitűzők döntését, mert meg van arról győződve, hogy ez a legmagasabb bírói fórum teljes pártatlansággal fog itélni. A kormány nem akarja befolyásolni a semmitűzőket semmilyen irányban. Ha a döntés úgy fog hangzani, hogy a revizióknak nincs helye, akkor fog a kormány foglalkozni az ítélet megsemmisítésének kérdésével.

Páris, május 4.

Az *Echo de Paris* állítólag *Lebel* igazságügyminisztertől azt az értesítést kapta, hogy *Ballot-Beaupré* május 15-én fogja előterjeszteni jelentését. A semmitűzők egészen biztosan e hó 20-án, szombaton fog ítéletet mondani.

HIREK.

Budapest, május 4.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Április 30-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Az udvar itthon. A király ma reggel Gödöllőről Budapestre érkezett s délelőtt tíz órákor általános kihallgatást adott. A kihallgatáson többek között a király elé járultak:

Schlauch Lőrinc bitoros, *Apponyi* Margit grófné és *Zichy* Livia grófné, *Sennyey* Mária báróné, gróf *Szapáry* Gyula, dr. *Samassa* József érsek, gróf *Széchenyi* Gyula, báró *Dániel* Ernő, *Cseh* Ervin horvát miniszter, *Rakovszky* István, az állami számvevőszék elnöke, *Forinyák* Gyula lovassági tábornok, *Gromon* Dező államtitkár, gróf *Széchenyi* Béla, gróf *Széchenyi* Tivadar, báró *Spaun* Hermann tengernagy, gróf *Zichy* Jenő, *Pötsa* József főispán, *Desszeffy* Sándor püspök, báró *Bohus* Zsigmond, gróf *Karvatsky* Jenő, gróf *Keglevich* István és *Okolicsányi* Sándor követ, valóságos belső titkos tanácsosok, *Bolla* Kálmán, *Urech* János lovag, *Gaudernak* József, *Lovetto* Károly és báró *Lederer* Artur altábornokok, *Troll* Kamillo vezérőrnagy, *Keresztes* Károly tábornok hadbíró, *Jahl* Gusztáv és *Panos* Alajos ezredes dandárparancsnokok, *Csaszny* Valér, *Haldás* Károly, *Nemesics* Sándor, *Kizárdini* Ferenc, *Suche* Tivadar és *Schrottek* Károly ezredesek, *Bless* Viktor sorhajókapitány, *Hönel* Lajos lovag korvettkapitány, *Jánik* Rikárd, *Nemes* András és *Martini* Hugó alezredesek, *Kiss* Pál és dr. *Bernáth* Géza államtitkárok, *Bereitvós* András és *Latinovics* János főrendiházi tagok, gróf *Wodzieki* János követ, *Gajári* Ödön és *Popovics* Bazil István képviselők, gróf *Lónyay* Elemér, gróf *Pongrácz* Jenő, báró *Pálchy* ezredes, gróf *Palfy*-*Dauw* főispán, *Sándor* Árpád kamarások, gróf *Bethlen* Miklós főispán, *Justh* Kálmán nyugalmazott alispán, *Loetther* Gerard angol főkonzul, *Cucurano* román főkonzul, *Márkus* József főpolgármester, *Halmos* János polgármester *Wetzel* Gyula, a szabadalmi hivatal elnöke, *Walland* Ernő, *Dobokay* Lajos és *Pfeiffer* Kálmán miniszteri tanácsosok, *Konkoly-Thege* miniszteri tanácsos neje, *Bolla* Mihály és *Csorba* Ferenc osztálytanácsosok, *Szegedi-Maszkák* udvari titkár, *Horváth* István címzetes prépost, *Szerédi* József címzetes apát, *Kammerer* János főfelügyelő, *Czermel* Ede felügyelő, *Bachát* Dániel evangélikus lelkész és dr. *Nusser* Lajos kórházigazgató. Együttesen fogadta a király gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagyt és Antal fiat, továbbá *Nenschloss* Marcel királyi tanácsost és *Alpár* Ignác építést.

A király ma délután negyedfél órákor külön udvari vonaton Gödöllőre utazott, ahonnan hétfőn reggel 6 óra 13 perckor érkezik vissza a fővárosba.

Ferenc Ferdinánd trónörökös főherceg ma reggel elhagyta a fővárost s a 8 óra 50 perckor induló vonattal Bécsbe utazott, ahonnan Potsdamba megy hűga látogatására, de a jövő hét folyamán visszatér Budapestre.

— **A primási udvarból.** A hercegprimás tegnap este Balatonfüredről a fővárosba érkezett. A hercegprimás kitűnő egészségre örvend. Most állandóan a fővárosban marad pünkösdig, amikor több napig bermáni fog. Pünkösöd után visszatér Balatonfüredre s ott tölti az egész nyarat.

— **A 49-iki országgyűlés emléke.** Debrecenből írják, hogy az odaváló református főiskola ifjúsága elhatározta, hogy a főiskola oratoriumának falába emléktáblát foglaltat az ott 1849-ben tartott országgyűlés emlékére s azt június 4-én ünnepélyesen leleplezi. Az ifjúság tervét a tanári kar pártolja s ebben az ügyben tegnap tartott gyűlésen maga Csiky Lajos rektor elnökölt. A tábla költségeit az ifjúság s a tanári kar közösen fedezi, azonkívül gondoskodni fognak arról is, hogy az országgyűlés főbb szereplőinek helyeit valamiképp megjelöljék. Erre nézve a kollégium veterán tanára, Tóth József nyújt segédkeztet, ki mint hallgató jelen volt a 49-iki országgyűlésen, és most is emlékszik, hogy a pad-sorok mely részén kik ültek. A leleplezési ünnepre meghívják a képviselőházat is.

— **A kis királynő imádói.** Arra talán önkök is emlékeznek, hogy Vilma hollandi királynő megkoronázására alkalmából oly nagy ünnepségeket rendeztek, hogy egy ember beleőrült. Ez volt az a vakmerő ifjú, aki az utcan karját nyújtotta a szép királynőnek. Vilma királynő volt olyan kegyes (igazán megható), hogy kijelentette: nem szabad bántani azt az embert, aki örületében egyre azt hajtogatta, hogy szerelmes a királynőbe. Most *pendantja* akadnak az embernek, de nem örületi alapon. Két esinos angol ifjúérkezik Rotterdamba, ahol az egyik bevallotta a másikkal, hogy szerelmes a hollandi királynőbe. Erre mind a ketten Hágába utaztak. Ott a szerelmes őszre egy csomó áradó verset és elküldte Vilma királynőnek. Feleletet is várt rá, de az bizony késett. Mint a példaszó mondja: ami késik, nem mulik; várható is volna szegény angol kétszáz évig, akkor se kapott volna feleletet. Majd türelmetlen lett és táviratozott a királynőnek. Végül pedig elküldte a barátját, hogy személyesen kérdezze meg a szép Vilmától: megkapta-e a levelet meg a táviratot. A naiv jóbarát meg is jelent a palotában, nosza el is fogták, be is csukták mindjárt. A másik ezt megtudva, mint igazán önzetlen barát, hajóra ült, vitte a börtöt, hogy valamiképpen őt is be ne csukják. — Kezd nagyon észrevehetővé válni, hogy már vége van a közép-kornak...

— **Ünnepelt plébános.** A józsefvárosi körből ma népes deputáció indult boljai Hütös József vezetése mellett a józsefvárosi plébániára, hogy Kanovics Béla apátplébánost születése napja alkalmából üdvözölje. A deputáció szónoka Heltai Ferenc országgyűlési képviselő volt. Kiemelte Kanovicsnak az egyház és a főváros körül szerzett érdemeit. Az apátplébánost megköszönte a megemlékezést s ezután a társaság villásreggelire ült, amelyen Császár Jenő, dr. Havass Rezső, dr. Heltai Ferenc tiszttársa a szíves házigazda szép beszéddel válszott.

— **Flórián-ünnep.** A kéményseprők és tüzelők védő szemlének, Flóriánnak az emlékünnepét a szokott módon ilte ma meg a tüzelőség. A Kun-utcai tüzelők kaszánya udvarán ment végbe az ünnep első része. A teljes díszben kivonult legénység előtt megjelent a tüzelőparancsnokság, dr. Szily fővárosi tanácsjegyző, Bauer, a kéményseprő ipartestület elnöke és az előjáróság. Szereborszky főparancsnok lelkes beszéd kiseretében adta át a kéményseprőársulat alapítványának a kamatait Stener Istvan ösztövezetőnek, a ki hat évi bifogastalan működésével részolgált a jutalomra. Ezután ünnepi istentisztelet volt a budai kéményseprő kapornában, majd lakoma a Márvány-menyasszony vendéglőben.

— **Uj főgimnázium Zentán.** Zenta város közgyűlése tegnapi ülésén elhatározta, hogy az algimnáziumot főgimnáziummá egészíti ki. A városra nézve nem jár ez újabb anyagi áldozatokkal, mert a kultuszminiszter évi 3000 forint segélyt biztosított a gimnázium részére.

— **Csak gyorsan!** A *new-yorki* törvényték április huszonkilencedikén mondta ki a válást Henry Sloane híres amerikai író és felesége közt. Sloane felesége a válást kimondó ítélet után fiakkerbe ült, amelyben már egy férfi várta, s egyenesen az anyakönyvvezetőhöz hajtatott, ahol Perry Belmonttal — így hívták az ifjút — rögtön egybe is kelt.

— **A zongora és az idegek.** Egy Waetzhold nevezetű német professzor hadat izen a zongorának, ceterának, no meg a hegedűnek is, szóval minden instrumentumnak, amit fiatal leánykák nyagatnak — a zenei nevelés szempontjából. Hiszen, ha volna mód arra, hogy egyszerre tüzre lehetne rakni minden olyan hangszert, ami az oktatás nemes céljait szolgálja, örömmel üdvözölnék a német professzort a zenei reform terén, de hát nem igen valószínű az, hogy valami eredményre lesz az akciónak. Mi már belenőtünk a muzsikába s bajos kiverni belőlünk a hitet, hogy a zongorajátzás, akár milyen tökéletlenül is sikerüljön tömérék leckepezés és elposcokolt zenei óra után — a nevelés egyik kelléke. S aztán akár a feje tetején táncolhat kinjában a szomszéd, a mi lányunk azért betartja skáláit s jobb ügyhöz méltó buzgalommal veri a drága zongorát, aki pedig se neki, se a szomszédnak nem vét — tehát jajgat, ha ütök. A zenei oktatás ugy lenne szép, ha valahogy a civilizáció geográfiai határain kívül, teszem fel, egy pusztaszigetet gyakorolnák a kis lányok a zongorajátzást s aztán aki arravalónak bizonyul, készen jönne le köznök... Akkor értenék csak igazán a muzsikát mi szegény paraszt fiúlek, akiket, míg odajutnak, hogy valami művészi halljunk, tönkretesznek a szomszédok enniváló kis leánykái. Ez a fontosabb szempont professzor ur, az öné csak másodrendű, mert vagy nem igaz, vagy ha igaz, annyira általános, hogy bátran besorozhat a metódusába minket is, meg önmagát is, mindenkit. A professzor ugyanis bizonyos számításokat csinált a zongoraoktatás alapján. (Mi lenne numerus nélkül a német?) Azt mondja, hogy megvizsgált egy csomó ezer leányt s úgy találta, hogy azok között, akiket tizenkét esztendő koruk előtt tanítottak muzsikára, ezerből hatszáz ideges lesz, a másik ezerből, akik később kezdtek a zongorát püfolni, hatszáz valik idegessé, aki pedig olyan szerelmes s, hogy egyáltalában nem nevelik zeneileg, az valószínűleg nem lesz ideges soha, mert ilyen ezerből csak száznak az idegei romlanak meg. Hát lehet, hogy ebben is van valami, mert végre is a zenei oktatás keserves esztendő a gyermek felett se suhanhatnak el nyom nélkül, hanem nemzetgazdasági szempontból mégis csak okosabban lehet letárgyalni ezt a kérdést, mint azzal a nagyon is szakszerű fölfogással, amivel a professzor ur intézi el a numerusokat. Micsoda tömértelen erő megy pusztulásba a billentyűsor előtt... Ha azt egy nagy akkumulátorba gyűjtöhetők, elhajthatók vele Európa valamennyi malmát. És aztán minnek zongorázzék mindenki? Hol van akkor a publikum, aki csak hallgatja a muzsikát és gyönyörködik benne. Különbön is most már ki van találva az automata zongora. Az ember beledob egy hatost és éppen úgy zörög, mint a kisasszonykák kilencven százalékának a kezei alatt zokognak a hurok. És nem kerül pár ezer forintba, míg eljut odáig az ember, hogy családja kebelében dülje fel a muzsika a békességét. Egy hatos a valcer, egy hatos a csárdás s ugyancsak egy hatos a *Seiz imája* is, ami szintén derék zenedarab. Üsse meg a kő.

— **A monokli tengeri muzeum.** Albert monokli fejedelem, mint már említet volt, Moszkoban muzeumot alapít, melyben az Ocean egész állat- és növényvilága fel lesz tüntetve. A napokban volt a muzeum ünnepélyes alapkövetéle, melyen a német császárnak, mint a muzeum védnökének képviselőjében gróf Münster párisi német nagykövet és *Bandhausen* tengernagy vettek részt. Gróf Münster beszédet tartott, melyben üdvözölte a fejedelmet a német császár nevében, majd *Brown* tengernagy a francia köztársaság nevében ünnepelte Albert fejedelem érdemeit a tudomány terén. Albert fejedelem gyönyörű beszédében köszönte meg az ovációt és a beszéd végén azt a reményt fejezte ki, hogy elvonulnak a felhők és Francia- és Németország testvériesen fognak egyesülni az általános béke diadalában.

— **Az iskola-orvosai intézmény.** Ily cím alatt érdekes felolvasást tartott tegnap a Magyar Tanítók Kaszinójának tanügyi szakosztályában *Schuschny* Henrik dr. orvos.

— **Letartóztatott herceg.** Pétervárról táviratozzák a Berliner Localanzeigernek, hogy ott ma elfogták *Reponon* herceget, akit a rendőrség már régen szemmel tartott, mert azzal gyanúsította, hogy az örmények mozgalmának ő a titkos vezetője. Mielőtt letartóztatták a herceget, házmotózást tartották a lakásán és temérdek kompromittáló levelet találtak, amelyekből kitudódott, hogy herceg *Reponon* igazgatta az örményeket herceg *Galizin* fő kormányzó ellen.

— **A Thurn-Taxis-osalád jubileuma.** *Regensburg* Ősi városa hatalmas ünnepélyre készül, amelyre előreláthatólag számos vendég fog oda utazni a külföldről is. Meg fogják ülni a százötvenedik évfordulóját annak a napnak, amikor a *Thurn-Taxis* hercegi család székhelyét Majna-Frankfurtból *Regensburgba* tette át. Az ünnepélyek sorozata május 6-án kezdődik fényes istentisztelettel, amely után az idegen fejedelmek és küldötségek fogadása következik, majd pedig fáklásmenet, diszoldás a színházban, tüzijáték stb. Az ünnepségek több napon át fognak tartani. A régi birodalmi gyűlések termében is a városháza kistermében nemzetközi bélyeg-kiállítás lesz, azonfelül pedig különkiállítást rendez a *Thurn-Taxis*-féle posta-muzeum. A hercegi család tudvalóleg századokon keresztül örökös kiváltsága volt a német birodalomban a posta-jognak és ebből származott az óriási *Thurn-Taxis*-féle vagyon. *Albert*, a mostani uralkodó herceg 1890. július 15-én vezette oltárhoz a budavári Szent-Szigmund kápolnában *Margit* főhercegnőt, *József* főherceg leányát. A *Thurn-Taxis* nemzetség egy ága Magyarországon él, ahol nagy birtoka van.

— **Rendnek muszáj lenni.** A villamos kocsik belsejében dohányozni nem szabad. Némi ember azonban, akinek még felig se, vagy éppen csak félíg égett le a szivarja, beviszi magával a kocsiba — s aztán a kezében tartja, míg le nem száll. Ez pedig kellemetlen azoznak, akiknek még az a kis füstöske is ingerli az okvetetlenkedő hajlandóságait. S a tanács most segít ezen, a közúti közlekedésünk történetében majdnem páratlanul nevezhető botránnyos állapotban. A jövő tanácsülésen a villamos kocsikba fölszegeztet tilalomtáblákon úgy változtatják meg az írást, hogy nemcsak dohányozni nem szabad a kocsiban, hanem az égő szivart se szabad bevinni. — Igazán örül az ember lelke, ha látja, hogy a főváros tanácsának a nagy dolgai mellett ilyen aprólékoságokra is kiterjed a figyelm.

— **A nemzetközi gyermekvédő-kongresszus** előkészítő nagybizottsága ma délután ülést tartott *Rakovszky* István szászszéki elnök vezetése mellett. Az elnök megemlékezett *Csemegi* Károlynak, a jogi szakosztály tevékeny elnökének elhunytáról, azután *Scherer* István titkár jelentette, hogy a kongresszus íródája számára már helyiséget béreltek (József-körút 43. szám alatt) és hogy a kongresszus kiállítása számára a kultuszminiszter átengedte a muzeum palotájának nagy előcsarnokát. A kongresszus öt napig fog tartani.

Szeptember 13-án lesz a megnyitó ülés, 14., 15. és 16-án szakosztályi ülések, 17-én pedig a záró ülés. Feloszlóra végül a titkár a most ülés óta befolyt adományokat s beszámol arról a nagy érdeklődésről, amelyet a kongresszus a külföldön kelt. A számtalan üdvözölő levél mellett a külföld igen sok előkelősége jelentette be a kongresszusra való részvételét. A nagybizottság végül tiszteletbeli tagjainak névsorát a következőkkel egészítette ki: *Szél* Kálmán miniszterelnök, *Plósz* Sándor igazságügyminiszter, *Jakabffy* László, *Vörösmarty* Béla és *Zsilinszky* Mihály államtitkár, *Berzevich* Albert, gróf *Bathányi* Lajos, *Tassa* Kálmán, gróf *Bathányi* Lajosné és Nagy Gaborné.

— **A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézet** ujabban a következő adományokat kapta:

Az Osztrák-Magyar Banktól 300 frt, a Budapesti december 22-ikén tartott szabadelvű gyűlés költségeiből fennmaradt összeg (Heltai Ferenc országgyűlési képviselő útján) 300 frt, Polyák Béla országgyűlési képviselő 200 frt, Weisz Bertold országgyűlési képviselő 200 frt, Havasi Imre 100 frt, Heltai Ferenc országgyűlési képviselő (a Bródy-ala jövődelmének gyarapítására) 100 frt, a Péterhegyi Téglapár Részvénytársaság 50 frt, a folyó évi április 30-iki intézeti lakoma költségeiből fennmaradt összeg (Sturm Albert útján) 51 frt 50 kr.

Mindezekért az adományokért hálás köszönetet mond a nyugdíjintézet igazgatósága.

— **Halálozás.** Pozsonyból táviratozza tudósítónk: *Bilabrick* Mathes Károly altábornagy, a tizenegyedik hadosztály parancsnoka az éjjel hosszú szenvedés után meghalt.

Balassa-Gyarmaton elhunyt *Jablánczy* Miklós királyi pénzügyigazgató 20 éves Elma leánya. A népszerű pénzügyi igazgató és családja gyászra iránt általános részvét nyilvánul.

— **Egy kőtöltáncos balesete.** A londoni Alexander-Palastban tegnap este előadás közben nagy szerencsétlenség történt. *Hardy*, a hírneves kőtöltáncos lebukott a magasból és a sodronyháló is leszakadt alatta. A boldogtalan kőtöltáncost összezúzott tagokkal szedték fel a földről.

KÖRÜTI FÜRDŐ és **Gőzmosó-intézet**
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 51. sz.
USZODA.
 OKTATÁS USZÁSBAN.
 Gőz- és uj porcellánkádfürdő, vizgyógyintézet.

— **Mays.** Ennek a névnek a viselője orvos-professor Berlinben s arról nevezetes, hogy ami Koch professornak nem sikerült a tuberkulinnal, azt ő akarja megeselekedni masszázsszal és elektromossággal. A tüdővész specialistája lett a professor ur és pedig egészen eredeti alapokon. Az a véleménye tudnillik, hogy a tüdőbetegség a tüdőt ellátó idegtörzsnak, a bolygóidegnek megbetegedésére vezethető vissza, tehát nem is a tüdőt kell gyógyítani, hanem az ideget. Ezt masszázsszal és elektromos áramokkal próbálgatja s némi sikerrel, ami azonban nem elég lényeges eredmény ahhoz, hogy örömmel üdvözlőné az orvosi világ. Pedig ha valami szenciáció lenne az orvosok között, akik az irtózatossággal szemben tehetetlenül állanak, az a tüdővész gyógyítása lenne. Ez a kísérletezés azonban — úgy látszik — még mindig nem az igazi.

— **Májusi panasz.** A mai postával a következő levelet kaptuk:

Tisztelt szerkesztő ur!

Virágfakasztó május elsején, a tavaszi enyhe szellő első fuvallatában tegnap neki mentünk egy butorszállító kocsinak. Ugyanis villamoson mentem s mióta a butoros kocsi és a villamos kocsi is egyaránt megnövekedtek, kikerülhetetlen az ilyen hurcolkodási időben a surlódás. A butoros kocsi a gyalogjáró mellé állnak, a villamos el-megy mellettük és a vezető személyzet közt fogadások történnek, hogy a villamos téri-e be a butoros kocsi oldalát, vagy viszont Tauszky szántja-e végig a villamos bordáját. E célból a villamos minden percben megáll, úgy, hogy ámbár már tegnapelőtt reggel indultam el Óbudáról, még mindig a Hajós-utcában vagyunk. Ez ellen tenni lehetne valamit, addig is kérem, küldjék ide a lapot erre a villamos kocsi-ra.

Igaz tisztelettel

a 13-ik számú előfizető.

— **A város két kutyája.** Mától fogva a főváros szolgálatában levő élőlények száma megszorított kettővel. A vízvezeték igazgatósága engedelmel kért a tanácstól, hogy a vízvezeték rakart két kutyával őriztethesse. A rakartból ugyanis egyre lopták a szerszámokat. A tanács ma meg is adta az engedelmel két kutyát tartására s holnap már meg is jelennek a kutyák a vízvezetéknel. — Ez alkalomból alighanem esodát fog látni Budapest főváros közönsége. Mert ha ilyen viz láttára a két kutyát nem kap — víziszonyt, az esoda lesz.

— **Egy főgimnázium jubileuma.** Újvidék hazafias közönsége ma ünnepelte az ottani királyi katolikus főgimnázium huszonöt éves fennállásának jubileumát. Delelőtt az ünnepélyes tedeum után a város házában ünnepély vult, amelyen a város legtekintélyesebb polgárai vettek részt. A himnusz után Platz Bonifác főigazgató megnyitó beszédet mondott: fejtegette az iskola hivatását és a főgimnázium eddigi működését, majd Párhelyi tanár alkalmi ódját szavalt a Janky tanár, mire Városvy igazgató a gimnázium történetét mondotta el. A volt tanulóknak nevében Mihajlovics Endre temerini plébános, szolt s átadta a volt tanulóknak 700 koronás jubileumi alapítvány-ának alapító levelét. Kovács tanár, aki 25 év óta van az intézetnél, köszönetet mondott megjelenésükért a vendégeknek, akik között németek és szerbek is szép számmal voltak. A szótartó elnökével ért véget a szép ünnepség. Déliben 200 terítékű díszbéd volt, amelyről üdvözlő táviratot küldtek Wlassics miniszterhez, Zsilinszky államtitkárhoz, Homann miniszteri tanácsoshoz és Bende Imre püspök-höz. Este az ifjuság hangversenyt és táncmulatságot rendezett.

— **Költőzködő postahivatal.** A VII. kerületi Almásy-utca 1. szám alatt levő Budapest 74. sz. nem kinstári postahivatal 1899. évi május 3-án a VII. kerületi Vörösmarty-utca 8. számú házába költözött át.

— **Szerencsétlenség a templomban.** Ma volt a harmadik évfordulója a borzalmas gyász-katasztrófának, amelynek emlékére Párisban gyászünnepep tartanak a templomokban. A mai gyászisteniztetőlet után szerencsétlenség történt. Amikor a hölgyek elvonultak a vendomei hercegné, a nápolyi királyné és az alenoni herceg előtt, egy arisztokrata hölgy elaludt és a lépcsőkről lezuhant. A közellevő gyógyszerárban bekötötték sebeit, amelyek nem súlyosak. A gyászünnepep a baleset miatt abbahagyták.

— **Házasság.** Szemző (Spitzer) Sándor, a The Gresham magyarországi főigazgatóságának főkönyvelője eljegyezte Langraf Mór nagykereskedő leányát, Fannyát, Budapestben.

— **A leégett Flóra gyár.** A Flóra gyárban pusztított tüzet csak ma sikerült végképpen eloltani. Most a gyári munkások a romok eltakarításán dolgoznak. A tűzrendőri bizottság rendelete következtében legközelebb lebontják a falakat is, amelyek teljesen kiégtek és összeroppedeztek.

— **Játékbabák a Dunában?** Az asszonyszökte-tésnél az a baj, hogy vagy messzire kell szökni, vagy le kell számolni azzal a kis kellemetlenséggel, hogy esetleg nyakoncsipik az embert. Azután nem kérdezik, hogy szerelemből történt-e a dolog, vagy nem, hanem könyörtelenül leoskadják a csábított. Becker Kálmán írni állásánál fogva jól ismerte a gyors közizgatásnak ezt az árnyékoldalát, ezért roppant eredeti tervet eszelt ki, miután megszöktette Lauszky Anna asszonyt Esztergomból. „Utolsó leveleket” hagytak mind a ketten ruháik mellett a Duna partján, a halászkö pedig másnap két bolttellett láttak uszni a Duna vizén. A szerelmes pár — azt hitte mindenki — a Dunába ölte magát. Tegnap aztán egy esztergomi uriember fölismerte a már hetek óta halottnak vélt párt a poszony-bécsi vonaton. A Dunán pedig kifogtak két egymáshoz kötött szép nürnbergi babát. Ez volt az üngylikos pár. Becker ur eredeti eszméje érdemen alul sült el. A nürnbergi babákat a pörös iratokhoz csatolják, mert Becker ellen már megindították nőszojektetés miatt az eljárását.

— **Eltűnt bornyagykereskedő.** Pécsről telegrafalják: Kann Armin és fia pécsi nagykereskedő-cég tulajdonosa, Kann Ignác, több napja eltűnt Pécsről. Bécsből táviratot küldött, hogy nem tér vissza, mert a pécsi borpiacon ellen indított hajszát a vagyoni tönk szélére juttatta, másrészt pedig attól tartott, hogy a kolozsvári országos vegyvizsgálati állomás vizsgálata alapján hamisítás miatt marasztaló ítéletet fognak hozni ellene. Ma megvizsgálták hitelezői üzleti könyveit és kitűnt, hogy adósságai meghaladják a 170.000 forintot, mely összeg azonban közkereseti társa, a Schaprüger J. bankcég által fedezetelt tá-lál. Allítólag hamis váltókat is hozott forgalomba Kann és ezért menekült Pécsről családja hátra-hagyásával. A pécsi borkereskedők és pénzüte-zetek Kann szökése által nincsenek érdekelve.

— **A legsötétebb város.** Mai számunk táviratai között röviden jelentettük azt a roppant kellemetlen-séget, amely Hanburg városát érte a villamos vilá-gítás főkábeljének megrongálódása miatt. Arról a rendkívüli állapotról, amelyet ez a csapás előidé-zett, ma részletek érkeztek. A városnak csak háromne-gyedrésében lehetett a villamos-világítást gázvilági-tással pótolni, de csak nagyon hiányosan. Az üzle-tekben, amelyeknek villamos lámpái csaknem nappali világossággal árasztják el az utcákat, gyertyákat gyújtottak, s ezer meg ezer boltban, műhelyben, in-tézetekben be kellett szüntetnie a munkásságot. A Thalía színházban csak az első felvonás alatt volt villamos fény, a többi felvonást gyertyafény mellett já-tsozták el. A telefon-főállomás gáz-szükségvezetékét készíttetel. A kábel javításán egész éjszaka faklya-világgal dolgoztak. A Neueste Nachrichten című újság, mivel a nyomtatása villamos erővel történik, ma reg-gel nem jelenhetett meg.

— **Az 165.** Az országos meteorológiai intézet jelentése szerint az utolsó 24 órában közepes esőzés volt az ország észak-nyugati negyedében, ma reggel pedig délnyugaton és az Alföldön kezd esni; keleten az idő még száraz és jobbara derült. A hőmérséklet emelkedett, de még mindig alacsonyabb a normá-lisnál.

— **Tuvos.** A hevesmegyői Fetervásáron ma borzasztó tűzvész pusztított. Miut levelezőnk tá-víratotza, megcsón ház és sok melegeket lett a lángok martalócá. A iskasság emelőieteti erő-t fejtet ki a tűzvész megfékezésében, de a nagy azei miatt hiába. Egy egész utasor elpusztult naufodulú és zszindelyes házaival. — Május 2-ikán As-czeomban is nagy tűzvész dühöngött, mely tizenötgy lakoházát és harminché melléképületet elhamvasztott. A veszu-delem nagyságát fokozta az, hogy mivel a községe-ben görög-katolikus templom nincs, a lakosság nagy része a szomszédos Som községe ment istentiszte-letre. Az összes kárt 14.000 forintra becsülik. A vizs-gálat kiderítette, hogy a tüzet gondatlanság okozta.

— **Üngylikos honvédkáplár.** Kassáról távira-tozzák, hogy Kadácsi Mihály nagykárolyi születésű honvédkáplár Manlicher-egyezerével sziven lötte ma-gát. Három hátra-hagyott leveléből az tűnik ki, hogy azért vált meg az élettől, mert megunt a ka-tonaságot.

— **Szerencsés esés.** A milánói Teatro Lírico színházban tegnapelőtt este a Medicie opera előadása közben nagy riadalom támadt. Egyszerre csak veltő-rázó sikoltás hallatszott a negyedik emeleti karzatról s a következő pillanatban egy két éves kis leány le-esett az alant lévő erkélyre. A kis leány, akit az anyja a karzat párkányára ültetett, éppen egy urnak az ölébe esett s szerencsére nem történt semmi baja. A kicsike még örült is a kalandnak, mert a felvonás után annyi cukrot kapott a közönségtől, hogy alig tudta hazavinni.

— **Leégett gyár.** Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy Aufrecht Vilmos ottakringi skatulyagyára ma teljesen leégett. A kár harmincezer forint.

(x) Belák István Budapestről, Rottenbiller-utca 4. sz., bérmentve küld 4/2 klg. kúbakávé 6 firt 50 krért.

Gyermekeivel a halálba.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, május 4.

... Engem ne keress, hiába minden, már régóta szándékom volt elbucszni e világtól. Gyermekeimmel együtt halok meg, még pedig a Dunába vetem magam. Ha meg akarod tudni, hol ugortunk be, megnézheted a helyet, a vashid alatt, éjszaka, hogy ne lássa senki ...

Ezt a levelet írta Bogya István cipésmesternök a felesége, aki hétfőn őt gyermekével együtt eltűnt hazuról. Azóta senki sem látta.

A pszichológia-automata, ilyen is van, rögtön elzengi Bogya Istvánné fűnsége anyai szeretetéről a himnusz.

— Megunta az életét — szegény cipész felesége olyan könnyen megunhatja az életét — és a halált óhajtott. De a négy kis leánykájától, meg a kis fiacskájától nem tudott megválni, hát azokat is magával vitte az utolsó útjára. Ime, az anyai szeretet, a nemes lélek — és még néhány hasonló szuperlatívusz.

A pszichológus könnyen kimondhatja ezt az itéletet. Hiszen a rendőrség is hivatalosan arról számol be, hogy ma delelőtt Bogya István cipész — bizonyára szomorodott szívvél — bejelentette, hogy a felesége, született Zorn Ilona, akivel tizenkét évvel ezelőtt esküdött meg, eltávozott Illés-utca 14-ik szám alatt levő lakásukból és magával vitte Anna, Teréz, Róza, Jozsefn leányait, és két éves kis Nándor fiát. És tegnap kapta Bogya azt a szomorú levelet.

Bogya Istvánné, akinek a levele olyan nagyon megható, korántsem mintaképe az édesanyáknak, Bogya István sem az édesapáknak: az ő családi életük a tizenkét év alatt nem volt csupa szeretet. Ámbátor a nyomor nem látogatta meg őket, szépen megélhettek volna a keresetükből, szükségét soha sem szenvedtek.

Hanem a pszichológia-automatát a rendőrség megható kommunikéje csaphatta be. A megható történet a valóságban: bor, pálinka, verekedés, hazugság, család. És mindez mind a két részről.

Az Illés-utcai cipészbolt szomszédjai mintha inkább az asszony fölött sajnálkoznak:

— Bogya vasárnap éjjel mulatott, részegen jött haza reggel. A felesége rátámadt, hogy miért hagyja őt folyton egyedül otthon. És borközi állapotban a jó férj mivel békítette volna meg a feleségét? Elhívta delelőtt a kocsmba. Elmentek tíz órákor mind a ketten blaumontágot tartani. Egy óra mulva hangos szóval jöttek haza. Keményen összekaptak valami fölött. Bogya talán meg is akarta venni a feleségét, mert az asszony kiugrott az utcára és elkiáltotta:

— „Engem bizony nem lehet mindig kinozni!” A fenyegésre pedig a férj ismét a kocsmba ment. Az asszony eltűnt. A legnagyobb leányuk, a tizenkét éves Anna odament a szomszédban levő gyümölcsös bódéba és panaszkodott, hogy a papa megint meg akarta venni a mamát, de ezt — rimázkodott a kis leány — senkinek se mond-ják ám el. Még delelőtt kint játszadoztak az utca-n a gyerekek, délutánra pedig mind az öt-en eltűntek. Hiába keresték őket. Az édesapjuk, az ta-lán észre sem vette, hogy nincsenek otthon — a hétfő tiszteletére ivott.

Nem kell valami hatalmas fantázia ahhoz, hogy az ember maga elé képzelje azt az embert, akinek a felesége megirta, hogy az őt gyermekével együtt a Dunába ugrik. Nemde egy összetörött iparosemberf látunk, ott busul a műhelyében. Csak néz, néz maga elé?

Bogya István nem ilyen.

Jóízűen falatozik, miközben elmondja a legna-gyobb kézséggel azt a „csunyaságot”, amit levele a felesége elkövetett:

— Dehogy ugrik az a személy a Dunába. Csak be akart engem csapni. Azt akarta, hogy ne jelentsem föl az esetet, azért írta, hogy ne keressen őt, Persze, ő nyugodtan akar élni. Mert nem egyedül tánt ám el ő. Az egyik segédem, Kiss József, az szintén eltűnt. Aztán meg nem először tette ezt. Ezelőtt egy hónappal is elment hazuról, iltihagya a gyerekeit is. Négy nap mulva jött haza, — Budán volt az édes-anyjánál, a Zorn asztalosnál, a Kőműves-utca 11-ik szám alatt. Akkor sem egyedül élte a világot.

Elmondott minden rosszat, amit csak lehet, a feleségéről. Arról hallgatott, hogy ő valaha bántotta. Dehogy is, csak az asszony rossz.

— Hétfőn delelőtt felöltöztette a gyerekeket és együtt mentek el mindnyájan Kiss Józseffel, a sánta, felszemű legénynyel.

— Pedig én mondtam, — pártjára áll a gazdák

jának a másik segéd — hogy a májszter ur nem fogja bántani a ténsasszonyt.

Ezen átsiklik a májszter ur, kellemetlen földözés.

— *Elvitték a revolveremet is*, mert attól félnek, hogy ha megtalálom őket, lelövöm mind a kettőjüket. Pedig dehogyan bántom őket. Jó, hogy a gyerekeket is elvitték. Ha már elment az asszony, hát ne hagyja a nyakamon a gyerekeket. Csak azért jelentetem be, mert az édesanyja kért, hogy hallgassak. Dehogyan hallgatom. Hadd tudja meg mindenki, micsoda személy az az asszony. Hanem azért megkerestem őket. Már csak a Kiss József miatt is, mert ez a főcinkos. Kedden idejött a boltba és megkérdezte tőlem, hogy mit szándékozom tenni. Megmondtam, hogy bejelentem az asszonyt és megkerestem a rendőrökkel. Ez a Kiss József elmondta, hogy mit hallott tőlem. Ezért írta a feleségem, hogy ne kerestessenem.

A legkevésbé sem sajnálkozik a történeten az apa, akinek eltűnt a felesége meg az öt gyereke. Hogy a feleségét keresi, inkább a bosszu miatt teszi.

— Hanem a Kiss József, ez a huszonkétéves suhanc, nem fog soká jó módban lenni. Voltam az ügyvédjénél, akivel nagykorussá akarta magát, hogy fölvehesse a *veszprémi* árvaszéktől a járandóságot, valami négy száz forintot. Ezt letiltottam. A *veszprémmegyei Déghre* való ez a suhanc, de ott nem lehet. Elnéztem a *Rizics* nevű sógorához, a Borz-utca 22-ik szám alá, ott sincs. Pedig valahol rejtőznek. *Ezt a Kiss Józsefet kell körözni!*

Az erkölcsi fölfogás minimuma a Bogyó Istváné. Eszik, iszik, bizonyára jól alszik, amennyiben ebben a józsefvárosi kocsmák meg nem akadályozzák, szóval teljesen nyugodt. A felesége levelére azt mondja, hogy csak félvezetés akar lenni. Hogy mit kell tennie a büntető hatóságnak, mégis világosan látja.

A Kiss Józsefet kell körözni. Egy évig volt nálam, azelőtt csak megéltünk valahogy. Ő az oka mindennek!

Velencétől Szirakuzáig.

— Utí napló. —

Írta: *Gergely István.*

IV.

Egy éj Velencében.

Csendes éjjel. Ezüstösen
Csillámlik föl a laguna.
A ragyogó holdvilágban
Elpihen a Hotel Luna,

Melynek egy kis szobájában
Én nem tudok elpihenni. —
A tanulság: vacsorára
Veszedelmes scampit enni;

Ugyszintén még veszedelmes,
Ha az ember esőndes éjjel
Velencei szállodában
Pestre gondol szenvedélylyel, —

Pestre gondol szenvedélylyel,
Hol valaki fehér ágyon
Édes ajkkal, tikkadt ajkkal
Tán rám gondol csókra vágyón!

Az a szőke kis vad asszony,
Kinek édes nagy szeméből
Kék azurfény ragyog elő
Olasz égne mintaképül.

Meggyújtom a villamos fényt;
Lelkem fázik szörnyű módon,
És a rideg hotel-ágyban
Hánykolódom, hánykolódom...

Ah egyszerre megéreztem,
Hogy az ember olyan árva,
Ha előtte mindenfelé
A nagy világ nyitva-tárva.

És ez álnok, fagyos érzés
A szívünket vájja, vájja! —
Oh be igaz Maupassantnak
Hotel-pszichológiája,

Amelyet egy novellában
Fejt ki olyan értelemben,
Ahogyan most én megéltém
Velencei hotelemben. —

S amint nézem, hogy a holdfény
A szobámba mint világol,
Egyszerre csak az ablakból
Egy nagy macska rám miákol:

„Üdvözöllek, tisztelt vándor!
Szánva látom, sir a lelked,
Mely ma délben még vidáman
A napfényvel elenyelgett.

De a holdas éjszakában
A bús gondok jönnek-mennek, —
Ez a sorsa Velencében
Minden érző idegennek!

Szánva látom, mily keservnek
Terhe nyomja gyöngé vállad, —
Macska vagyok, olasz macska,
Romantikus emlős állat, —

Oly érzékeny és oly elmés,
Mint fajomnak német ága,
Melyet rímbe örökít meg
Heine, Scheffel barátsága.

Énnek folytán jó tanácsot
Hoztam néked, bús poéta, —
És az úgy szól, hogy ilyenkor
Nagyon jót tesz egy kis séta!

Jöszte velem, bennszülöttel,
Majd hálával gondolsz rája,
Elvezet majd Velencének
Legfehérebb angorájára!

Meglepődtem: ciceróném,
Mint karakter, tiszta antik
Olyan földön, hol jelenleg
Cicerónék a brigantik.

Nesze, hálám! — szoltam hozzá, —
Nemes szivre vall a tetted,
Veled megyek, de előbb még
Hadd csináljak toalettet! —

Mentünk, mentünk, mendegéltünk,
Kiértünk a San-Marcóra,
Mikor éppen tizenkettőt
Vert a híres lovag-óra.

És a templom titkos fényben,
Mint a mesék csuda-vára
Csipke-ívvél rajzolódott
Oda a menny kék boltjára.

Járkáltunk a Schiavonin,
Mialatt a hold sugára
Ezüst hidat vert az égből
A nyugodtan fényes árra.

Ime itt a kicsi utca
A trafikkal, — tőle jobbra
Ott áll Victor Emmánuel
Dörgedelmes frazís-szobra.

Egyszerre csak megriadtam
Meglepetve, mint a gyermek,
A kis depandansza előtt
A nagy Hotel d'Angleterre'nek.

Néztem, néztem, hosszan néztem
Oda föl két ablakára,
És valami régi daltól
Visszhangzott a part határa, —

És valami régi bútól
Szivem újra megnyillallott, —
Ugy, hogy csakán kérte macskám:
„Mi a bajod? jere, hallod?!”

Látod — szoltam, — a két ablak...
Odafűz egy kis emlékem:
Valakivel ottan laktam
Valamikor nagyon régen!

Első, első bús szerelem!
És szoktam, mint a gyermek
A kis depandansza előtt
A nagy Hotel d'Angleterre'nek...

De a macska megdühögszik:
„Száműzöttje a gyönyörnek,
Nem segíthet rajtad senki,
Múlt szerelmek is grőtörnek!”

Erre eltűnt. Nem találtam
Hült helyét sem a nyomának, —
Némiképpen megalázott,
Hogy nem keltek a macskának.

Egymagamban mentem haza.
Kiértem a piazzára,
Ahol aztán élő embert
Láttam végre valahára...

A San-Marcon, ha előnti
A holdvilág méla dícső,
Sétál minden éjjel egy hölgy,
Kinek neve: Beatrice.

Express-mesék.

— Tanulással. —

I.

*Az egyetlenem, nem hiszed?
Pártot csináltak, vagy tized,
Bort prédikál az egy, a más vizet.*

MORÁL:

Papa fizet.

II.

*Pármában egy márkí
(Igy járt volna bárki)
Elítéltetett pénzbiroságra
Amért egy abroszt zsebreavága.*

MORÁL:

Mit ért neki a márkísága?

III.

*Nem halt meg Scharf Móric,
Az életől jó vicc,
Hogy még él e kőfcé,
Ki apjára szórta a vádat.*

MORÁL:

Hogy soká élj, tiszteld apádat.

IV.

*Jöhet a muszka,
Van már új puská.
A teknika nagyot haladt
Tizenöt röpké perc alatt
Produkál hatszáz durranást,
Egy szép dolog, belásd!*

MORÁL:

Lefegyverzünk, de — mást.

—o.—

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Ó V Á S !

Az ösödöktől „Selters” elnevezés alatt ismert, s a maga nemében egyedüli porosz királyi Niederseltersi

„Königl. Selters”

gyógyvíz rovására annyi mindenféle visszaélés történik, hogy szükségesnek tartjuk a gyógyulást kereső közönséget saját jól felfogott érdekében ismét-íten figyelmeztetni, hogy csak a valódi porosz kir. Niederseltersi „Königl. Selters” gyógyvíz bír azon orvos-tudományilag megállapított indikációval, mely a tüdő- és gégehurut (köhögés, rekedtség) s ezen bajokkal többnyire kapcsolatos influenza (nátha) leginathatósabb gyógykezelését véleményezi. Gazdag konyhasó- és szénzavartartalmánál fogva megiepoen oldó és csillapító hatása, kellemes íze és könnyen emészthető, a nyálkahártyákat nem izgató természetes gyógyvíz.

A porosz kir. ásványvíz-források.

Siemens & Cie.

Kapható minden gyógyszerárban és megbízható fűszerkereskedésben.

Kizárólagos képviselői és főraktár Magyarország területére:

ÉDESKUTY L. ÁSVÁNYVÍZ-NAGYKERESKEDÉS
cs. és kir. udvari szállító BUDAPESTEN.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Ördög Robert.** *Meyerbeer* dalművében, amelytől már-már elfordult csaknem egészen közönségünk izlése, ma este *Alice* szerepét *Dancsóky Sarolta* kisasszony énekelte, mint vendég. A fiatal énekesnő, a kit szép hangnnyal áldott meg a természet, tudás dolgában még a lefokozott követelményeknek se

felel meg. Előadása lélek nélkül való és énekmodora az iskolai vizsgák produkcióira emlékeztet. Kitiűnő estje volt *Penyó Irén* aszonynak, aki *Isabella* szerepében pompázta gyönyörű fejhajait és tiszta koloraturáját. *Perotti*, mint *Robert* és *Ney Dávid*, mint *Bertram* büszkeségei az ensemblek.

** A magyar színművészet a párisi világkiállításon. A magyar színművészetnek az 1900-iki párisi világkiállításon való bemutatása ügyében, mint megbízható forrásból értesülünk, az előmunkálatok közel állanak befejezésükhöz s a kiállítást rendező kormánybiztosságtól már legközelebb szétmennek a felhívások a kiállításhoz való részvétel iránt. A budapesti színházakat kivétel nélkül, a vidékiek közül pedig a legkiválóbbakat szólítják fel. A kormánybiztosság, mint örömmel értesülünk, azon is buzgólkodik, hogy azoknak az idegen nemzetbeli társulatoknak a sorában, amelyek a világkiállítás nemzetközi színházában előadásokat fognak tartani, a magyar színművészet is szóhoz jusson.

** Blaha Lujza Pozsonyban. Pozsonyból írják nekünk, hogy *Blaha Lujza* tegnap kezdte meg ott vendégereplését *A gyimesi vadvirágban* zsufolt ház előtt és a közönség óriási tetszése mellett. A művésznő még a *Piros bugyellár*s, a *Tót leány* és a *Télen* című népszínművekben lép fel. A jegyek mind a három előadásra elkeltek. És Pozsonyban még mindig van — német színészet!

** Puskin-ünnep. Oroszország ebben a hónapban fogja megünnepelni Puskinnak, egyik legnagyobb nemzeti költőjének százados emlékünnepét. Május huszonharmadikán lesz ugyanis száz éve, hogy az orosz költő párbajban elesett. Az ünnep több napra terjed s egyik napján az összes orosz színházak ingyen-előadásokat rendeznek a tanulóifjúságnak.

** Miss Mary Halton ma este kezdte meg három estére terjedő vendégereplését a *Magyar Színházban*. A művésznő, minthogy lekéselt a délelőtti bécsi gyorsvonatról, csak hét óra után érkezett Budapestre és így az előadás csak nyolc órakor vehette kezdetét. Fel nyolcok kilépett a függöny elé *Beöthy László*, a színház igazgatója és a közönség elnézését kérte *Miss Halton* nevében. És a publikum csakugyan nyugodtan megmaradt helyén, míg végre nyolc óra egynehány percek az előadás megkezdődött.

Az est folyáman különben még egy baleset érte a vendégművésznőt. Első felvonásbeli keringője után ugyanis megcsúszott és egész hosszában elesett. Rosszul lepezett bosszúsággal és fájdalommal sietett ki a színpadról, ahová azonban a publikum dörgő tapsai vissza-visszaszóllították, mintegy az ovációval akárván kárpótolni őt fájdalomáért. A közönség különben a legjobb kedvben hallgatta végig a megkéselt előadást, és sokat tapsolt nemcsak *Miss Halton*-nak, hanem *Sziklainak*, *Ledofszky Gizellának*, és a többi szereplőknek is.

** Patti Adelina Párisban. A párisi világkiállításán, tudvalevőleg, nemzetközi színházat terveznek, melynek színpadán a világ művészi nagyságai be fognak mutatkozni. *Patti Adelina* ezen a színpadon akar végleg elbucszni a művészetből, a melynek a világ által csodált nagysága volt.

** A Fővárosi Nyári Színház főpróbája. A *Fővárosi Nyári Színházban* ma délelőtti tartották meg *Somló Sándor* történeti színművének, a *Szombatok*-nak, jelmezes főpróbáját. A főpróbán nagy, meghívott közönség volt jelen, amelynek soraiban az író- és művészvilágnak több neves tagját láttuk. A próba folyamán nyílt jelenés közben is nem egyszer hangzott fel az elismerő taps. A darab korhű kiállítása, egy a díszletek, mint a jelmezek dolgában, nagy hatással volt a közönségre. Már a főpróba után is kétségtelen, hogy *Makó Lajos* a legnagyobb ambícióval fogja fel hivatását, amely a *Budai Színházban* a nyári évadon át reá várakozik.

** D'Annunzio legújabb bukása. *D'Annunzio*t, az olaszoknak ezt a sajátos egyéniségű színpadi íróját, egy újabb nagy bukás érte a nápolyi színpadon. Alig pár hete, hogy *Giocanda* című drámájának bemutatója nagy botránnyal végződött a palermói színházban, ahol az este a *Duse-Zaccanti*-féle társulat ezúttal a darabbal mutatkozott be először. A nápolyi bukás azonban még a palermóit is felülmulja. Az itt bemutatott *D'Annunzio*-darabnak *Discesa* a címe s öt felvonásos tragédia, amely a jövő szociális forradalmával foglalkozik. Egy nápolyi távirat szerint a darab bukása igazi katasztrófászerű jelleggel bírt. A végig sértett nézőközönség a negyedik felvonástól fogva valóságosan ordított és tombolt, úgy, hogy sem *Duse*, sem *Zaccanti* nem engedte színpadhoz jutni. A színészek teljesen elvesztették józanágukat. Egész jelenéseket ki kellett hagyni s ez által a darab cselekménye is értelmetlenül vált. A nápolyi tudósítás hozzátűzi, hogy *D'Annunzio* varázsa megtört Olaszországban. *Duse Eleonora* másnap nem erte megismereteni a darabot, hanem a *Kamélias hölgyben* lépett fel.

** Hírek a Népszínházról. *Z. Bárdi Gabi*, a *Népszínház* bajos, ifjú primadonnája felgyógyulván betegségből, holnap, pénteken, újra fellép *A fehér csirke* című operettben, amely az ifjú művésznő rosszulléte miatt maradt le a műsorról. — A *Népszínház* színházi bíróságában, amely a hónap tizenötöd-

dikén fogja tárgyalni *Küry Klára* ismeretes szerepvisszautasítási ügyét, mint értesülünk, *Porzolt Kálmán* igazgató maga fogja az elnöki tisztet viselni. A művésznőt dr. *Várady Zsigmond* nagyváradi ügyvéd fogja képviselni. Kérdéses azonban, vajjon a színpadi bíróság helyét fog-e adni az ügyvédi képviselőnek, minthogy sok precedens van arra, hogy az ügyvédi képviselőnek nem adtak helyet.

** A megarauzótt művészet. Abból az ötletről, hogy a *Grau*-féle opera-részvénytársaság a newyorki *Metropolitan Opera House*-ban megtartotta az idei közgyűlést, a részvénytársaság évi jelentése érdekes adatokat közöl arról, hogy egyes énekesek mennyi fellépési díjat szedtek fel a lefolyt évadban. Az érdekes kis statisztika szerint kapott *Jean de Reszke* 70.000, *Van Dyck* 30.000, *Edouard de Reszke* 28.000, *Van Raoy* és *Pluagon* 12.000—12.000, *Saleza* 10.000, *Dippell* 8000, *Bispham* 7000, *Mauriel* és *Albers* 6000—6000 dollart. A vendégereplő énekesek közül *Sembrich Marcella* 28.000, *Lehmann Lili* 26.000, *Nordica* asszony 25.000 dollart hozott haza *New York*-ból. A részvényesek, e nagy fellépési díjak mellett is, harminc százalék osztalékot kaptak.

** E. Novák Irén jutalomjátéka. A nagy-enyedi színházban — mint nekünk írják — kedden volt *H. Novák* Irénnek, a társulat kitiűnő naivájának jutalomjátéka. *Sudermann Pillangócsatája* került ez alkalommal színre, amelyben a kiváló művésznőt egész estén át ünnepelte a közönség. Valóságos elárasztották virággal a színpadot, alakítását meg, amely az enyedi közönség előtt feledhetetlen maradt, zajos tapsokkal jutalmazta a közönség. — Ugyancsak nagy sikert aratott *H. Novák* Irén a *Gyurkovics lányokban*, amelyben *Micikét* játszotta. Erről a szerepléséről a következőkben emlékszik meg a nagy-enyedi *Közérdekek*: „Ez az istenadta tehetséggel megáldott művésznő olyan aranyos, olyan kedves volt, hogy különben el sem képzelhettem a szerző *Gyurkovics Micikét*. Minden jelenetét valami új, valami kedves vonással élénkítette s volt is része tapsban, kihívásban bőven.” *Rakodczay* társulata, amely a közönség meleg partfogása mellett játszik Nagy-Enyeden, május félig maradt ott.

** Donnay új darabja. *Maurice Donnay*, az *Amants* híres szerzőjének, *Le Torrent* (Az áradat) című új darabja, amely az idei párisi évadnak egyik szenzációjává volt, színt került a *Théâtre Français*-ban. Ez a „legpárisiasabb” francia szerző ebben az új darabjában is eredeti és merész tárgyat ragadott meg: a szerencsétlen házasságból származó gyermek jogát. A darabban két erősen drámai nő jellem van: az elvált feleség és a férj szeretője. Mind a két asszony a felbontott házasságból származó gyermek ellen védekezik. *Molière* hazában sokat kellett simítani a darab egyes „tulerős” jelenéseiben, amíg színre hozták. *Donnay*nek különben halározott sikere volt.

** Mignon a Hírművészetben. *Arnoldson Sigríd*, az ünnepelt svéd énekesnő lép fel holnap, (pénteken) a m. kir. Operaházban a *Mignon* címszerepében. Az érdekes előadást a *Telefon Hírművészet* közvetíteni fogja s így, akik jegy nélkül maradnak, otthon is gyönyörködhetnek a „svéd csalogány” művészetében. Opera után 11 óráig *óigányzene* lesz hallható a kagylókon.

MŰVÉSZET.

□ **Tompa szobra.** Gömörmegye közönsége néhány év óta buzgalommal adta össze a pénzt, hogy *Rimaszombat*ban szobrot emeljen *Tompa Mihálynak*. Most végre együtt van a pénz, a szobor is kikerült az öntőműhelyből. *Holló Barnabás* készítette azt. Tegnapelőtt elhatározta a vármegye, hogy a leleplezés őszszel lesz.

□ **Magyar művész kitüntetése a külföldön.** *Szirmai Antal*, ezt a kitiűnő tehetséget magyar művész, akinek egy szoborműve annak idején a budapesti tárlaton nagy tetszést aratott, *Párisban* szép kitüntetés érte. A kormány, mint párisi tudósítónk táviratozza, a kiváló szobrászt ma az *akadémia tisztjévé* nevezte ki.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **Az Akadémia nagyhete.** A Magyar Tudományos Akadémia igazgató-tanácsa ma déli 12 órakor *Eötvös Loránd* báró elnöklésével ülést tartott, amelyen megjelentek: *Wlassics Gyula* kultuszminiszter, *Szilágyi József* koronagróf, gróf *Széchenyi Béla*, gróf *Desseffy Aurél*, gróf *Andrássy Tivadar*, gróf *Apponyi Sándor*, *Gyulay Pál*, *Beöthy Zsolt*, *Thán Károly* és *Szily Kálmán* főtitkár. Az ülés elején az elnök kezeletes emlékezés kíséretében bejelentette gróf *Apponyi György* igazgatótanácsos halálát. Erdemeit az ülés jegyzőkönyvében örökítették meg, helyét pedig egyhangulag gróf *Teleki Gézával*, a Magyar Történelmi Társulat elnökével töltötték be. Tudomásul vette végül az igazgató-tanács, hogy a számadások minden tekintetben kifogástalanok és közzövetést nyilatkoztatva a Magyar Földhivatalintézetnek a pénzkezeléssel járó faradozásáért.

□ **A Magyar Történelmi Társulat** ma délután ülést tartott, gróf *Teleki Géza* elnöklése mellett. A napirend előtt megválasztották főtitkárrá *Nagy Gyulát*. A pénztáros előterjesztése szerint a bevétel a múlt hónapban 4038 frt volt. A kiadás 3391 frt. Elhatá-

rozták, hogy a Műemlékek országos bizottságát fölkerik annak a kutatására, vajjon a Buda közelében levő Fehéregyháza rommaradványai mik voltak. A kisebb folyóúgyek elintézése után *Récsey Viktor* számolt be a Pannonbalmára került *Guary-levél*tár gazdag anyagáról. Bebizonyította a *Guary-ak* ősiségét, mely a *Rathold* nemzetségre vezethető vissza és kimutatta, hogy *Gsei* már *Árpád*-házi királyaink idejében szerepeltek. A felolvasó nagy hatást idézett elő, amikor befejezésül a *Berlhádek* révén leszámolt *Sell Kálmán* éltette.

□ **A magyar nyelv.** A művelt közönség számára írta *Balassa József*, a magyar nyelvtudomány e lelkes és kitiűnő munkása. Nincs a tudományok egyetlen ága sem, mely felé olyan osztatlan érdeklődéssel fordulna a hazai közönség, mint a magyar nyelvészet. Lehet, hogy azoknak a harcolóknak az eredménye ez a buzgóság, melyeknek utolsóját csak nem is olyan régen vittuk érte, és melyek annak tudatára ébresztették a nemzetet, hogy nyelvében létének gyökereit támadják meg. Annál különösebb, hogy olyan munka, mely a magyar nyelvről a közönség minden rétegéhez szólaná, vajmi kevés jelent meg eddig irodalmunkban. Ezen a hiányon segít *Balassa József*nek, kitiűnő nyelvészünknek új könyve, mely az *Atheneum* Kézírónyvtárának XVIII-ik köteteként jelent meg. Megvanak benne mindazok a tulajdonságok, melyek valósággal predesztinálják arra, hogy a közönség minden rétegében elterjedjen. Teljesen a tudomány színvonalán áll, rövid, de minden fontosra kiterjedő, nyelve egyszerű, fejtegetései világosak, könnyen érthetőek. Százhatszázold oldalán feltárja és megmagyarázza a magyar nyelv minden problémáját, feltűnteti fejlődését, megmutatja milyen volt a múltban és milyen a jelenben. Érdekes, vonzó módon vezeti be az olvasót a nyelv belső törvényeinek mélyébe, feltűntetvén mindazokat a vizsgálatokat, melyeken keresztül ment, amíg mai alakjában megállapodott. És e könnyű fejtegetések e mellett az eredetiség bélyegét hordják magukon. Látszik, hogy olyan ember tollából kerültek ki, aki eredeti orráskból merített, ki maga is kiváló munkása az újabb magyar nyelvtudománynak, ki e tudomány egyes részeiben, mint például a hangtanban, a magyar nyelvjárások tanulmányozásában uttörő munkát végzett. Egészen eredeti e munkácskában az, hogy a grammatikát tisztán a mondat alapján, jobban mondva, a mondatban tárgyalja. Könyv ez, melyet nem nélkülözhet senki, ki nem szakzerűen foglalkozik a nyelvészettel és tiszta képét akarja látni a magyar nyelv múltjának és jelenének. A csinos kötésű kötet ára 1 forint.

□ **Nagy Képes Világtörténet.** A *Franklin-Társulat* és a *Révai Részvénytársaság* ezen nagyszabású közös kiadványának második kötete fekszik előtűnő. Az ókori Görögország történetét tárgyalja ez a vas-kos köte. A klasszikus Hellas felé, amelynek a legzsebb ideáljait köszönheti az emberiség, — meleg érzéssel, vágyódással néz ma is minden művelt lélek. A történetírásnak is mindig kedves tárgya volt ez a napsugaras világ. A legutóbbi évtized alatt azonban igen nagy változáson ment keresztül a görög történetudomány. Anyagát szerfelett megzaporították az új leletek, az egyiptomi sírokban napfényre került híres papirusok, és a rendszeres ásásoknak mindenféle eredményel. Felőgasztal pedig magán a megszorított anyagon kívül lényegesen módosították és gyakran egészen megváltoztatták a rohamosan fejlődő rokon tudományágaktól követelt újabb szempontokat. Különösen politikai része egészen új alakot kezd ölteni. Nem elégszik meg néhány város-állam háborújának lelkesült előadásával és egyes intézmények hagyományos magasztalásával, hanem inkább a nemzet egészének fejlődését vizsgálja, kellően méltatva a társadalmi, gazdasági és művelődési szempontokat is. — Ez újabb irány és felőgasztal kitiűnően van megvalósítva a most megjelent kötetben. Dr. *Gyomlay Gyula* a jeles professzor és akadémikus, ki tanulmányait egészen a görög szellem megismerésének szentelte, nagy tudással, gondnal és kritikával végezte feladatát. Örülünk neki, hogy immár nekünk is van a modern tudomány alapján és a legújabb kutatások nyomán megírt teljes görög történetünk, mely rendszeresége, kritikája és komoly igaz érteke mellett egyszerűsége, rendkívül élvezetes és érdekes olvasmány. — A munka illusztratív része szinte paratlan a maga nemében és reprodukcióival, melyek között a legeslegújabb ásások eredményei művészként fel vannak dolgozva, igazán telűsz a külföldi hasonló műveken. Egyes műemlékekkel valósággal ritkítják párjukat, egy a hűség, mint a színpadnak tekintetében. — El nem halgathatunk meg egy tényt, mely minél meglepőbb, annál öröndetesebb is. Szinte hihetetlen hangzik, de tény, hogy ez a kicsiny magyar közönség részére készülő munka jelentékenyen olcsóbb a külföldi hasonló vállalatoknál. — 96 frt az ára a teljes műnek, holott például a nálunk is közzéző forgó *Grote*-féle munka, (amely pedig terjedelemben is kisebb, illusztrációkban is sokkal szegényebb) 108 frtba kerül. A mű külső formája és díszes szép kiállítása becsületére válik a kiadására egyesült két társulatnak. A munka könnyen megszereshető, mert havi 1 frt 60 kros részletfizetésre minden könyvkereskedés szívesen szállítja.

SPORT.

*. Díjlovaglás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és budapesti Tattersall Társaság díjlovaglási és díjgratái versenyeit a folyó évben május hó 24-én fogja megtartani a Tattersall versenypályáján. E versenyek díjához Darányi földművelésügyi miniszter, Budapest székesfőváros, a Tattersall Társaság nagyobb összegeket adtak. Értékes tiszteletdíjakat tüztek ki továbbá: a király őfelsége, Ferenc Ferdinánd, József, Ottó és Frigyes főhercegek, Lobkowitz herceg, a honvédelmi-, a közös hadügy- és az osztrák honvédelmi miniszterek, a Magyar Lovar-egylet és az Urlovasok Szövetsége. Kézpénzdíjak meghaladják a 7800 koronát és ezenkívül még 19 értékes liszteletdíj van kitűzve. A nevezési határidő május 16-án déli 2 órakor jár le. A versenyek tervezete, valamint bejelentési ívek az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál kaphatók.

*. A Ferenovárosi Torna-Club tegnap tartotta alakuló közgyűlését Hidy Kálmán elnöklete alatt. Előnként Springer Ferencet választották, alelnökök Vajda Károly és Kurfürst Miksa. Az egyesület diszelnökéül Tolnay Lajost, a kerület országgyűlési képviselőjét választották meg. Az alakuló-ülést lakoma követte.

*. A beszélő újság a pozsonyi lóversenyekről. A holnapi (pénteki) pozsonyi lóversenyek eredményeiről a Telefon Hírmondó már az esti órákban részletes tudósítást olvastat fel.

Pozsonyi versenyek.

— Első nap. —

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Pozsony, május 4.

A koronázó város négy napos meetingjének ma zajlott le az első napja, ősi szokás szerint borongós esős időben, de ennek dacára rendkívül nagy közönség gyűlt össze az engerai versenytér tribünjei alatt. Ott volt Pozsony és a felvidék egész arisztokráciája. Igen sok szép lány és asszony, sőt a fővárosból és Bécsből is annyian érkeztek az urlovasok versenyére, hogy a közönségben oly csendes város utcái már délelőtt is szokatlan élénk képet nyújtottak.

A meeting attrakcióját, a Pozsonyi nagy akadályversenyt, melyben hat ló vett részt, az általunk is jelelt Conjuror nyerte meg Alár és Toll ellen. Győzelme kilencszerezes pénzt fizetett a totalizátor.

Az urlovasok közül báró Eltz volt a nap hőse, ki három győzelmet aratott. Kivülre Kreutzbruck főhadnagy és Taxis herceg lovagoltak egy-egy nyert.

A versenyeredmények ezek:

I. Eladók versenye. Díj 1000 korona. Távoltság 1400 méter. Gr. Schönborn Chasseur d'Afriqueje (lov. br. Eltz) első, gr. Orsich Meséba valója (lov. tulajdonos) második, hg. Taxis Foszánja (lov. tulajdonos) harmadik, azután Yvonne, Triple sec. — Ítélet: Könnyen 3 hossal első, 5 hossal harmadik. Totalizátor 5: 31. Helyrefogadások: I. 25: 55, II. 25: 55.

II. Ligetfalvi handicap. Díj 1200 korona. Távoltság 1600 méter. Miklósfalvi ménes Trilbyje (lov. br. Eltz) első, Geist G. Kékese (lov. hg. Taxis) második, Fleisch A. száz. Hegyalája (lov. Szemere) harmadik. — Ítélet: Könnyen 4 hossal első, 3 hossal harmadik. Totalizátor: 5: 7.

III. Ailványdíj-gatverseny. Díj 1800 korona. Távoltság 2400 méter. Liptay B. Nyíri Bleskása (Sheybal) első, Geist G. Pletykája II. (Csompon) második, Tränkel A. száz. Longchampsja (Geoghegan) harmadik, azután Steuermann, Divat. Ítélet: biztosan 2 hossal első, nyakhozszal harmadik. Totalizátor: 5: 37. Helyre: I. 25: 121, II. 121.

IV. Kupa-akadályverseny. Díj 3000 korona. Távoltság 4000 méter. Kundl első. Belle Heleneje (Taxis herceg) első, id. gróf Kinsky Slavaja (Buckenham) második, Geist G. Verbungja (Salter) harmadik, azután Délceg II., Eglamour, S.-Azam. Ítélet: könnyen 2 hossal első, három hossal harmadik. Totalizátor: 5: 10. Helyre: 25: 37 és 67.

V. Nagy pozsonyi akadályverseny. Díj 8000 korona. Távoltság 5000 méter. Hoffmann L. őrnagy Conjurorja (Kreutzbruck) első, Dittl-Wehrberg Alárja (báró Eltz) második, Schindler L. Tollja (gróf Orsich) harmadik, azután May be (Krause hadnagy), Csehi (Szemere), Lantos (herceg Taxis). Ítélet: Biztosan 1 és fél hossal első, rossz harmadik, May be kitört. Totalizátor: 5: 45. Helyrefogadások: I. 25: 81, II. 25: 46.

VI. Polgár díj. Díj 1500 korona. Távoltság 2400 méter. Miklósfalvi ménes Tartuffeja (báró Eltz) első, Geist G. Kántorja (herceg Taxis) második, gróf Trautmansdorf Ramaja (Gömöry) harmadik, hátul Tristan. Ítélet: Biztosan 2 hossal első, fél hossal harmadik. Totalizátor: 5: 8. Helyrefogadások: I. 25: 32, II. 25: 31.

TÖRVÉNYSZEK.

§§ Az anarkizmus és a rendőrség. A főügyészség indította azt a sajtópört, amelyet ma tárgyalt a büntető törvényszék. A Népszavának egyik számában írt Klein Vilmos bádógos segéd és anarkizmus és a rendőrség című cikket, amelyben a főügyészség rágalmazást és becsületsértést látott. A mai tárgyaláson a vádhatóságot Mészáros alügyész, a rendőrséget Pekáry Ferenc kapitány képviselte. A vádlottat dr. Pollacek Sándor védte. Az esküdtek a rágalmazásból

egyhangulag nem vétkesnek, a becsületsértésben pedig nyolc szóval négy ellen vétkesnek mondták a vádlottat, akit erre a sajtóbíróság tizennégy napos fogházra ítelt.

§§ Kileno krajaeránt. Emlékezetes az a büntetés, amelyet a múlt télen Chladni István egy magával tehetetlen öreg asszonyon Medák Fánin elkövetett. Az öreg asszonyt a külső váci-úton éjnek idején megtámadta, mert tudta, hogy kileno krajaerája van, amiből a hajléktalanok menedékhelyén akar meghálni. Chladni össze-visszaszurkálta a késével az asszonyt, elrabolta a kileno krajaeráját s odébb állott. Verbe fogva vialták meg hajnalban Medák Fánit, aki még el tudta mondani, hogy támadója Chladni volt, akit ösmér. Chladni letartóztaták s noha tagadtott, az asszonynak nála talált kendőjét a törvényszék elegendő bizonyoságnak tekintelte. Szándékos emberölés kísérletéért harmadfél évi fegyházra ítélték az elvetemült embert, de a rablás vádjá alul fölmentették. A táblán Chladnit a szándékos emberölés kísérletének büntetése alól fölmentették, de a rablásért öt évi fegyházra ítélték. A Kuria Hieronymi Béla bíró előadása mellett ma délelőtt tárgyalta az ügyet, s megokolásával együtt megerősítette a tábla ítéletét.

TÁVIRATOK.

A csehországi nyelvkérdés.

Prága, május 4. A Národní Listnak azt jelentik Bécsből, hogy már legközelebb megjelenik az a császári rendelet, amely a nyelvkérdést szabályozza. A katolikus néppárt teljesen egyetért a rendezésnek ezzel a módjával.

A cár és a finnek.

Helsingfors, május 4. A rendek az elnök indítványára elhatározták, hogy visszaküldik az alkotmánybizottságnak azt a kormányjavaslatot, amely szerint a véderőről szóló törvényjavaslat Miklós cárnak 1899. február 15-én kelt manifestuma értelmében intézendő el.

Az olasz kormányválság.

Róma, május 4. A szenátus mai ülésén Pelloux miniszterelnök bejelentette a kormány lemondását, mire az ülést berekesztették.

Berlin, május 4. Rómából jelentik a National Zeitungnak, hogy Pelloux a külügyminiszteri tárcát Sonninnak fogja felajánlani.

Róma, május 4. A miniszterválságról nincsenek újabb hírek, mert a válság hivatalosan csak a szenátusban való bejelentés óta van meg. Parlamenti körökben azonban bizonyosra veszik, hogy a kabinet megalakítását újra Pellouxra bízák.

Spanyolországból.

Madrid, május 4. A régenskirályné olyan rendeletet írt alá, amely öt milliót engedélyez a Kanári-szigetek védelmére.

Madrid, május 4. A Riforma szerint Polavieja hadügyminiszter elmondta, hogy a hadügyi költségvetés 28 millióval emelkedett, amiből 12 milliót a gyarmatokról visszatérő tisztek szoldjára szánták. A miniszter rendkívüli hitelt fog kérni új felszerelésre és gyorstüzélségűk vásárlására, amelyeknek beszerzésére Spanyolországnak feltétlenül szüksége van, mert több európai nagyhatalom és az Amerikai Egyesült-Államok is szaporítják hadfelszerelésüket.

Szerencsétlenség egy hajón.

Tournay, május 4. Ma reggel a Schelde folyón, Tournay közelében egy hajó gőzkazánja felrobbant. A robbanás következtében három munkás, akik a fedélzeten dolgoztak, levegőbe repültek és szétroncsolt testük jó messze a partra esett. Azt hiszik, hogy egy asszony és több gyermek is odaveszett. A hajó elsüllyedt.

Kereskedelmi kongresszus.

Venecia, május 4. Ma nyitották meg a dozsopulatóban a hatóságok, számos résztvő és meghívott vendég jelenlétében a kereskedelmi oktatás előmozdítása céljából tartandó VI. nemzetközi kongresszust. Canevaro és Fortis miniszterek üdvözlő táviratainak felolvasása után Pascolato, a rendezőbizottság elnöke, Grimani polgármester és Papadopoli szenátor mondtak beszédet. A kongresszus megválasztotta az elnökséget, mire az ülést bezárták.

Sándor és Milán.

Belgrád, május 4. Sándor és Milán királyok május 9-én kezdik meg nyugat-szerbiai utazásukat, a mely előreláthatólag két hétig fog tartani. A királyok nagy kísérettel utaznak.

Számok.

Berlin, május 4. A Wolff-ügynökség jelenti Aueklandból: Április 27-ikéről jelentik Apiából, hogy Mataafa elfogadta a brit és amerikai flotta-parancsnokok által a bizottság megérkezése reményében ajánlott fegyverszünetet és visszavonult a megállapított vonal mögé.

Földregés.

Atén, május 4. Tegnap este a Peloponézusztól délkeletre eső kerületekben megint földregéngés érezték. Ligidiszta város nagy kárt szenvedett. Sok ház beomlott vagy megrepedezett. Más községekben sokkal kisebb a kár.

Szátrájkok.

Grác, május 4. A waltendorfi téglagyárak 1200 munkása közül 600 abban hagyta a munkát. A szátrájkolók tizenegy órai munkaidőt követelnek. Rendzavarás nem fordult elő.

Wlokwitz, május 4. A hauensteinwardai vasuti vonalon a nyugalmat teljesen helyreállították. A munkások teljes számmal megjelentek a munkában.

Brunn, május 4. Ma megint három gyárban szüntették meg a munkát. Egy gyárban azok a munkások, a kik munkába jöttek, elmondták, hogy az uton szátrájkoló munkások fenyegették őket, a miért is elbocsátásukat kérik. A gyáros teljesítette kívánságukat.

Berlin, május 4. A munkások között nagy az elkeseredés a szakadatlan elbocsátások miatt. Berlinben és környékén még mindig ezernél több munkás van hely nélkül, de már sokan munkába állottak azok közül, akik béremelés nélkül nem akartak dolgozni.

Lübeckben és Hamburgban a gépgyári munkások között szátrájk készült.

A berlini színházaknál alkalmazott munkások között is mozgalom indult meg helyzetük javítása céljából. A szinpadai munkások béremelését, kevesebb munkaidőt és hetenként egy pihenő napot követelnek. Az éjszaka gyűlést tartottak és elhatározták, hogy szervezkedni fognak s megalakítják országsszerte a szinpadai munkások szövetségét.

Új ágyuk Franciaországban.

Páris, május 4. A Journal a legújabb jelentésekkel ellenkezőleg azt állítja, hogy a hetvenöt milliméteres gyorstüzélségű ágyú készítését rendkívül sietetik s a legrövidebb idő alatt be is fejezik.

A Fülöp-szigetek.

New York, május 4. A New York Heraldnak jelentik Manilából, hogy Wheaton tábornok dandára heves ütközet után megszállta St. Tomast. A fölkelők elkeseredetten védték a várost.

Mészárlások Afrikában.

Kairo, május 4. Ibrahim Ali, a darburi szultán unokaöccsöze, akit Kitchener basa valami megbízással a szultánhoz küldött, ismét Kairoba érkezett. Darburba érkezve ugyanis azt találta, hogy nagybátyját Ali Dimer megölytette trónjától. Ibrahim, akinek csak szátóten főnyi kísérete volt, kénytelen volt Dimerrel harcot vívni. Dimer megverte és kísérői közül százhuszt megölt. Ibrahim megmaradt harminc emberével visszatért Omdurmanba.

Fokváros, május 4. A Nyassza-tóttól keletre, a Rovuma folyó forrásai közelében megtámadtak egy karavánt, amelyet két európai vezetett. Ötven málnahordót megöltek s az árut elrabolták. A két európai három napi kóborlás után Chickla erődbe érkezett.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, május 4. Az Unionbank közzé teszi, hogy az a szindikátus, amelyet a magyar agrár- és járadékbank 4 2/3%-os járadékkötvényeinek elhelyezésére alakított, 15 millió korona értékű címletek átvétele és realizálása után feloszlott.

Berlin, május 4. (Gabonatözsde.) Az irányzat teljesen szilárd volt. Rozs májusra megint 1/4 márkával emelkedett. Később az általános bágyadság következtében a buza és rozs alul tudta megtartani tegnapi árát.

Páris, május 4. (Bankkutatás.) A bankjegyforgalom viszonya a készpénzkészlethez 79:53: 100. Kamat- és diskontó jövedelem 1,004,000. Növekedett aranykészlet 4,183,000 frankkal, előlegek aranyrudakra 8,610,000 frankkal, bankjegyforgalom 26,386,000 frankkal. Csökkent: ezüstkészlet 1,383,000 frankkal, váltótárca 43,912,000 frankkal, trezor 42,054,000 frankkal, magánzámlák 26,024,000 frankkal.

Berlin, május 4. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyezszázalékos magyar aranyjárdék 100.45. Magyar koronajárdék 97.20. Osztrák hitelrészvény 224.50. Osztrák-magyar államvasut 154.50. Déli vasut 26.50. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz 216.20. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, május 4. Árfolyamok májusra (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 224.20. Osztrák-magyar államvasut —. Déli vasut 26.80. Olasz járadék 95.50. Laura-kohó —. Harpeni 203.50. Discont 193.40. Alpesi —. Nyugodt.

New York, május 4. Liszt helyben 2.85. Buza májusra 78.3%, júliusra 76.%, szeptemberre 75.%. Tengeri májusra 39.—.

Chicago, május 4. Buza márciusra 71.%, Tengeri májusra 33.3%

KÜLÖNFÉLEK.

Salzburgi csapszékben.

Nem a Tisza partján fekszik ez a csárda. Benne halavány sör, nem piros bor járja. A nagy asztal mellett sváb legények ülnek. Egy verkiis valami Nótát köszörintget.

Folyik a sör, a szó — mignem összevesznek, Szerető, vetélytárs egymásra ismernek; Egymásra ismernek, de tenni nem mernek, Vidám verkiis-szónál Csak úgy veszekednek!...

Ha ez a csárda a Tisza partján volna: Arról a leányról kevesebb szó folyna; Az is, a mi folyna, tudom másként folyna, S idebent azóta Csak egy legény volna!!

Szabolcska Mihály.

† I. Napóleon hajfürtje. Egy császár hajfürtje árverésen! A mai kor minden emléket földlész. Az élet vásárjában ez megveszt a hírlap néhány szóval beszámol róla. I. Napóleon egy igazi hajfürtje került eladásra egy londoni árverés során. Körülbelül hatvan forintot adtak érte. Hozzá van csatolva egy levél, amelyet a császár Madame de Vauxnak írt, a kinek a hajfürtöt küldte. Írja a császár:

Mellekkelve küldöm azt, amit megígértem; kicsi, de értékes. Kevés van csak belőle még.

† Vasútpépítés suttymában. New-Yersey állam Bound-Brook helységében vitás volt két villamosági cég közt egy négy kilométer hosszú vonal, amennyiben mind a két cég just tartott a kiépítésére és a haszonra. Minthogy pedig mindkét fél el volt készülve arra, hogy az építést a másik fél bírói döntéssel is megakadályoztatja, a New York aud Philadelphia Traction Company elhatározta, hogy egy vasárnapon építteti meg a vonalat, az aznap végzéseket nem szabad érvényesíteni. A szükséges villamoserőt szolgáltató telepet már előbb fölépítették azzal az ürügygel, hogy világitási célokat fog szolgálni. Szombaton délután Baltimoreból 250, Philadelphiből pedig 300 munkást vittek különvonaton Bound-Brookba, ahová a munkások éjfélkor érkeztek meg. Éjjel egy óraker kezdtek el az utcakövezet felszakítását, a talpok elhelyezését. Két óraker egy csapat elkezdte a sínek lerakását, azután egy másik a sínek kibővítését. Egyidejűleg a villamos felsővezetékekhez szükséges árbocok felállításához is hozzáfogtak és délelőtt tíz óraker már a vezetéket helyezett el. Elkészítették egy harminc méter nyílású fahidat, ezenkívül mintegy 600 méter hosszú vezetéket kellett készíteni a teleppel való összeköttetés végett. És

mindezt huszonkét óra alatt hajtották végre, úgy hogy már éjjel tizenkét óraker az első villamos kocsij bejárhatta a vonalat.

† Vendéglő a trioklin. Az angol kerékpársportnak egyik legfrissebb specialitása a vendéglő a trioklin. Egy ember jár a népesebb utcákban egy trioklin, amelynek a két hátsó kereke között egy szekrény van, fiókaiban mindenféle ételneműekkel, azonkívül ugyanott van egy kis gázkemence néhány gázlánggal. Serpenyőkben aztán vidáman lehet sütni a peccsenyét és egyéb könnyen elkészíthető meleg ételeket. Vitorlavászon borítja be a szekrénykonyhát, amelynek oldalán nyomtatott lapon ott olvasható az azzani menü. A népes utcákban pompás üzleteket csinálhat az ilyen mozgó vendéglős. A bicikliklubokban indítványozták már, hogy nagyobb kirándulásokra vigyenek ilyen trioklikonyhákat.

† Sok kistóból nagy lesz. *Brisbraueban*, amint a *Kölnische Zeitung*nak írják, március tizennyolcadikán egész felhő sáska hullott le a vasúti töltésre. Hat kilométernyire embermagasságban borították a vonalat, úgy, hogy a gyorsvonat négy órai késéssel érkezett meg *Capellára*. A vonat személyzete, az utasok és a közel fekvő parasztházak lakói egyesült erővel, lapátokkal hányták le a sáskákat a sínekről. — És tessék megmondolni, hogy egy sáska legfeljebb néhány centiméter hosszú és alig másfél centiméter vastag!

† Hal-e a rák? Ezen a fogas kérdésen folyik most a vita a francia és az angol diplomácia között. A francia diplomácia azt mondja, hogy a rák igenis hal és ebből nem enged, az angol azt mondja, hogy nem és ő sem enged. Az újfundlandi kérdés vetette föl ezt a vitát. Az 1715-iki utrechti szerződés ugyanis biztosítja Franciaországnak a halászás jogát egy bizonyos területen. Angolország pedig kijelenti, hogy ez a megállapodás nem vonatkozik a rákra is. Ez a véleményelérés annál is inkább nagyfontosságu, mert az újfundlandi vizekben a halmennyiség ez utóbbi időkben nagyon csökkent, a rákok ellenben erősen elszaporodtak. Ha tanuságul a modern természetrajzot hívják fel, a vita természetesen rögtön Angolország javára dőne el. Francia részről azonban ellenvetések történnék a modern természetrajzi tudomány egyoldalú közbevonása ellen azzal az érveléssel, hogy egy szerződés lényegének vizsgálása közben nem lehet mellőzni azokat a nézeteket, amelyek a szerződés kötésének idején voltak uralkodók. És elfogadván ezt a vélekedést, bizonyos, hogy az utrechti szerződés korának természetrajzírói, Linné elődjai, csakugyan még a Plinius-féle régi osztályozáshoz huztak, amely halnak jelentett ki minden olyan állatot, amely vízben él. Szóval nemcsak a két nemzetbeli diplomáciának

a harca ez, hanem egykori és mostani természetrajzíróknak a vitája. Egyelőre azonban még mindig nincs eldöntve, hal-e az újfundlandi rák, vagy nem.

† A majom szíve. Az „An Congo” című könyvben Verhaegen, a szerző, Cambier belga afrikautazó szóbeli előadása nyomán a következő afrikai állatmesét mondja el:

Egy majom és egy cápa barátságát fogadott, mivel hogy szomszédok voltak. A cápa a part közelében lakott, a majom pedig egy fán, a melynek ágai egészen a tenger vízébe lenyultak. Egy napon a cápa így szól a majomhoz:

— Mi ugye jó barátok vagyunk, mért ne csinálhatnánk tehát közösen valami utazást. Mászszál le a hátamra, s aztán meglátogatjuk a cápák birodalmát. A majom elfogadta a csábító ajánlatot, lemászott a cápára, s csakhamar ott voltak a tengeren. Mondja akkor a cápa:

— Tudod pajtás, a cápák királya nagyon beteg. Tanácsot kértem egy híres fetispaptól, aki azt mondta, hogy a király meggyógyul, ha egy majomszívet ehetik. Egy percre sem kételkedem abban, hogy rád nézve különös öröm és megtiszteltetés lenne, ha a szívedet a királynak feláldozhatnád.

— Magától értetődik! — felelte a majom — de hát mért nem mondtad te ezt nekem előbb? Mert tudd meg cápapajtás, hogy mi majmok, amikor mi utra keünk, a szívünket mindig otthon hagyjuk.

— Ó, az nem baj! — mendja erre a cápa — majd visszatérünk a partra és majd elhozzuk a szívedet.

Csakugyan vissza is mentek. Amikor partot értek, a majom felugrott a fájára s meghagyta a barátjának, hogy várjon. A cápa várt is türelmesen, de hiába. Mert a majom hamarosan megszökött előle. És még mindig szalad.

† A legújabb pápaszem nem pápaszem, hanem néhány darabka rikitó színű selyem vagy vászon, amit az ember maga elé helyez az íróasztalára. A feltalálója egy hírneves francia újságíró, aki ott-hon, vezércikkírás közben fedezte fel. A szeme ugyanis már nagyon elgyengült az éjjeli munkában és a szemorvos pápaszemet ajánlott. Az író azonban igyekezett minél tovább elkerülni ezt a szükséges rosszat s így egy éjszaka utközben, mikor már összeszefolytak szeme előtt a betűk, kicsit feltekintett, hogy megpihenjen. Tekintete néhány rikitó színű selyemrongyra tévedt, amelyet a felesége felejtett az íróasztalán. És ime, mikor a tarka-barka szinekről visszanzétt a bőfehér papírosra, már egész jól látott. Kipróbálta a dolgot és az új módszer nagy-szerűen bevált. Most melegen ajánlja mindenkinek, akinek meggyengült a szeme. Semmi esetre sem költséges kísérlet!

REGÉNY.

Edith bosszúja.

(43)

— REGÉNY. —

Írta: SZÁNTÓ KÁLMÁN.

Edith várt. A fehér szobában, melyben a fehérliómm levelét hullatta, a tubarózsa illatát vesztette, a sápadt, szinehagyott niphetusok egymásután hervadoztak. Ott ült az ablak mellett a támlátlan párnás széken s nézett az áttetsző jégvirágos ablakon keresztül. Kinn zugott a téli zimankó, s megrezgettette a nagy széles ablak kereteit. Kormos-fekete, havas felhők kergetőztek az égen, majd napesi szürkületet eresztve az ablakokra, majd megátragogtatva a téli napsugár hidegen csillogó fényét. Az ablakfák finom eresztékén besurrant a téli vihar minden átjáró hidege, s megreszkettette Edithet. Az átfutott, virágillattal teleitatott szoba száraz levegőjében. dohos nyirok szagát érezte terjengeni, úgy, hogy beléborzadt. Fázni kezdett. A napszállat boros árnyéka, szürkületollu, rebegő szárnyaival, odapadt az ablakokra, mint valami idétlen, baljós-latu szörnyeteg, s amint formáitlan teste moccan, tompa, rejtelmes dobbanás reszkett végig az üvegeken. Valami keresztajtó nyílhott meg valamelyik szobában, a levegő járására meglebben-tek a függönyök, sötét, lomha nehéz árnyékok hajta maguk előtt. A nyugodt, csendes szobai levegő atomjai mozgásba jöttek e lebbenésre, hosszán elnyúló, kavargó foszlányokban, fantasztikus, omlatag, szétfolyó alakokká keveredve, a napszállat szürke világításában, fátyolos és bizonytalan ibolyaszín, kékesfekete, ultramarin színeket váltva a belemélyedt szem kirakózó tekintete előtt. Kinn lassu polyhekben szállingózni kezdett a hó: ritka pihéje megakadt a szemben

lévő ház fedelzetén, a tető körül futó csatorna öblén, a földszint aranybetűs, nagy fekete címtábláján; s amint mind szürbben hullott, megtapadt az ablakok védő sarkában, nagyobb és nagyobb csomókban, mintha szemföldél alá akarná az egész házat rejtteni. Edith csak ült a sarokban, szeméi kerekre nyilva, ölbe hullott ernyedt karokkal, kibontott sötét haja nyakára hullva, meghajlott derékkal. A szoba mindjobbban homályosodott, a fehér butorok árnyékba veszttek, a kiragyogó arany csíkok fényét elnyelte a boru, a szürke tónusu levegőben elévillogott a feketeség: nehéz, nyomasztó, értelmetlen. És nőtt. Hiába kelt vele birokra a szürkeség, a fekete diadal-maskodott: esetlen, nehéz leplét először a háttér nagy álló tükrére borította, aztán elfoglalta az apró, kis asztalokat, birtokába vette a cikornyás-lábu székeket, ráfeküdt a pamlag ragyogó selymére, s mint valami földalati fekete folyó tört előbb és előbb, esillámatlan habokkal, nehezen hőmpölvő, fényvesztett hullámokkal, előbb és előbb huzódva, telhetetlen gyomra elnyelt minden könnyretelenül, ami utjába akadt. Maga Edith is már csak egy mélyebb feketeség volt a feketeségben: aláhanyatlott, gázoson, megalázott alak, szerzetesfőző, az asztalos alapba beleolvadó körvonalakkal, mintha már őt is egészen hatalmába kerítette volna a Sötét. Az ablakból, amelynél ült, a fehér hóvilágban keresztül valami halvány, sápadt fény érte jobb arcát; haja kékesen ragyogott ki belőle, szegény, gyenge area pedig villogó fényvel, egy darabka aureolával sugárzott.

És egy könnyesepp lopózott szemébe, s a bizonytalan fénykéve világításában is lehetett látni, amint szemhéja lecsukódva, a sűrű hosszú pillákon fennakadt esep mint válik le, s görög-lassu, halk ésszel alább és alább.

És ekkor megtudta Edith, hogy az elhagyott lányok mit csinálnak.

Az első lehullott könnyeseppet követte a tizedik, a huszadik, a századik. Így tesznek a szegény, elhagyott lányok. Odaadiák, ami lelkiük.

ben legtisztább, érzésükben legnemesebb, lényükben, valójukban a legdrágább; s mikor ami tisztá, sárba tiportatott, ami uemes, meggyaláztatott, ami nekik legdrágább volt, ekek harmincadjára vetették: ráhajták karjaikra fejüket és várnak. Ajkukra nem száll zokszó, s szívükben nem támad szidalom. Csak sirnak és hullatnak véget nem érő, megszámlálhatatlan könnyeket, sirait, az almot, melynek ébredése oly durva, az emléket, mely előttük oly szent és magasztos vala. Így tesznek az első érzés behatása alatt, mikor először jutnak elhagyatottságuk tudatára: egyébre akkor gondolni sem tudnak.

Éppen így tesz Edith is.

Távolról, a negyedik-ötödik szobából az inas lépte hallatszik, aki folyujtogatja a villamos lámpákat. Mint valami diadalmas világhódító, akinek tündöklő lobogója előtt nincs ellentállás, nyomul a Fény mind erősebb tömegekben előbb és előbb. A sötétség rejtelmes árnyai szerzetes-lanak előtte, s kibontott szárnyon, esalánszövetből testére omló redős leple nagyokat lebbenve, sugárzó aureolával feje körül, ajkán diadalmi mosolylyal, huzza magával a derűt, a mozgást, az életet. Edith is föláll. Zsebkendőjével fölittatja az áruló könnyesepeket, az utolsókat, melyeket hullatott. A könnyek mégis jók valámire: mig hullanak, meglágyítják az elfásult szívet; mikor elhullottak, megerősítik az elágyult szívet.

Az inas látogatót jelent: Tarnay Lászlót.

Edith első mozdulata az elutasítás; de azután észébe jut valami, ami hajnalodó fényt vet halovány arcára. Az áttetsző pir mélyebb és mélyebb szint vált, mig végül az önmaga előtti szegény bitorában megüli arcát.

— De igen, vezesse be. Kérem, hogy várja meg, míg áttöltözöm.

Pár perc muiva a nyugodt, higgadt házínó szives mosolyával tér vissza.

— Már azt hittem, végképp meg is feledkezett rólam. Hiszen még nem is gratulálhattam. — Igaz. Csupa önzésből történt: vérszónak

— Az údv hadsergeinek létszáma. A legújabb statisztika szerint az údv hadsergeinek létszáma a következő: 200.000 kőzkatoná, 40.000 altiszt, 13.000 tiszt, tizenkét tábornok, s végül egy tábornagy: Booth. Van egy tábornagyú is, amely excentrikus tisztet Booth neje től be.

— Vendéglőben. Vendég: Hallja, pincér, ez az állítólagos új krumpli tavalyinak mondható...

Pincér: Kérem, a Lipót-utcai város háza már huszonöt éves, mégis úgy hívják, hogy újváros háza!

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

M. E. Legjobb grafológiai tudomásunk szerint Kegyed nagyon kedves, rendez, bájos kis leány lehet, a *Napló töredék* azonban sajnálatunkra még se közölhetjük. A napló csak úgy szép, ha sok van benne mondva. Vagy talán még egy se.

H. J. Arad. Nekünk tulságosan hosszú. Az irigy politika és a még követelőbb aktualitások nem adnak annyi helyet a belletrisztikának, amennyin az ön tárcáját közölhetnők.

Silvius. Ilyesmit egyáltalában nem szívesen közlünk. Sajnálatunkra, ezt se adhatjuk ki.

Május. Sajnáljuk, de erre az alkalomra már gondoskodtunk aktuális cikkekről.

Akadémikus. Már májusban vagyunk, tehát — sajnálatunkra — nem aktuális a történet.

A. J. Kissé jegyzőkönyvformán van megírva a dolog. Több közvetlenséget! Mäskülönbön érdekes történet.

N. J. Kecském. Sajnálatunkra, nem nekünk való.

N. M. M. New-York. Köszönjük, hogy reánk gondolt, ezek a dolgok azonban már nagyon ismeretesekek ideát is.

G. V. (Kohómunkás.) Valamelyik délután látogasson el újra hozzánk. (Th.)

P. R. Kisebb igényű lap bizonyára szívesen fogadja.

R. F. A hangjában van valami, a mi nekünk idegen, szóval nem nekünk való.

B. B. Veszedelemes morál. Meg talán gyülni a bajunk a tanfelügyelővel, ha kiadnók a tárcáját.

B. Zs. Számunkra tulságosan terjedelmes. Méltóztassék talán valamelyik hetilaphoz beküldeni.

Keszdő. Bizony még ez se nekünk való.

H. S. Sashó-Váralja. Magyarország és Ausztria közt realitáció van. A perszonálunió a függetlenségi és 48-as párt egyik kardinalis programpontja.

Sz. M. Ujpest. Mikor idejében megkapjuk, mindig közöljük. Szíves figyelemzését különben köszönjük.

Dr. B. Abádszalók. Méltóztassék valamely gyógy-szerterárhoz fordulni, ott szívesen vegyelemzik a kérdéses anyagot. — **Csanatár.** Annyi a jó gyártmány, hogy nem tudjuk kiválogatni belőlük, melyik a leg-

hagytam, ami nekem legkedvesebb: a legszebb asszony szerencsekiváratát.

— Mindig gáláns, s mindig udvarias; azt hiszem, ugy-e, minden zsebe teli van bókokkal, szépen szortirozva, hogy mindenkinek kijusson a magáé.

— Csak annak, akit oly igazán megillet, mint magát; s akkor beláthatja, hogy igen kevésnek jut.

— Beleszokott már az új viszonyokba? — Az első pár hét igazán azzal tel el, hogy beleléjtem magamat a nagy boldogságba; mert igazán nagyon jól esett. Aztán jöttek a politikai ösmerkedések, látogatások mindenfelé.

Közben haza is kellett mennem...

Edith megremegett: ott volt, ahol akart lenni.

— Már is? szólt közbe. Mégis csak hazahaza kívánczok?

— Nem is; inkább a kötelesség vitt haza; szegény grófné életében sok jóval volt hozzám.

— Képelem, nagy pompa volt. Szegény György gróf nagyon kétségbeesett?

— Na! amint illik! mint mikor a majoresko kézhöz kapja az örökséget.

— Nem is tudom, hibizománnyuk van?

— Nem éppen, csak a leányokat kielégítik semmivel.

— Szegény Hilda! Igaz, maga udvarolt neki egy időben, vagy még most is?

— En? már ahogy cousinoknak illik, tancosa voltam, figyelemteskedtem vele.

— Nono!

— Hisz nem mondom, hogy a grófnának nem lehettek terve. Ugyan szeretett!

— Atyafiságban vannak?

— Ugy, sógorság, komaság révén... Hisz nem is mondom, hogy ha magam is olyan szegény nem lennék, mint a templom egere...

— Mondom én, Hilda nagyon tetszett magának.

(Folytatása következik.)

jobb. Méltóztassék a Magyar Athlétilai Klubtól tanácsot kérni. Helyisége: VIII. ker. Szentkirályi-utca 22. szám. — **T. S.** A képviselőházi és főrendiházi terembiztos állások tisztviselői jelöltök. Kvalifikáció: hat közép iskola s negyven éven alóli életkor. A képviselőháznál hét, a főrendiháznál két ilyen állás van szervezve. Folyamodások a képviselőház, illetőleg a főrendiház elnökeihez intézendők. — **M. S. Derecske.** 1. Arra nézve közoktatásügyi miniszteri rendelet van. 2. Törvénykönyv nem szabályozza a kérdést, hanem az 1869. évi kongresszus királyi megerősítést nyert szabályzata és több miniszteri rendelet, melyeket megtalálhat a Dárday-féle közigazgatási törvénytar II. kötetének 373—383. lapján. Az egész törvénytar (I.—VIII. kötet és tárgymutató) ára 48 forint. Antikváriusnál talán külön is megkaphatja a II. kötetet. 3. Igen, a hátralékosokat be kell jelenteni az illetékes közigazgatási hivatalnál, csak úgy kaphat a végrehajtáshoz hivatalból végrehajtót. 4. A szabadalmi eljárást Almanachunk első (januári) számában részletesen ismertettük. Méltóztassék ott utána nézni. 5. Akármelyik pénzintézetnél, mely jelzőlogókönyvtelkeket foglalkozik. — **Régi előfizető 83.870.** Mária-Dorothea egyesületi sorsjegyei nem nyertek. Irásáról ön maga is megalkothatja grafológiai véleményét, ha Almanachunk második (áprilisi) száma szerint jár el. Kérdéseire különben mindig szívesen válaszolunk. Üdvözlét. — **Kivánsági előfizető.** Sajnáljuk, de kivánságának nem tehetünk eleget, hogy a kérdést ezen a helyen ismételjék. Válaszunk egyszerűen az, hogy annak a mosolynak lehet nagyon sok vagy egyáltalában semmi jelentősége. — **Szurduki előfizető.** Gazdasági gépgyárak, ahol a kérdéses gépeket megkaphatja: Magyar államvasutak gépgyára, első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaság, a mezőgazdák országos szövetségének gépraktára, a Rök-féle gépgyár stb. Valamennyi a fővárosban van s minden közelebbi címzés fölösleges. — **F. E. Krompach.** A citerás zenéjét *Konti* József, szövegét pedig *Csikó* György és *Murai* Károly írták. — **Margit 50.** 1. Abrányi Emil kollegának szeretettel viszonzja a szíves üdvözlét. 2. Évi 1000 forint a nyugdíja. — **H. I. Német-Ujvár.** Méltóztassék az igazságügyminisztériumhoz fordulni, csak ott tudják. — **H. I. Késmárk.** Cégekét elvből nem ajánlunk. — **Hü előfizető leánya.** Kenje be az arcát napokint káliszappannal s azután mosogassa szorgalmasan langyos vízzel. — **K. B. Budapest—Kelenföld.** Mária-Dorothea egyesületi sorsjegye nem nyert. — **2420. számú előfizető.** A Magyar Államvasutak központi igazgatóságánál (VI. Andrassy-ut 75.) szívesen megmondják. — **B. Jancsika.** Az erkölcsi bizonyítványt nyugodtan mellékelheti a folyamodáshoz, orvosi bizonyítványt azonban utat kell szereznie. A pályázat határidejéről a főváros tanügyi osztályánál kaphat felvilágosítást. — **M. Arad.** Ez időszertint Bécsben tartózkodik. — **H. F. Entrádám.** 1. Sorsjegyei nem nyertek. 2. Az Oszlaltársjáték Részvénytársaság igazgatóságánál (Budapest, IV. Károly-körút 26. szám.) Ára 10 krajcár. 3. Illustration. Megrendelheti akármelyik postahivatálnál. 4. Halasi, Huszár, Horváth, Hosszu stb. Tessek közülük választani. — **S. S. Tarany.** Mária-Dorothea egyesületi sorsjegyei nem nyertek. — **I. S. Héderfája.** Az ön sorsjegyei sem. — **D. A. Beled.** Méltóztassék kérdésével a Köztelek szerkesztőjéhez fordulni. Címe: IX. Üllői-ut 25. — **F. L.** Nem tehet jegyzői vizsgát.

KÖZGAZDASÁG.

Az államvasuti altisztek előléptetése.

Budapest, május 4.

Az államvasuti hivatalnokok és I. és II. rangfokozatbeli altisztek után végre befejezte az igazgatóság a III. és IV. rangfokozatban levő altisztek előléptetését is.

Ez az avanszman, mint a múlt évben, most is kitűnően sikerült. Sietünk is eredményét az érdekeltekkel közölni.

A III. rangfokozat 2. osztályából ugyanazon rangfokozat 1. osztályába a következők léptek elő:

Brandner György, Horváth István I., Leimgruber Ferenc, Medveczky Dániel, Gruss Ferenc, Halasi János, Tóth József I., Demusz Ferenc, Valentini Ágoston, Kovács Mihály I., Turesányi Sándor, Manó Géza, Stepper József, Bösze János, Frajner Gábor, Lonyauszky I., Károlyi József, Zsolnay Gábor, Duhopolszky Flórián, Nagy Imre I., Kuchár Samu, Kardos Imre, Kleinert Antal, Garai (Grabarits) Lajos, Kroll Károly, Imricze Pál, Horváth Gyula I., Paics Radó, Lukacsics Ottó Jakab, Tóth Ferenc I., Keesz Adolf, Purjesz Mór, Gavrus Endre, Katona József, Neupauer János, Kovács L. III., Kovács József I., Kepler Ádám, Szigeti (Schwartz) József, Körtefa Pál, Klászék Sándor I., Eszényi Albert, Mészáros Elek, Kaposi (Kappel) Pál, Somogyi (Slovacek) Antal, Gürbe Gyula, Fánya Gusztáv, Artwohl János, Kocsis János, Bárányos Mihály, Greskovits Rezső, Weger Mihály, Rác Győző, Petrács Adolf, Botos József, Serestei Sándor, Kovács Imre II., Balogh Jenő, Würst Lajos, Patonay József Pál, Felsenmayer Vilmos, galantai Balogh Antal, Marer Samu, Bartha András, Ehrenberger Gyula, Csoknyay János, Mácsay Gábor, Kacsor Géza, Wiesz Odor, Szeráfin Ágoston, Pálfi (Protz) József, Stimpel Ede, Virág Soma, Rader Béla, Spörl Antal, Bácskor Antal, Hazslinszky Kálmán, Bodnár Lajos, Mocsary Lajos, Dicker Károly, Petrovics Kálmán, Rattay József, Kertész János I., Simon Lajos I., Keeskés Károly, Telek István, Kolosics Károly, Kahlhauser György, Hay Samu, Hörnung Gyula József, Aschenbrenner Ferenc, Lichtner Lajos, Szihay Gyula, Schmidt Imre, Schwieker József, Kutséra István, Neubrandt Tivadár, Kovács János III., Szalkay Sámuel, Szerényi

Ferenc, Helfmann Gyula, Waik János, Késmárzsky Gusztáv, Kiss József II., Korcosmáros László, Kubik Rezső, Kroelic Károly, Grabar József, Taag Ede, Dömötör János, Wittenberg Lipót, Bacsinzky István, Probst Árpád, Papszt Antal, ifjabb Szilágy Károly, Schatzberg Győző, Tary Mihály, Patat Kázmér, Vida Ferenc, Lenkei (Linzbauer) Péter, Gregori Ede, Jakabfy János, Lakó József, Kardos Sándor, Garay József, Velle Mihály, Körtvélyessy László, Lelek Mihály, Mehlschmidt Károly, Faragó Gábor, Rákóczy Károly, Terey Ferenc, bányai Nagy Jenő, Nováky István, Orosz János, Scholoz Albin, Ughy János, Kuchar Zsigmond, Komáromy Leo, Bárfay Károly, Ekhardt Rezső, Kesics György, Ábrahám Mihály, Czigelt János, Tatai (Mehlschmidt) Antal, Szuchoy András, Troil Mihály, Klein Jakab I., Svegelj Mátvás, Sáros Tamás, Balogh János I., Péterfy Gáspár, Kovács János III., Holtai (Frank) Péter, Neuhauser Antal, Müller Ferenc I., Aberle Ottó, Déghy Ferenc, Fischer János I., Kovács István I., Beráts András, Ipoivitz Ferenc, Ortó András, Benkó János, Kondor Bálint, Hajnal (Habertzelt) Antal, Sebesi (Seimen) János, Pilz Gusztáv, Gerő (Grünstein) Zsigmond, Garai (Grandtner) György, Brandner Rezső, Filó János, Deák Tamás, Rác Ferenc I., Hajós (Handhober) Lajos, Durvay Kálmán, Frauendinet Ernő, Somogyi (Landstein) Bernát, Fojth Gyergely, Lindner Károly, Heretik Endre, Vágó (Weisz) Ferenc Efraim, Győri Dénes, Bartsch József, Sturm Henrik, Teszák József, Rév (Rothmann) Mór, Prazak Antal, Ágostai (Fülbier) Ede, Nobel Zsigmond, Seifert Károly, Vitalis József, Kalánka Ignác, Andrási (Andriczy) Károly, Gellér Mihály, Lehner Mihály, Szemerédy Ferenc, Nagy Gyula I., Fabó Sándor, Kerekes Bertalan, Bazala János, Lakatos Zoltán, Jakab Antal I., Bartsch János, Bayer Hugó, Sovoris József, Szépey Ferenc, Pospysch Ferenc, Balogh Kálmán, Spannraff Ágost, Horodósy József, Kaszaniczky Vilmos Ottó, Gavenda Lajos, Köszter Ede, Lányi (Lumpe) János, Rónai (Radimetzky) Lajos, Bakos Kálmán, Völgyi (Dolyik) Andor, Kugler József, Gonda (Glück) Márk, Hajnal (Hasznik) Károly, Schekolin Imre, Schindler Sándor, Férster Ferenc, Hives Pál, Kabos Lajos, Turosányi István, Breisz József, Balogh Sándor, Vas (Wawricska) György, Stein Áron Armin, Gaál József Róbert, Sermann Pál, Pirondics István, Röschenhaler János, Bognár János I., Safranek László, Kasza Sándor, Humor János, Skonda László, Papp István III., Szuchary János Lajos, Kramniczky József, Brutovszky István, Mester György, Beszedes József.

(Folytatjuk)

A tőzdeadó.

Budapest, május 4.

Lukács László pénzügyminiszter ma a képviselőház elé terjesztette a tőzdeadóról szóló törvényjavaslatot. Ezzel egy régen vadulód kérdés nyer elintéztést. A törvényjavaslat csak az értékforgalomról szól, a gabonaforgalmat nem érinti.

Itt adjuk a kivonatol ismertetését:

A törvényjavaslat szerint az értékpapírforgalomban felmerülő ügyletek adókötelesek. Az adóköteles értékpapírforgalom tárgyai: az állami és egyéb közkezesítők kötvényei, záloglevelek és egyéb kötvények, részvények, részjegyek, élvzeti- és nyereségjegyek, sorsjegyek, osztalékiszvények.

A bel- és külföldi váltók, utalványok és chequek, vert és veretlen nemes fémek, a külföldi pénzzenek, papírpénz és bankjegyek a kamatozó kincstári utalványok, pénztári jegyek és takarékpénztári könyvecskékkel való forgalomban kötött ügyletek adómentesek.

Adóköteles ügyletek: az adásvétel, a csere, az átutalás, a díjügyletek, halsztó ügyletek, minden egyéb ügylet, amely tőzdeadó vagy tőzdeadószertű forgalmat létesít. A bizományi ügyletnél egy bizonyos és a megbízó, mint a bizományos és a harmadik személy között kötött ügylet egyenként adóköteles. A díjügyletek megadóztatása a lebonyolítás vagy szállítás alkalmával történik. Az üzlet stornóizása csak abban az esetben vonja maga után az adómenteséget, ha az ügylettől való elállás az ügylet megkötésének napján történt. Az alkuszok által önmagukban kötött ügyletek cseréügyletnek, kettős ügyletnek tekinthetők. Ha a szerződő felek egyike külföldön tartózkodik, az ügylet csak abban az esetben adóköteles, ha az adó fizetésére első sorban kötelezett a belföldön tartózkodik, illetve ha a belföldön üzleti telepe van. A megadóztatás érték szerint történik. Az adókszámítás alapját az ügylet tárgyának értéke képezi.

Ettől az értéktől számítva minden kétezer korona után adó fejében tíz fillér jár. A kétezer korona egyszerűen alól levő érték kétezer koronának vétetik. Kétszáz korona érték alatt az ügylet adómentesek. A törvényjavaslat felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy a leszámításra kötött ügyleteknél az adót az egyes tőzdeadó kötekek után állandó összegben állapíthassa meg.

Az adóelóvás szempontjából leszámításra kötött és közvetlen ügyleteket különböztet meg a törvényjavaslat. A leszámításra kötött ügyleteknél az adó kiszámításának alapját a leszámításra végtel való bejelentés, illetve a leszámító iv képezi. A közvetlen ügyleteknél a törvényjavaslat megkülönböztet oly ügyleteket, amelyek alkuszok közbenjárásával köttetnek; amelyeknél a szerződő felek vagy azok egyike forgalmi ügyletkekek iparszerűen foglalkozik és végül oly ügyleteket, amelyek alkusz közvetítése nélkül történnek.

A közvetlen adó elóvását a pénzügyminiszter engedélyezheti és módosított rendelettel állapítja meg. Minden olyan ügylet, amelynek az adó leróvása nem közvetlenül történik, az adókötelezettek bélyeg-

jegyek felhasználása után teljesítendő. Az adóteher viselése egyenlő részben háramlik mindkét szerződő félre.

A törvény rendelkezéseinek megszegését, amelyben az adó elvonásának összege megállapítható, az elvont adóösszeg százötvenszeresével, ismétlés esetén pedig az elvont adóösszeg 250-500-szorosával büntetik. Ha az elvont adóösszeg nagysága nem állapítható meg, a pénzbírság 300 koronától tízezer koronáig terjedhet. A jogerőre emelkedett pénz- és rendbírságokat a pénzügyminiszter kiváló méltánylást érdemlő esetekben negyedére mérsékelheti. További mérséklésnek csak akkor van helye, ha számdékos adómegrövidítés esete nem forog fenn.

A vetések állása.

A földmivélségi miniszter most adta ki első jelentését a vetések állásáról és a mezőgazdaság állapotáról. A jelentés, amely a gazdasági tudósítókól beérkezett adatok alapján állítottatott össze, az április 30-iki állapotról számol be a következőkben:

Április második felében az ország nyugoti és keleti részeiben gyakori esőzések voltak, az Alföldön azonban szárazság és többnyire szeles, hűvös időjárás uralkodott. Egyes helyeken főképp zivatar, zápor és jégeső következtében a levegő éjjelenként annyira lehűlt, hogy dér s itt-ott fagy volt, a minnek káros hatását leginkább a gyümölcsösök, szőlők, sőt néhol a vetések is megéreztek.

A szeszélyes időjárás folytán a növényzet egyenlőtlenül fejlődik. A hol a csapadék nem hiányzott, ott a hűvös idő dacára is szép üdék és zöldék a vetések, — viszont azonban ott, ahol már hetek óta tart a szárazság, főképp az alföldi megyékben a gabonavetések, különösen a rozsk rüklása és itt-ott a buza elmaradása, továbbá a tavaszias lasu fejlődése már némi aggodalmat okoz.

A kukorica vetését és kelését is több helyen hátráltatja a száraz, szeles és hideg időjárás.

A buza országzerte nagyobbára kielégítően, sőt helyenkint igen szépen áll; néhol tulobja s itt sarlózók is. A szárazság okozta visszamaradást az Alföldön egy jó országos eső még helyrehozhatná. A tavaszi buza meglehetősen jól áll.

A rozs és kétszeres az ország nagy részében már kalaszba hajt sőt néhol teljesen kalaszban áll; atlagban jóval gyengébb a buzánál, sőt egyes varmegyékben tulritka és foltos. A szeles és hűvös időjárás, amiből néhol még a szárazság is járult, általában kedvező volt a rozsra.

Az ősi árpa meglehetősen jól nő, de ebben is látható a kedvezőtlen időjárás nyoma.

A tavaszias vetésének ugyan országzerte kedvező a viszonyok, de azért ezek sem keltek ki mindenütt kifogástalanul, sőt helyenkint gyengék, s a gaz és a féreg, valamint itt-ott a fagy is kárt okozott bennük. Mindazáltal országos atlagban a tavaszias állása kielégítőnek jelezhető.

A zab főképp az Alföldön többnyire szépen kelt ugyan, de fejlődésében mégis itt maradt legjobban. A repcében főképp a marciusi fa y és az újabb felépített rovarok sok kárt okoztak. A terméskilátások általában romlottak, különösen mert az áprilisi hideg időjárás is a virágzásban levő repcében szintén sok kárt okozott.

A kukoricára az időjárás hasonlóképpen kevéssé volt kedvező; a korábban vetett kukorica nem fejlődhetik. Jó esőre és enyhe időre tehát a kukoricának is nagy szüksége volna.

A búvetyek és kerti vetemények vetése még többfelé folyik; a koraikban a hűvös időjárás, különösen pedig az április hó 24. és 25-iki, továbbá a május 2-iki dér és fagy kárt okozott.

A bős és latárka vetése szintén még folyamatban van, úgy hasonlóképpen is kenderé is.

A takarmányröpában a rovarok sok kárt okoznak, néhol tömeges föllepésük folytán a répát újra vetik. A kukorépában is pusztítanak rovarok, de ez a növény mégis jobban áll.

A korai burgonyát szintén kapálják, többnyire jól kelt ki s csak az utóbb bekövetkezett dér okozott lenne kisebb mérvű kárt.

A mesterséges takarmányfélék, így nevezetesen a löhere lucerna jól fejlődnek. A véli fü az ország nagy részében gyenge, helyenkint szépen fejlődik. A legelők füve helyenkint gyenge.

A szőlők nyitása és metszése befejeztetett. A szőlők általában jól teleltek ugyan, de a hűvös időjárás a szőlőkben is kárt okozott. A korai gyümölcsfélékben különösen a marciusi erők hidegek, valamint az áprilisi derek és jégesők sok kárt okoztak. Néhol a remelt termésnek már csak 50, másutt alig 30%-a van kilátás.

Ipár és kereskedelem.

Postások és távirók előléptetése. A mai nap meghozta a postásoknak és táviróknak is az előléptetés örömet. Nagyon gyér azoknak a neveknek a száma, a melyek az előléptetendő listájára kerültek, de az új miniszter személye garancia arra, hogy méltányolni tudja ennek a kiváló és érdemekben gazdag testületnek a működését, buzgódságát. És akik most elmaradtak, azoknak ez a garancia legyen a reményük.

A kereskedelemügyi miniszter kinevezte:

1. posta- és távirófelügyelőnek a IX. fizetési osztály 3. fokozatába: Halászi Imre posta- és távirófogalmazót;

2. posta- és távirófelügyelőnek a VII. fizetési osztály 3. fokozatába: báró Baumgarten Emil, Szerdahelyi Antal felügyelőket;

3. posta- és távirófelügyelőnek, számtanácsosoknak és pénztárnoknak a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába: Munkás László, Liuba György, Nemeth Pál, Pap Kálmán, Seydl Alajos, Hajek József, Zech Péter, posta-távirófelügyelőket felügyelőkké, Szentgyörgyi Béla posta-távirófelügyelőt pénztárnokká, Eisert Gusztáv posta- és távirófelügyelőt, Gaister Márk posta-távirószámvizsgálót, Dumich Róbert, Bauer Ferenc, Obál Mihály, Borsits Ignác, Márton Géza, Labancz János, Kosch Károly, Popovits István, Will Károly, Miklósy Géza posta- és távirófelügyelőket felügyelőkké, Káfla János, Huber János posta-távirószámvizsgálókat számtanácsosokká, Fest Jenő, Berényi Ferenc, Hetessy Károly, Rösner József, Frankó István posta-távirófelügyelőket felügyelőkké;

4. posta- és távirófelügyelőnek, illetve számvizsgálóknak a IX. fizetési osztály 3. fokozatába: Szervisz Albert posta-távirófelügyelőt számvizsgálóvá, Boros Dező, Vedres Mór, Cseh Kálmán posta-távirófelügyelőt főtisztékké, Barkóczy Jusztiin posta-távirószámvizsgálót, Petrik Kálmán posta-távirófelügyelőt számvizsgálókká, Schmitz Károly, Róth Miksa, Rajkovics Kálmán, Csillag Kálmán, Riederauer Antal, Miskey Árpád, Scelling Péter, Denz Béla, Horváth Pál, Véghegyi Gyula, Palkó Zsigmond, Winkler Géza, Kiss Bertalan posta- és távirófelügyelőket főtisztékké, Nádor Ferenc posta- és távirófelügyelőt számvizsgálóvá, Hauer Róbert, Schrecker Ferenc, Burchard Ferenc, Erkel István, Nikolics Mihály, Mihálka Gábor, Petricsó Lúka, Nagy Károly, Szremkovszky János, Salamon Antal, Bacsó Sándor, Novák Teofil, Peltzer József, Márkus Kálmán, Pasiuth József, Déri József, Kolbusz József, Gábori János, Sisak Pál, Schramm József, Szendefi Béla, Schmidt János, Tölgyessy Gyula, Nagy Adorján, Prádka Géza, Rábl Dező, Polecsnak János, Taler Adolf, Máriássy Gyula, Prepelicz Antal, Gärtner Károly, Jeszenszky Gyula, Oesterreicher Ignác, Kärner Ede, Kubira István, Gaál Ignác, Gólya Béla, Matolcs György, Dergács Nándor, Zacsó Géza, Tillesch Nándor, Rosznagi Alajos Gy., Bog ss Kálmán, Polákovics János, Kovács Géza (mikházi), Köhler Vilmos, Egressy László, Szutorisz Róbert, Németh Zoltán, Fekacs Kálmán, Mezei Vilmos, Nagy Sándor (gálalvi), Baresay Márk, Podborszky Lajos, Lágzy József, Laszló Lajos, Sziziety István, Mikó Albert posta- és távirófelügyelőket főtisztékké.

A posta- és táviró és távbeszélő elnökigazgatója kinevezte:

5. posta- és távirófelügyelőnek a X. fizetési osztály 3. fokozatába: Keszei Kálmán, Gerő Alfréd posta- és táviró segédtisztéket; Molnár Sándor, Labos János, Zollner Izidor, Steklovits Antal, Marakovics Pál, Neufeld Hugó, Greguss Rezső, Petek Peter, Kacsorovszky Károly, Ortel János, Suták Sándor, Dippold János, Németh József, Gimpl Miklós, Kovacs Elemér, Stocker György, Stefanovics Miljanko, Vuchetich Miklós, Leinert Sándor, Holetics István, Schlesinger Adolf, Klausz Izidor, Armuth Mór, Radnasy József, Takács József, Kormos Ottó, Szilágyi Ferenc, Balazs Lajos, Lénárd Miklós, Schweitzer Béla, Kerekes Lajos, Nyiredy Lajos, Kovacs Jenő, Sokolics Antal, Armbrust Henrik, Ibery Géza, Járöss Imre, Kiss Béla, Halasz Dániel, Tarnay József, Subicz János, Kormos Ignác, Merk György, Bobuss Károly, Hutflesz Adolf, Mathias Gusztáv, Varadi István, Gálos Béla, Ónody Jenő, Heidecker Béla, Campian Viktor, Binder Károly, Voit Pál, Bró Albert, Hatieganu Viktor, Tóth Béla, Smaic Mihály, Braidic Márk, Lonearevic József, Korzenszky József, Klein Iszák, Jakobovics Miksa, Varadi A. Béla, Vellák János, Amena Lajos, Tichy Gusztáv, Fruktus László, Tykál Gusztáv, Schmidt György, Jaczkovics Gyula, Pötschacher Viktor, Seisz Alajos, Nadvornik Róbert, Ivanics Ferenc, Keresztény Gyula, Szabó Lajos, Neuwald Zsigmond, Nagy Jenő, Riedemayer László, Jelenffy Jenő, Lénarth István, Szalmási Ferenc posta- és távirógyakornokokat.

6. posta- és távirósegéd-előnököknek a X. fizetési osztály 3. fokozatába: Diószegi Vilmos, Lengyel Márk, Dónay Árpád, Holmok Simon, Fent Károly, Uron János, Huppé Vilmos, Berecz Dező, Czinder János, Blaha Lajos, Sonnenberg Frigyes, Geiber Iszák, Rakovszky Aladár, Udvardy Miklós, Solnicki Artur, Binder Vilmos, Wagner János, Somogyi Mór, Siegmund Dániel, Sarosy Albert, Dankó Károly, Török Ede, Mohaupt Lajos, Orosz József posta- és távirósegédtisztéket;

7. posta- és távirósegéd-előnököknek a XI. fizetési osztály 3. fokozatába: Valis Antal, Deutsch Vilmos, Paulovics Antal, Fischer Lipót, Turkovics Sándor, Halasz Mihály és Grosz József posta- és távirósegéd-tanfolyamot végzett igazgatónyom katonai aliszteket; Erenyi Ádám, Fröhlich Vilmos, Tropovics Ignác, Maikó Rezső, Kemethy Károly, Péchy Géza, Ko-ztrapszky Gyula, ifjabb Egerland László, Kádár György, Horvath Antal, Foyt Ferenc, Csere László, Matvassy János, Privigey Zoltán, Albu János, Mandics Lajos, Péntek Gyula, Molnár József, Novák András, Pogány Béla, Reiländer Hugó, Heimler Henrik, Kossa Aladár, Nagács Matyás, Körmendy Ágoston, Vajda Aurél, Sidó György, Pongrácz Lajos, Balogh Gyula, Czeha János, Vincze Géza, Dániel Antal és Molnár Zoltán posta- és távirósegéd-tanfolyamot végzett és alapvizsgát tett hallgatókat.

8. posta- és távirógyakornokoknak 400 frt segélydíjjal: Gasparik János, Hoptler Nándor, Heszner Kálmán, Trunner Ferenc budapesti posta- és távirófelügyelői tanfolyamot végzett és alapvizsgát tett hallgatókat.

Kassa-oderbergi vasút. A ma tartott igazgató-sági ülésben előterjesztettek az 1898. évi zárszámadást és elhatározták, hogy a huszonhetedik rendes közgyűlést június 6-ikára hívják egybe. A közgyűlésnek előterjesztendő jelentés megegyezéssel utal ama körülményre, hogy az utolsó években örvendtesen emelkedő üzleti bevételek az 1898. évben is, az előző év bevételeivel szemben, lényegesen szaporodtak.

Az 1898. év összbétele ugyanis 8.211.808 frt 29 krt, a kiadások összege 4.419.728 frt 18 krt, az üzleti fölösleg 3.792.075 frt 11 krt tett. Az 1897. év 7.882.714 frt 16 krajny bevételeivel szemben tehát 32.089 forint 13 krajny bevételitöbblet, vagyis 417%- emelkedés ered, míg az 1898. évi 3.792.075 forint 11 krajny üzleti fölösleg az 1897. évi 3.691.074 forint 64 krajny üzleti fölösleggel szemben 101.000 forint 47 krajnyit, vagyis 2.74%-nyi növekedést mutat. Az 1898. évi 3.792.075 forint 11 krajny üzleti fölösleg folytán a lejáró számadási évről névbe első ízben állt be az örvendtes eset, hogy a kassa-oderbergi vasút magyar vonalára szükséges állami kamatbiztosítás e vonalak saját jóvelméből nemcsak teljesen fődötetik, hanem hogy a magyar államkincs-tárolt aranyban igénybe veendő állami kamatbiztosításnak majdnem fele, azaz 320,618 forint 40 krajny aranyban az osztrák vonal ezen fölöslegéből nyerhet fedezetet.

Fizetőképthelességek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetőképthelességeket jelenti: Stauna Ilona kereskedő Kolozsvár, Elam Karolin Jász-Apáti, Drtina Antal szabó Beraum, Kronawitter György szatócs Kemansen, Petrovits Milán cég Belgrad, Herschli Jakob kereskedő Szilágy-Somlyó, Lamensdorf József kereskedő Krakkó, Edel Hersch kereskedő Stanislau, Weisz Izidor kereskedő Békés, Löw Siegfried vegyeskereskedő Bécs, Weisz Márkus kereskedő Lipó-Szent-Miklós, Fischer Sámuel kereskedő Melence, Hojda Henrik kereskedő Máhrisch Ostrau, Hafner Ferenc kereskedő Leibnitz, Kohn József kereskedő Jász-Apáti, Pietro Denardo Pola, Krausz Sámuel Komárom.

Szezárok. A kontingens nyerszesz árát Budapest 1650 forint pénzben, 16,75 rínt aruban, Pécsben a kontingentált készáru 17,20 forint pénzben, 17,40 forint aruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák, Magyar ökrök 1368 darab, magyar tehén 530 darab, szarbai ökrök 497 darab, szarbai tenén 29 drb, boszniai ökrök — drb, boszniai tehén — drb, bivaly 12 drb, bika 153 darab, összesen 2691 darab. Gazdasági marhák: Igás- és hizlali való ökrök 4 darab, fejős tehén 176 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zartáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökrök, legjobb minőségű 28 frttól 29 1/2 frtig, kivételesen —, frt, 100 kilónként élő súlyban, középminőség 24 — frttől 27 frtig, silányabb minőség 21 frttől 23 frtig, Tarka hizott ökrök, legjobb minőségű 30 frttől 34 — forintig, kivételesen — forintig, középminőség 26 forinttól 29 frtig, silányabb minőség 23 forinttól 25 forintig, Szerb és boszniai ökrök legjobb minőségű 24 forinttól 29 frtig, kivételesen — forintig, silányabb minőségű 21 frttől 23 frtig. Bika jobb minőségű 26 frttől 31 frtig, kivételesen — frt, silányabb minőségű 22 frttől 25 forintig, Bivaly 17 frttől 21,50 frtig, kivételesen — forint, Magyar tehén 21 frttől 27 frtig, Tarka tehén 22 frttől 30 frtig, kivételesen 32 forintig. Gazdasági marhákért: Igás ökrök elsőrendű — frttől — forintig; — frttől — forintig paronként, közép — frttől — frtig, — frttől — frtig paronként. Hizlali való ökrök fehér — frttől — frtig. Fejős tehén keresztvetett szines 70 frttől 110 frtig darabonként, bonyhádi faj 110 frttől 150 frtig darabonként. Igás bivaly — frtig darabonként. — Számra névbe kisebb volt a vágómarhafelhajtás, mint a múlt héten, de az állatok nagyobb súlyánál fogva a kinalatba bocsátott busmenyiség nagyobb volt. Miután a szükséglet nem emelkedett, nehezebb ökrök ára helyenkint 1/2 forinttal hanyatlott. Bikák és bivalyok ára 100 kilogrammonként 1/2 — 1 forinttal csökkent. Egyéb minőségek változatlanok maradtak. Fejős tehének ára a gyengébb kereslet következtében darabonként 5 — 10 forinttal hanyatlott.

Borjувásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borjú 1103 darab, leölt borjú — darab, növendékmarha 21 darab, bárány élő 551 darab, leölt bárány 240 darab. Árjegyzések: Belföldi élő borjú 25 kr-től 34 kr-ig, elsőrendű 35 — 36 kr, kivételesen 41 kr., növendékmarha 20 — 24 kr. — Élő bárány 4 — 7 — forintig paronként. A vásár lanyha volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése 1898. május 3-án. Készlet 380 darab. Érkezett 262 darab. Összesen 642 darab, Eladott 418 darab, Maradt 224 darab. — Napi árak: 120 — 180 kgr. súlyban 48 — 50 — krajczár, 220 — 250 kgr. súlyban 47 — 50 — krajczár, 320 — 380 kgr. súlyban 46 — 49 krig. Öreg nehéz paronként 400 — 500 kilo 44 — 45 krajczár, Malaok — krajczár kilonként. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi juhvásár. A mai juhvásáron a felhajtás 2224 darab juh volt. Az üzlet lanyha. Árak paronként: kivitelű juh 20. — 25. — forint, selejtes —, — forint, gnyaju birka 24. — forint, angol —, — forint.

Bécsi szarvasmarhavásár. A mai vásárra felhóztak 4135 darab borjút, 1246 darab élő sertést, 1313 darab levágot sertét, 293 darab levágot juhot és 2271 darab bárányt. Valtozatlan irányzat.

Eladási árak: Levágot borjú 34 — 42 krajczár, elsőrendű 44 — 52 krajczár, élő borjú 54 — 48 krajczár, kivételesen 60 — 61 krajczár, legelsőrendű — — krajczár, fiatal sertés 39 — 47 krajczár, levágot nehéz sertés 46 — 52 — krajczár, könnyű sertés — — kron, elsőrendű süldő 48 — 54 krajczár, levágot juh 35 — 42 krajczár kilogrammonként. Bárány 2 — 3 forint paronként.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, május 4.

A buzaüzlet kedvező hangulatban nyílt meg. Mérsékelt kínálat mellett az árak tartottak maradtak és jobb minőségű áruért 5 krajcárral magasabb árakat fizettek. A forgalom 8.000 métermázsra magyar buza volt.

Egyéb gabonaműveken lanya forgalom volt. A rozs kereslete élénk, árai 5 krajcárral magasabbak.

Eladottak:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79.5 k. 9 frt 35 kr, 250 mm. 78 k. 9 frt 30 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 95 kr, 1000 mm. 77.4 k. 9 frt 41 1/2 kr.

Fehérmegyei: 100 mm. 77 k. 9 frt 35 kr, 500 mm. 77 k. 9 frt 40 kr. Pestvidéki: 100 mm. 80 k. 9 frt 45 kr, 200 mm. 79 k. 9 frt 25 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 22 1/2 krajcár.

Bácskai: 1700 mm. 72.8 k. 8 frt 70 kr, 1020 mm. 76 k. 8 frt 97 1/2 kr, 1000 mm. 77 k. 8 frt 92 1/2 kr.

Tolnai: 100 mm. 76.5 k. 9 frt 15 kr. Raktári: 950 mm. 75 k. 8 frt 70 kr. Mind 3 hónapra.

Rozs: 500 mm. 7 frt 21 kr, 500 mm. 7 frt 35 krajcár. Árpa: 100 mm. 6 frt 90 kr. Zab: 200 mm. 6 frt, 100 mm. 5 frt 95 kr, 200 mm. 5 frt 90 kr.

Készpénzértékek mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzen 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for various goods (buza, rozs, árpa, zab) and their prices in different units and currencies.

A határidőzlet folyamán a következő kötések történtek:

Table listing various goods and their prices, including Buza májusra, Rozs októberre, etc.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Table listing prices for various goods like Buza májusra, Rozs októberre, etc.

Délután fél 5 órakor zárult:

Table listing final prices for various goods like Buza májusra, Rozs októberre, etc.

A budapesti értéktözsde.

Az előződnél magasabb külföldi és bécsi jegyzésekre az irányzat némileg megszilárdult. Az üzlet azonban nem vett nagy kiterjedést. A forgalom mérsékelt volt, mert a spekuláció tartózkodó maradt.

A helyi értékek piacán közúti vasúti- és cukor-részvények szilárdan zárltak.

A déli tőzsdén berlini jegyzésekre korlátlan forgalom mellett a hangulat tartott maradt.

A valuta- és ércárak nem változtak.

Az előződnél tartott. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 384.50—384.75. Osztrák hitelrészvény 358.25—358.60. Osztrák-magyar államvasúti részvény 362.25—362.40. Villamos városi vasút részvény 220.—. Rimamurányi vasúti részvény 313.—. Közúti vasút 379.50—380.50. Magyar cukoripar A) 142.50—140.75. Magyar cukoripar B) 179.25—178.—. forinton.

A déli tőzsde csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 884.——384.50. Osztrák hitelrészvény 358.20—358.40. Osztrák-magyar államvasúti részvény 362.——362.50. Jelzalogbank részvénytársaság 242.——242.75. Leszámlító bank részvénytársaság 256.25—257.—. Déli vasút 55.75—56.50.—. Közúti vasútrészvény 380.—381.— forinton.

Az utózsde irányzata magasabb külföldi és bécsi jegyzésekre élénk forgalom mellett megszilárdult.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 358.30—359.75. Magyar hitelrészv. 384.75—386.75 Jelzalogbank 243.—243.25. Osztrák-magyar államvasút 362.——362.40. Közúti vasút 381.— forinton.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 359.80 forinton.

Leszámlító árfolyamok:

Table listing exchange rates for various banks and currencies like Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, etc.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

Table listing government debt items like Aranyjárdék 4%, Koronajárdék 4%, etc.

b) Osztrák Allamadósság.

Table listing Austrian government debt items like Koronajárdék 4%, 1865-os sorsjegyek, etc.

c) Idegen Allamadósság.

Table listing foreign government debt items like Szász 100 frankos sorsjegyek, etc.

Más kölcsönök.

Table listing other loans like Budapest fővárosi kölcsön, etc.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bonds and certificates from Budapest institutions like Budapesti Takarékpénztár, etc.

Elsőbbségi kötvények.

Table listing priority bonds like Adria-előbbségi kötvény, etc.

Bankok részvényei.

Table listing bank shares like Bankgyűlési részvény, etc.

Gőzmalmok.

Table listing steam mills like Concordia, etc.

Takarékpénztárak részvényei.

Table listing savings bank shares like Belvárosi, etc.

Biztosító társaságok részvényei.

Table listing insurance company shares like Bécsi biztosító, etc.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing mine and brick factory shares like Brassói bánya, etc.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table listing foreign company shares like Alt. wagg. költ., etc.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing shares of iron works and machine factories like Gázdaró gépgy., etc.

Könyvnyomdák részvényei.

Table listing shares of printing houses like Athenaeum, etc.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table listing shares of transport companies like Adria tengerhaj., etc.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets like Barilla, etc.

Pénzmenek.

Table listing gold and silver items like Vert arany, etc.

Külföldi váltók (átra).

Table listing foreign exchange rates for Amsterdam, London, etc.

Határidőre köztét értékpapírok.

Table listing interest-bearing securities like Aranyjárdék, etc.

A budapesti terménytözsde.

A terménytözsdeben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna 40.—46.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 30.—33.— forint, Vörös erdélyi — Vörös bányási —, forint. Középszemű 36.—40.—, Nagyszemű 42.—46.—, Disznószőr: budapesti 51.50—52.— forint, vidéki — frt. Tablászalonna: légszárított vidéki — városi 4 darabos 42.50—43.— forint, 3 darabos 45.50—46.— forint, füstölt 49.50—50.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — forint, 120 darabos — forint, 100 darabos — forint, 85 darabos — forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — forint, 100 darabos — forint, 85 darabos — forint. Szilvaiz: szlavóniai 13.50—14.50 forint, szerbiai 12.50—13.— forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatözsde.

Tecs, május 4. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Buza tavaszra 8.84. Buza május-juniusra 8.79. Őszi buza 8.90. Rozs észre 7.06. Rozs május-juniusra 7.66-7.68. Zab tavaszra 6.03-6.05. Zab május-juniusra 6.02-6.04. Repce július-augusztusra 12.30-12.40.

A bécsi értéktözsde.

Az előződnél külföldi hírekre kedvező hangulat uralkodott.

A déli tőzsde változatlan.

A zárlat élénk berlini hírekre.

Bécs, május 4. (Magyar értékek zárlata.) 4° aranyjárdék 119.65. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 138.50. Magyar vasúti kölcsön ezüsten 101.—. Magyar keleti vasúti állami kötvény 120.10. Magyar leszámlító 6% pénzváltóbank 256.—. Rimamurányi vasműrészvény 313.50. Magyar koronajárdék 97.30. 4° os Magyar földterem. kötvény 95.80. Magyar hitelbank részvény 385.75. Magyar nyereményi kölcsön sorsjegye 164.25. Kassa-oderbergi vasúti részvény 186.85. Magyar kereskedelmi bank 139.4.

Bécs, május 4. (Osztrák értékek zárlata.) 4° papírajárdék 101.—. 4° os osztrák aranyjárdék 119.15. 1860-iki sorsjegye 139.70. Osztrák hitelsorsjegye 199.50. Angol-osztrák bank 153.75. Bécsi bankgyűlési 276.50. Osztrák-magyar bank 919.—. Déli vasút 56.25. Dunagőzhajózási részvény 436.—. Dohányrészvény 134.75. Császári és királyi arany 5.70.—. Német bankváltók 50.32. 4° os ezüst járdék 100.55. Osztrák koronajárdék 100.35. 1894-iki sorsjegye 195.75. Osztrák hitelintézeti részvény 359.50. Unionbank 318.75. Osztrák Länderbank 245.25. Osztrák-magyar államvasút 362.—. Elbavölgyi vasút 264.—. Alpesi bányarészvény 244.60. 30 frankos arany 6.55.—. Londoni váltóár 120.45. Bécsi Tramvaj 497.—. Az irányzat meglehetősen szilárd.

Bécs, május 4. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 360.— Magyar hitelrészvény 387.—. Angol-Osztrák bank 153.75. Union bank 319.—. Länderbank 245.75. bankgyűlési 276.75. osztrák-magyar államvasút részvény 362.12. eszakiungari vasút részv. 250.75. elbavölgyi vasút 264.25. dunagőzhajós részv. 134.50. alpesi bányarészvény 244.75. májusi járdék 201.—. osztrák koronajárdék —, magyar aranyj. —, magyar koronajárdék 97.30. német birodalmi márka áprilisa —, májusa 58.97. török sorsjegyek 66.25. rimamurányi vasmű 314.25. déli vasút —, dohányrészvény 134.25. Napoleon d'or 9.55/2.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, május 4. (Térségi tudósítás.) A helyi piacon az irányzat változó volt. Kohóüzemek szilárdak, készpénzrészvények gyöngöbök. Bankértékek eleinte szilárdak voltak. Olasz, spanyol és török értékek Párisra szilárdak. Svajci vasutak tovább is keresettek. Csomaghajózási részvények szilárdak. A második tőzsdéorban bányarészek jöi tartották magukat. Hitelrészvények Bécsre gyöngültek. Canada-Pacific részvények ingadozóak. Olasz vasutak élénk. Magyarleszámlító kamatláb 31/4%.

Berlin, május 4. (Zárlat.) 4 2/3% papírjárdék 101.10. Elbavógi vasút 169.40. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.75. Alpesi bányarészevény 199.—. Disconto-Commandit 199.—. Általános villamosági Edison 305.—. Gelsenkircheni 204.90. Laurakohó 254.70. 4 2/3% ezüstjárdék 100.20. 4% magyar aranyjárdék 100.30. Osztrák hitelrészvény 224.75. Déli vasút 26.75. Károly Lajos vasút —. Orosz bankjegy 216.25. 4% új orosz kölcsön 100.10. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 95.25. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 180.—. Harpeni 202.50. Az irányzat szilárd.

Páris, május 4. (Zárlat.) 3% francia járadék 102.17. Olasz járadék 95.70. Osztrák-magyar államvasút 77.—. Francia törleszt. járadék —. 4% magyar aranyjárdék 102.25. Török dohányrészvény 293.—. Osztrák Länderbank —. 3 1/2% francia járadék 102.82. Osztrák földhitelintézet részvény —. Déli vasút 150.—. 4% osztrák aranyjárdék 101.50. Ottomanbank 601.—. Párisi bankrészvény 1135. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat gyenge.

Hamburg, május 4. (Zárlat.) 4 2/3% ezüstjárdék 100.10. 1860. sorsjegy 147.—. Déli vasút 26.25. 4% osztrák aranyjárdék 100.90. Osztrák hitelrészvény 224.60. Osztrák-magyar államvasút 154.25. Olasz járadék 95.—. 4% magyar aranyjárdék 100.45. Az irányzat gyengebb.

Frankfurt, május 4. (Zárlat.) 4 2/3% papírjárdék 100.50. 4% osztrák aranyjárdék 101.40. Magyar koronajárdék 97.20. Osztrák-magyar bank 158.25. Déli vasút 26.70. Elbavógi vasút —. Londoni váltó 204.82. Bécsi bankgyűlés 138.20. Villamos részvény 161.—. 4% magyar aranykölcsön 85.70. 4 2/3% ezüstjárdék 100.30. 4% magyar aranyjárdék 100.45. Osztrák hitelrészvény 223.00. Osztrák-magyar államvasút 154.20. Északnyugati vasút —. Bécsi váltó 169.42. Párisi váltó 81.12. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 242.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 4. A sertésüzlet irányzata változatlan.
 A) *Hízott sertések ára:* I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónkint 400 kilogramm felüli súlyban) 46—46 1/2 krajcár. Öreg közép (párónkint 300—400 kilogramm terjedő súlyban) 46 1/2—47 krajcár. Fiala nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) 50—51 krajcár. Fiala közép (párónkint 251—320 kilogramm felüli súlyban) 49—49 1/2 krajcár. Fiala könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 49—50 krajcár. II. Magyar szedett: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (párónkint 240—260 kilogramm súlyban) — krajcár. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. III. Romániai: Nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (párónkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (párónkint 240 kilogramm terjedő

súlyban) — krajcár. Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli súlyban) 48—48 1/2 krajcár. Közép (párónkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 46 1/2—47 1/2 krajcár. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 47 1/2—48 krajcár.

Sertéslista szám: 1899. május 2. napján volt készlet 42.344 darab, 1899. évi május 3. napján felhajtott 564 darab, 1899. évi május 3. napján elszállított 424 darab, 1899. május 4. napjára maradt készletben 42.484 darab.

Napirend.

Naptár. Péntek, május 5. — Római katolikus: V. Pius pp. — Protestáns: Góthárd. — Görög-orosz: (április 23.) György. — Zsidó: Ijar 25. — A nap kél reggel 4 óra 21 perccel. — Nyugszik este 7 óra 1 perccel. — A hold kél éjjel 1 óra 57 perccel. — Nyugszik délután 2 óra 18 perccel.

A miniszterelnök fogad délután 4—5-ig. A fővárosi pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése délelőtt 10 órakor a régi városban. A fővárosi központi bizottságának ülése délután 4 órakor az új városban.

Művészeti bonctani előadás délután 3 órakor az üllői-ut I. bonctani intézetben. A magyar tudományos akadémia tagválasztó nagygyűlése délután 5 órakor. A Magyar Színházban Miss Mary Halton vendégfellépte a „Gésák”-ban.

Tavaszi nennetközi tárlat a műcsarnokban. Nyitva délelőtt 9 órától, délután 6 óráig. Belépődíj 50 krajcár. Sorozás a Mária Terézia-kasznyában (Üllői-ut) reggel 8 órától. Sorra kerül az idegenek közül 170 ember. Nemzeti Múzeum: Régiségtára és a néprajzi osztály (Csillag-utca 15.) Nyitva van délelőtt 9-től délután 1 óráig. A múzeum többi tárlai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Országos Képtár és a Van Dyck kiállítás a tud. Akadémiában, nyitva délelőtt 9—1-ig. Iparművészeti múzeum zárva. Technológiai Iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—5-ig. Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

Iparművészeti Múzeum könyvtára nyitva este fél 7 órától fél 9 óráig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelmi történeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-pár központi bazár, Kerespesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerespesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1 óráig.

A Hódolói díszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási kör képe, látható Városliget, Andrassy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Allatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, május 4.

Az alacsony légnyomás, amely tegnap délnyugattól északkeletig széles sáv alakban borította Európát, zárt alakot öltött, melynek minimuma egyrészt Galícia, másrészt Felső-Olaszország fölött van. A maximum megerősödve északnyugaton tartózkodik.

Az idő a kontinens közepén esős (Chemnitzben ma reggel havazik), egyebütt tulnyomán száraz; a hőmérséklet északnyugati felől süllyed, míg délkeleten emelkedett.

Hazánkban először északi, északnyugati és nyugati vidékeken voltak esők; a hőmérséklet a tegnapi nap folyamán többnyire számottevőleg emelkedett.

Különb. Egerelőre még enyhé és esős idő várható, később északi-északnyugati szelekkel hűvösebb válhat.

Vizállás.

	május 4.	május 3.	május 2.	május 1.
Inna	Schärding 1.26 1.35	Tisza	M.-Sziget 0.80 0.80	
Duna	Passaau 2.74 2.78	Tokohok	Tekohok 0.70 0.66	
"	Lin 0.80 0.80	Y-Namény	Y-Namény 1.30 1.03	
"	Bees 0.42 0.60	Tokai	Tokai 1.58 1.60	
"	Pozsony 2.25 3.02	Tisza-Füred	Tisza-Füred 1.08 2.—	
"	Komárom 3.24 3.14	Szolnok	Szolnok 1.59 2.15	
"	Budapest 2.87 2.72	Csongrád	Csongrád 2.46 2.39	
"	Paks 2.82 2.38	Szeged	Szeged 2.54 2.80	
"	Mohács 2.50 2.52	Török-Becse	Török-Becse 2.18 2.20	
"	Gombos 3.92 3.88	Titel	Titel 3.26 3.89	
"	Ujvidék 2.18 2.12	Ónodva	Barta 0.45 0.59	
"	Pancsova 3.00 3.04	Topolya	Topolya 0.81 0.65	
"	Orsova 3.82 3.33	Bodrog	Zemplén 2.69 2.17	
"	Magyarfalva 0.— 0.—	Sajó	Zalca 1.43 1.17	
Morva	Zselina 0.83 0.83	Hernád	H.-Németi 0.23 0.31	
Vág	Trencsén 0.73 0.72	Torony	Margita 0.32 0.32	
"	Szeged 3.80 0.84	Berettyó	H.-Ufalu 6.18 4.13	
Rába	Sz.-Góthárd 0.06 0.10	Körös	Ceausca 0.00 0.10	
"	Sárvár 0.44 0.52	N.-Vérád	N.-Vérád 0.09 0.13	
"	Győr 2.26 2.78	Bélnyes	Gyoma 0.52 0.52	
Dráva	Pettau 0.— 0.—	Tonk	Tonk 0.10 0.21	
"	Zákány 0.24 0.—	Gurahon	Gurahon 0.80 0.80	
"	Bárc 0.08 0.—	Borosjenő	Borosjenő 0.15 0.12	
"	Keszik 2.01 0.—	Békső	Békső 0.70 0.68	
Mura	M.-Szardab 0.59 0.—	Gyoma	Gyoma 0.52 0.52	
Száva	Zágráb 6.84 0.96	Maros	Gy.-Fehérvár 0.10 0.16	
"	Szilcsk 3.05 3.76	Branyicska	Branyicska 0.98 0.80	
"	Mitrovica 4.15 4.12	Soborsin	Soborsin 0.— 0.—	
Szamos	Dees 0.29 0.36	Arad	Arad 0.70 0.74	
"	Szatmár 0.94 0.94	Makó	Makó 0.6 0.47	
Kraszna	N.-Majtény 0.08 0.—	Temes	K.-Kostály 0.97 1.04	
Latorca	Munkács 0.06 0.08	Béga	Kiszótó 0.90 0.94	
Laboreca	Himonna 0.90 0.—	Temesvár	Temesvár 0.25 0.25	
Ug	Ungvár 0.— 0.—	Beckerek	Beckerek 0.41 0.43	

Idégen nyelvek elsajátítására szolgáló kitűnő nyelvkönyvek.

Német nyelv.
Ahn—Erényi. Gyakorlati tanfolyam a német nyelv gyors, alapos és könnyű megtanulására. . . . . 60 kr.
Haraszti Gyula. Kis német nyelvtan. vászonkötésben a német nyelv rövid uton való elsajátítására. . . . . 60 kr.
Röder Adolf. Levélszerinti oktatás a német nyelv elsajátítására. 40 levélben. Toussaint-Langenscheidt-féle módszerrel a német nyelvnél szóban és írásban való gyakorlati tanítását célozza. Egy-egy levél 20 kr. az egész mű 8 frt.
Czanyuga József. A magyar és német társalgási nyelv kézikönyve. Utmutatás úgy a magyar, valamint a német nyelvből való helyes és könnyű kifejezésre. 573 lap. Ára 1.20 vászonkötésben 1.80
Oldal János. A német nyelvben való társalgás alapjául szolgáló anyaggyűjtemény. Német nyelvtanhoz nélkülözhetetlen segédkönyv. Ára 70 kr. Vászonkötésben . . . . . 1 frt.
Kemény Ferenc. A német helyesírás, a hivatalos osztrák helyesírás alapján. Szabályok és szójegyzék. 50 lap. Ára . . . . . 25 kr.

Francia nyelv.
Haraszti Gyula. Kis francia nyelvtan. A francia nyelv rövid uton való elsajátítására. Vászonkötésben . . . . . 60 kr.
Ploetz Károly. Syllabaire française. Bevezetés a francia nyelvbe. Fokenként haladó tanmód. Vászonkötésben 55 kr.
Angol nyelv.
Dallos Gyula. Gyakorlati angol nyelvtan. Füzeve 1.50, kötve . . . . . 1.80 kr.
Olasz nyelv.
Palóczy Lipót. Olasznyelvtan. Ára 80 kr.
Román nyelv.
Dr. Alexi György. Román nyelvtan. 175 lap. Ára . . . . . 1 ft

Tót nyelv.
Glósz Miksa. Gyakorlati tót nyelvtan. Ahn-módszer szerint. 208 lap. Ára 80 kr. Ugyanaz németül. Ára . . . . . 80 kr.
 Idegeneknek a magyar nyelv elsajátítása könnyű szerrrel elérhető:
Ney Fr. Ungarische Sprachlehre című könyvéből, mely Ollendorf módszer tanítja a nyelvet. Használhatóságát immár 26-ik kiadása kíséri. Ára kötve 1.80 kr.
 Hozzávaló kulcs a feladványokkal 40 kr.

Megrendelhetők (a pénz előleges beküldése esetén bérmentve):
 a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában,
 Budapest, József-körut 18. szám.

OFFICINÁS MALÁTA-KIVONATA

legjobban ajánlható tüdőbetegségeknek, torokkatarrusnak, ugymint régi köhögésnek. Főképp kitűnő hatást gyakorol a gyermekek légzőszerveinek bajainál. Kellemes ízű, fogva szívesen szedik a gyermekek.

Egy üveg ára 1 forint; 5 üveg ára bérmentve 5 frt.

Kapható az összes gyógyszerárban, drogus, csemege- és fűszerkereskedésekben. Magyarországi kizárólagos főkötő: **Török József** gyógyszerár Budapest, Király-utca 12.

UJ! UJ! UJ!

Páratlan szerdák.

Irta Szomaházy István.

Ára 1 frt 50 kr.

Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha az összeg előre kifizetett bekapatható a „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában.

Most jelent meg!

Korhadt fakesztek

Irta: Rákosi Viktor.

A szabadságharcunk névtelen hőseiről szól ez a kötet, akik korhadt fakesztek alatt, szerteszét az országban alusszák siri álmukat. Érdemes, sőt épen színezett, fantasztikus novellákban vezet elénk a szerző a nagy nemzeti époszt, s hang, felforgás, feldolgozás annyira új és eredeti, hogy ez a könyv a maga nemében páratlan a magyar irodalomban.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frt-ig terjedő megrendelések esetén az összeg előleges beküldése ellenében titkosított.

A rendelő intézet 1899. május 7-től kezdve **VI. Andrassy-ut 24. szám alatt lesz.**

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugységtüneteket és sebeket, az éhínség utáni utóbetegségeket, a gyomorfájást, a hasnyalvagy betegségeket, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtatalmás egyik főokozója és börtettségüket gyógyító új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-t doktor essz. kir. oszt. főorvos

BUDAPEST, Belváros, IV. ker., Kilyó-utca 1. szám, II. em. bejárati lépcsőnél.

RENDEL: naponta délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választottatik és gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Néknél külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnő: **Dr. GARAI ANTAL** által megrendelhető **KÉPESZTERI ÉRTUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) némi betegségeket és ezek észszerű gyógykezeléséhez című könyve, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 60 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvéttel megkapható.

A könyv tartalma: I. Az éhínség utáni leírása. — II. A nemzeti éhínség. — III. Az éhínség utáni és az éjjeli magtörések. — IV. Hugységtünetek (gríppek) és hugységtünetek. — V. A hajadék (stipulium). — VI. Fehérvér. — VII. Éhínség utáni fűzfű. — VIII. Némi magtatalmás. IX. Az éhínség utáni megbetegedések főnyelvése: prostitúció.

Makulatura

eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Kiszorította a copivát, kurbát és befokendozókat; 24 óra alatti meggyógyítja. Igen hatásos bőrgyógyászati és leggyorsabb gyógyulást hozza. A bőrgyógyászati és leggyorsabb gyógyulást hozza. A bőrgyógyászati és leggyorsabb gyógyulást hozza.

SANTAL MIDY

Egy 60 tokoskát tartalmazó üveg ára bérmentve 2 frt 10 kr. Vidékre 2 frt 50 kr. beküldése mellett, bérmentve vagy utánvéttel.

Budapest, Török József gyógyszerárban,
 1772 Király-utca 19. szám.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1899. évi május hó 5-én.

Széchy Mária.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Dóczy Lajos.

Kezdte 7 órakor.

Szombaton A vasgyáros. Vasárnap A házi béke.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Péntek, 1899. évi május hó 5-én.

Mignon.

Regényes opera 3 fely. Zenéjét szerzeszte Thomas A. Szévegét Goethe „Meister Vilmos tanuló évei” című regénye után írták Carré és Barbier. Ford. Ormay F. Kezdte 7 órakor.

Szombaton She. Vasárnap Kukuska (harmadszor).

VIGSZÍNHÁZ.

Péntek, 1899. évi május hó 5-én.

Az „Arany Kakas”.

Bohózat 3 fely. Írták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Fái J. Béla.

Személyek:

Székra Julius Haraszthy H. Klára Nőgrády
Furge Antal Hegedűs Dr. Gyárfás Góth
Dachslmayer Szathmáry Müller Tapolcai
Ersei Varsányi Flóris Gyöngyi
Liza Rostagni Tréska Sugár M.
Horváth Gál Kermész A. Kazaliozky

Kezdte 7 1/2 órakor.

Szombaton A „Arany Kakas.” Vasárnap délután Dodó főhadnagy. Este Az „Arany Kakas.”

HÉPSZÍNHÁZ.

Péntek, 1899. évi május hó 5-én.

A fehér csirke.

Operette 4 fely. Írták M. Hennequin és A. Mars. Fordították Zempléni P. Gy. és Makai E. Zenéjét szerzeszte Roger Viktor.

Személyek:

Chapitel Szirmai Vénkisasszony Izsóné
Antonin Tóllagi Trombóli Kovács M.
Bardúbo Németh Zanetta Gazsi M.
Angéla Z. Bárdi G. Quinquibó Ujvári
Chavaudard Solymosi Frisca Blaha S.
Babette Makkos E. Bellestata Szabó A.
Mary Tallien Deborah Kissai Zs.
Juliette Estvös S. Sampiero Csint
Hortense Rózsa G. Paola Harmath

Kezdte 7 1/2 órakor.

Szombaton A görög rabslolga. Vasárnap d. u. A piros bugycelláris. Este A fehér csirke.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Péntek, 1899. évi május hó 5-én.

A gésák

vagy: Egy japán teaház története. Énekes játék 3 felvonásban. Irta Owen Hall. Fordította Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzeszte Sidney Jones.

Személyek:

Reginald Szentmiklóssy Bolton Bóros M.
Bronville Fűredi Vun-Csi Sziklai
Cunningham Kardos Imári márkai Boross
Grimston Vidor Mimóza, gésa M. Halton
Downey Simon Molly Seamore Ledofsky

Kezdte 7 1/2 órakor.

Szombaton A gésák. Vasárnap délután Robinzonok. A Barnett-lányok. Este A Gyurkovics-lányok.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ

a Krisztinavárosban.

Péntek, 1899. évi május hó 5-én.

A „Magyarországi Hirlapírók” Nyugdíjintézete javára.

E LŐSZÖR:

A Szombatások.

Történeti színmű 3 felvonásban. Irta Somló Sándor. Kezdte 7 órakor.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.

Kezdete 8 órakor, vége 12 órakor.

Ma

fellépte az ujonnan szerződött operett-társulatnak.

A Szép Galathea.

Operett 1 fely. Suppáéól.

Uji Uji Uji Uji

„Uránia színház” által bemutatva: A Hadi tengerészletünk 6 felsége

I. Ferenc József dicsőséges uralkodása alatt.

Előadva 3 képben.

Szenzációs! Szenzációs! Szenzációs!

Miss Edith Cora

serpentintáncosnő, chanteuse.

Az óriás FONTAINE-illumináció.

Woller Tivadar,

a jelenkor legjobb humoristája.

Boston és Gilwart, bicikli akrobaták.

Komikus! Komikus!

Delborg A. eredeti bohóc.

Valamint egészen új műsor.

A Kőbányai Királysöröző Goliát Malátasöre

gyógyhatása mellett a legkellemesebb üdítő ital. Ajánlások: Dr. Forányi, Dr. Kéty budapesti. — és Dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

STOÓSZ

előtrango klimatikus gyógyhely, hidegvízgyógyfürdő

(Abauj-Tornaege)

fekszik 2000' a tenger színe fölött, fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klimája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sétányai gondozottak, ivóvíze páratlan, és tavaszi meg őszi időjárása kellemes. Az észszerű hidegvízgyógyimód, villanyozás, masszage és tejgyógyimód Cifrusz Dezső Dr. egészségügyi tanácsos (ki télen San Remóban gyakorló orvos) főfelügyelete alatt alkalmazhatók. A szabadrak igen mérsékelték. Az ellátás kitűnő és olcsó. Az elő- és utóidény alatt jelentékeny áriengedés.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig.

Posta-telefon helyben. Utolsó vasuti állomás Mezőcsanak. Prospektust bérmentesen küld a fürdőigazgatóság.

Tátra Barlangliget.

Klimatikus gyógyhely 700 m. a tenger színe fölött. Hidegvízgyógyintézet Priosnitz és Kneipp rendszerrel, meleg, só-, forrófenyő-, lápfürdők. Villamos fényfürdők, melyek gyógyimód az összes Tátra fürdők közül egyedül Barlangligetben van bevezetve és kitűnő eredményt hoztak. (Elszívás, cser, köcsér, szék-ellen, ütődés, vasuti állomás: Szepes-Béla. A télen a Magyar Tátra tévében, fenyő-erdők között fekszik, ózondus, tiszta pomenetes levegővel és csodálatos látással bír. Az ötézés jó és olcsó; kocsik, hátsolrak és hegyi kalauzok rendelkezésre állnak. A villamos világitással ellátott látványos csopkobarlang mindenkor több-ebb megtekinthető. Bővebb felvilágosítást szolárlnak: Budapestben a fürdőorvos Karay Gusztáv dr. VI., Földesdör 34., Szepes-Bélan Bohus Bol izsár igazgató,

Arc-ször ellen

a LOLA-SZÖRÍTŐ-KENŐCS a legcsodálatosabb és legkímélőbb szer, minthogy a kenőcs már 10 nap használat után a bőrgyökér annyira kellemetlen erőszót alapsan gyökerezéstől mindenkorra eltávolítja, teljesen ártalmatlan és legcsodálatosabb nyomat sem hagyja hátra. Használati utasítás mellékelve van. 1 letegy ára 3 ft. Megrendeléseket diskreció mellett fogadjatósít

SCHMIDEK I. Budapest, VII., Nyár-utca 18. III. em. n.

Térképek, utmutatók.

Kirándulóknak, turistáknak a fővárosba kerülő idegeneknek nélkülözhetlen: Budapest és környéke. Baedeker-szerű utmutató a fővárosban és környékén. A főváros és környéke térképével. Irta Palóczy Lipót. Ára piros vászonkötésben . . . . . 80 kr. A mai Budapest. Emelők és utmutató a fő- és székvárosban. Számos képpel és egy nagy, színes tervrajzzal. Szerkesztette Kahn József. Ára . . . . . 1 ft. Budapest tervrajza. Rajzolta Jouernik Nándor. Kimerítő, pontos tájékoztató. Ára . . . . . 30 kr. Ugyanaz színezve, a főváros nevezetesebb épületeinek és emlékműveinek szép nyomású képpel. Ára . . . . . 50 kr. Budapest kirándulási térképe. A főváros és vidékének turista-térképe. Pompás, színezett, kitűnően használható térkép. Készítette Hatsék Ignác. Ára . . . . . 50 kr.

Irodáknak, iskoláknak és egyéb intézeteknek, valamint magánosoknak kitűnő szolgálatot tesznek: Hatsék Ignác. Magyarország nagy vasuti térképe. A legújabb adatok nyomán. Ára 4 ft. Vászorra huva . . . . . 8 ft. Hatsék Ignác. Megyei térképek. Magyarország összes megyéiről, a jellemző népszokások, viselkedés, a megyebeli nevezetességek, ipari- és közgazdasági főbb termények színes képekben való feltüntetésével. Ára a 81 térképnek együttvéve, diszkotésben . . . . . 12 ft.

Megrendelhetők a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.

Benczykyné Rajza Lenke válogatott regényei

- 28 diszkotésú kötetben. 1. Nyomavesszett 2 k. 4.— 2. Delia . . . . . 1, 2.— 3. Az anyajegy 1, 2.— 4. Egy szegény léány története 1, 2.— 5. Hercegi korona 2, 4.— 6. Családi hagyomány . . . . . 3, 6.— 7. Ot órakor . . . . . 1, 2.— 8. Megkésétt . . . . . 2, 4.— 9. A titok . . . . . 1, 2.— 10. Áttütemvirág 2, 4.— 11. Ruth . . . . . 1, 2.— 12. A vér hatalma 1, 2.— 13. Arany kigyó 2, 4.— 14. Opál . . . . . 1, 2.— 15. Szöke mint a . . . . . 2, 4.— 16. Ár és apály . . . . . 1, 2.— 17. Az ardeilak . . . . . 2, 4.— 18. Beesületszó . . . . . 2, 4.— 19. A 28 kötetből álló gyűjteményt egyszerre való megrendelés esetén 56 forintért állítjuk, mely összeg 2 ft 50 kros egyaránt havi részletekben törleszthető. — Az egyes kötetek a kitett bolti áron kívül is kaphatók. Az ár és 20 kr. portó előleges beküldése esetén bérmentve. Megrendelhető „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában, József-körút 18-ik szám

Verne Jules művei:

- Az eddig megjelent 5 kötet címei: A győzedelmes Robur. A kárpáti kastély. Egy sorsjegy. Robinsonok iskolája. Lángban álló szigetenger. E gyűjtemény egyöntetű kis 80 alaku és pompás színnyomatú borítékkal van ellátva. Ára 2 ft 50 kr. Megrendelhető a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában, József-körút 18.

Éppen most jelent meg!

Vig történetek. Irta Murai Károly. Ára 1 ft 50 kr. Megrendelhető a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

Dr. BREHMER gyógyintézete tüdőbetegeknek.

Görbersdorf, Szilézia. Igazgató orvosi: DR. SERVÁKS KÁROLY. Prospektus az intézéségtől ingyen.

Jó és olcsó!

1 vég legjobb ing-diflon, 90 m. hosszú, 88 cm. széles 4 ft 1 vég színtartó ing-oxford, 24 m. h., 78 cm. széles 5 ft 1 vég öntásvászon, 20 méter hosszú, 84 cm. széles . . . 3 ft 50 kr, 1 drb női alécszoknya 60 cm. hosszú, 240 cm. széles . . . 55 kr.

Legjobb cörnavászon, Louisiana gyolcs,

1 vég 28 1/2 m. hosszú, 78 cm. széles. . . . . 6 ft 20 kr. tartós, fehér termézetes szövés, aprótúra nélkül mindenféle főhőneműhöz kiválóan alkalmas. 1 drb, 20 m. hosszú, 60 cm. széles. . . . . 5 ft 60 kr. Zophirak, piquettek, flanelok, dzanszotok, törülközők, ág- és asztal-neműk bámulatos olcsó áron utárvétel.

KRAUS JÓZSEF vászon rugyár, NACHOD, Csehszország. Minták ingyen és bérmentve. Árúk, melyek a kívánalmaknak meg nem felelnek, visszavétetnek.

BUTOR részletfizetéssel

Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyház-férdek, valamint más hitelképes egyének kedvező részletfizetések mellett kaptak szilárd gyártmányú asztalos- és kárpított butorokat. Budapest, Erzsébet-tér 18. sz. Dósa Kálmán Sas-utca sarok, I. em. Árjegyzéket 25 kr. levélgyel beküldése ellen bérmentve küld felénk B. osztály. 5167

MERKUR

bank- és váltó-üzlet részv. társ. Budapest, V., Dorottya-utca 12. 190,000 korona nyerhető: 1 darab 4 százalékos Magyar Jelzálog-sorjegy-érvényre. Huzás május 15-en, főnyeremény 100,000 korona. 1,75 1 darab 3 százalékos Osztrák Földhitelors jogigényre. Huzás 1899. május 15-en, főnyeremény 90,000 korona. 1,75 A kettő együtt csak 3.25 ft. 3.50 Postai rendelésénél 15 kr. portó.

Posztoszéjjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3-10 m. hosszú, elegendő 1 férfi öltönyre, ára csak 280 jó 310 jó 480 jó 7-90 finom 8-70 finom 10-30 legfinomabb 12-44 szel 18-94 zangarn } valódi szarpluból. Egy vég fekete szalon-öltönynek 10 ft. Felöltő szövet méterje 8 ft 20 krtól felihető. Loden grönny színekben 1 vég 6 ft-tól, 1 vég 9 ft 25 kr. Forvian és Doaxing Állami-vaasit tisztviselők és bírói egyenruha-szövetek, legfinomabb kamgarn és cheviot, valamint egyenruha-posztó a pásztygőrség és csendőrség számára stb. gyári áron kívül a szolárlnak olismert. Posztógyári Kiesel-Amhof Brúnben. r a k t á r Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállítás. Figyelemztetés! A t. közönség figyelmeztetik, hogy a szövetek ára közvetlenül vásárlásnál olcsóbbak mintha azokat a közvetítő kereskedőnél megrendelik. A Kiesel-Amhof cég Brúnben az összes szöveteket valódi gyári áron szállítja és nem drágítja meg az egodény hozzászámlálásával

STANDARD életbiztosító-társaság

Edinburghban (Angolhon.) Alapított 1825-ben. Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4. Korona Évi bevétel . . . . . 27,500,000 Kintartó nyereségyrészek . . . . . 150,000,000 Vagyon . . . . . 220,000,000 Halálesetek folytán kifizetve . . . . . 150,000,000 A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei: Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad vilámkötvények. Kötvények érvényben tartása díjfizetések eimulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborúbiztosítás népfelkelők részére. Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Minden szó egyszeri beiktatása... betűköl 2 kr. Címmei ellátást... 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasznak szükséges bélyeg kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK

és ELŐFIZETÉSEK felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére

a kiadóhivatalban József-körút 18., valamint a következő dohánytársadékokban:

- Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkon. Nemcesek-féle tőzsde Pótfő-tér. Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1. Benda Józsefné, Andrásy-utca 59. Deutsch Miksa, Andrásy-utca 38. Schwartz hirdetői iroda Marokkó-utca 2. Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-ut 1.

Károly Levélét megkapja T...

Bájos hölgy-vi-á-vis-mat a pincvenedik évében, kinek a kezében volt Budapesti Naplót a pincérel átadottam, kérem az illető utcajellegére, melyben a vendéglő létezik, főposta restanté megírni, hogy megismerkedésre hajlandó-e? Legnagyobb diszkrecióról beszületészavammal bízottam. 4237

Menyasszonyok! Völegények! !

A házasságkötéshez szükséges okiratok beszerzése, a netáni akadályok alól való felmentés kieszakölése s a kihirdetés körüli eljárások sok vesződségűek, pénz- és időpazarlással járnak. Legcélszerűbb tehát úgy a főváros, mint vidéki házassalankoknak az

„Országos Esketéséi Ügyvivőség”-hez, VII., Kerepesi-ut 14. fordulni, hol esketők díjért néhány nap alatt minden elvégzettetik.

Házikisasszonyi vagy bonne-állást keresi igényes leány jól főz, varr s ily mtűségben már működött. Cím a kiadóhivatalban. 2251

Joghallgató harmadéves, ügyvédi irodát, korrepetitót vagy más megfelelő foglalkozást keres. Ajánlatokat kér „Foglalások” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 4245

Bérlés. 1630 holdas nemesi birtok Budapesttől, valamint állomástól egy órányira, uralakkal, nagy majorral több évre kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4247

Eladás. 360 holdas nemesi birtok az első szónában, Budapesttől egy órányira, állomástól félórányira, uralakkal és kellő gazdasági épületekkel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4246

Építő vállalat Budapestben, ügyes, hatóságilag jogosult mérnököt vagy műépítést (kereszteny) keres, ki fizető tapasztalattal bír, helybeni építési körökben jól ismeretes és a magyar és német nyelvet teljesen bírja. Ajánlatokat referenciákkal: „Üzletben jártas”, alatt a kiadóhivatal továbbít.

Csinosan

butorozott különbéjárata szoba, esetleg fürdőszoba. használatnál szőlő nőnek május 15-től olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2270

Magyar ruha teljesen jó karban és sarkanyus lakkeszimak olcsón eladók. Cím a kiadóhivatalban. 2238

Született angol hölgy francia és angol lokekét ad mérsékelt árt. Megkereséseket „Albion” jelleggel e laphoz kér.

Biciklit veszek készpénzre. Ajánlatokat minőség és ár megnevezésével a kiadóba kérek „36 gép” cím alatt. 2258

Csinosan butorozott különbéjárata szoba májusra (Sándor-utca) kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2302

Szolid tisztességes fiatal leány keres pénztárolni, irodai, vagy más megfelelő állást, esetleg óvadék mellett is. Cím a kiadóhivatalban. 2217

Budán. Újlakon, az iskola közvetlen közelében ur család nő egy személy számára azonnal kiadó egy elegáns butorozott szoba. Cím a kiadóhivatalban. 2277

Két tanulóleány és egy ügyes derekvárnő jó fizetéssel felvételt egy elkélt nő szobába műhelybe. A tanulóleányok felszabadítottak Cím a kiadóhivatalban. 2276

Viszketeg és sömör ellen vegyenek 3 koronásért Erényi-féle Ichtio-Salicyl.

Közhögsénel, rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle pemfit-cukorkát.

Kossuth Lajos (1848.) életnagyságu mellképe (olajfestmény), aranyozott keretben olcáo áron 100 frt-ért eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2159

Házias ebédet keresek a Sándor-utca és József-körút környékén. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Jó ebéd” jelleggel kérek. 2239

Ingók és ingatlanok (földbirtokok, házak, üzletek, engedmények) vételét és eladását közvetítí olcáo áron egy megbízható, szolid ingóközégségi iroda. Cím a kiadóhivatalban tudható meg, esetleges írásbeli ajánlása, tok is „Bizalom” jelleg alatt ide intézendők. 2257

EPPEM MOST JELENT MEG!

A Sárga Dominó. Irta: PRÉVOST MARCEL. Fordította: Dr. Bethlen Oszkár. Ára: 50 krajcar. Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

Legszébb látképes levelezőlapok

Varsó, Szent-Pétervár, Moszkva, Nisni-Novgorod, Kasán, Bakesseráj, Inke-man, Balaklava, Szahastopol, Livadia, Konstantinápoly, Skutari (Kis-Azsiában), Rodostó, Szófia, Slinvica, Belgrádból postán feladva 25-30 kr. darabonként. Megrendelések készpénzért május 15-ig. Bárd Ferenc és testvére zeneműkereskedésében Kossuth-Lajos-utca 17. Méry Béla zeneműkereskedésében Dorottya-utca 7.

Hordó-koresolyát keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

Stenografia. A magyar vagy német gyorsírásban teljesen kiépült okl. gyorsírás-tanár. Cím a kiadóhivatalban. 419-

Takarítást keres fiatal leány szerény díjazásért, esetleg gyermek mellé is elmenne. Cím a kiadóhivatalba. 2267

Kereskedelmi iskolát végzett fiatal leány ki a magyar és német nyelvet bírja, a gyors-és gépirásban teljesen jártas, egy szállítási üzletben már két évig volt alkalmazva állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2268

Elegánsan butorozott szobát teljes ellátással együtt keres intelligen hivatalnok az V., VI. vagy VII. kerületben. Armegegyteléssel ellátott ajánlatok „Állandó lakó” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek, 2262

Olcsó lakás. Egy szoba, konyha, spajz a VI-ik kerületben május elsejére olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2265

Jó és szépírásu fiatal ember bármínó megfelelő állást keres, vagy írásbeli munkát. Cím a kiadóhivatalban. 2049

Egy tisztességes nőten ember, kinek saját terményüzlete volt, 1500 frt óvadékkal pézbeszedő vagy hasonló bizalmiállást keres. Levelet D. B. jelleg alatt kér a kiadóba. 2252

Fiatallu ki döntlanonkint zeneköltőbe jár, keresne dél-oltra írásbeli foglalkozást, esetleg hegédnőrként is adna szerény díjazásért. Cím a kiadóhivatalban. 2125

Fuvola-leckéket ad zenedét vezet, volt katonai fuvola szakaszvezető fiatalember. Cím a kiadóhivatalban. 2158

Csak 4-5000 forint szükséges egy 115.000 frtot érő ház megvételére A ház a VII. kerületben van II. emeleten 488 m² területű, 18 ft utcai fronttal, melyből csak 165 m² van beépítve. Bérjövdelem 5430 frt 150 ember részére nagy műhelyvel, istállósít stb. Állandó szolid lakók. Bélyegbet „V. S.” jellegű megkeresésekre.

Makulatura papír eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Temesvár-gyárvárosi sz. status-quo-hitközség. 64/1899. sz.

Pályázati hirdemény.

A temesvár-gyárvárosi sz. status-quo-hitközség vezetői állását egyelőre egy próbaszertendőre, egy akadémiát végzett zenészszel óhajtja betölteni. Évi fizetés 1000 korona és a hitközség d'szabásában megállapított melékjövedelem. Előnyben részesülnek azok, kik az énekkarban egy hangot betölthetnek vagy az orgonistát helyettesíthetik. Felhívtnak pályázni óhajtók, hogy képzettségüket, eddigi alkalmazásukat, életkorukat és családi állapotukat feltüntetve okmányokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb folyó évi június hó 8-ig alantit elnökséghez terjesszék. Temesvártól, 1899. évi április hó 20-án. Az elnökség.

Egy intelligens megjelenésű ur ember pénzbeszedő, raktárnoki, vagy más megfelelő állást keres, esetleg óvadéka is rendelkezik. Cím a kiadóhivatalban. 2220

Szép írásu hivatalnok bármilyen írásbeli munkát elvállal, másolásokat nemétül és magyarul szerény díjazás mellett. Cím a kiadóhivatalban. 2005

Kiadó nyárára idősebb magányos hölgy részére egy csinosan butorozott szoba egy Hermianus nyaralóban. Jó gondozást, esetleg teljes ellátást is ad jutányos árt. Cím a kiadóhivatalban. 2133

A magyar nemességhez! Homályban lévő vagy elveszetteknek hit régi nemességek bizonyított okmányait, családi címereket és egyéb e munkakörbe vágó okiratokat, bárhol is lévő levéltárakból avagy privát kezekben őrzött iratgyűjteményekből kiutalás és megszerezés egy ezzel foglalkozó szakember. Éppigy a kamarási főpróhához s az ezzel összefüggő munkálathoz szükséges dolgozatokat is stb. Költés és honorárium a munka komplikáltságától függően, nem egyforma. Válaszbélyeggel ellátott komoly megkeresések az ügy részletes ismertetésével „Nobilis” cím alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 4116

Különféle butort egész szobaberendezéseket óhajtok olcsón venni. Kisebb részletekben is vásárolk. Ajánlatokat „Butor” jelleggel kérek e laphoz.

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitűnő sikerrel végzett szép írásu fiatal leány magyar-német levelező, alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2154

Egy önálló vidéki kereskedő házasság céljából megismerkedni óhajt oly háziasn nevelt leánnyal, kinek néhány ezer forint hozomány van. Komoly ajánlatot „Józan 330” jelleg alatt kiadóba kéretnek. 2269

Olasz nyelvmestert keresek vagy dély, vagy esti órákra. Cím a kiadóhivatalban. 2255

BARÁNY DEZSŐ

műbuzsger-biztos Bpest, VIII., Kerepesi-ut 57. (Luther-áruhá.)

Vandó hangszerek és vonók különleges költségesen kőszítjük. Duzsalkarvona, fuvola és d'bzhangszerekben, kollékekben, iskolai és hangversenyre alkalmasok. 3 forinttól 1000 forintig. Saját készítményű hangszerek. Legjobb olasz és német hangversenyburok. Alaprajz kiadású s széklet.

Ha valami kiváló áron akar enni. rendezjen Megay Róbert cukrásztól Miskolcon egy Cukré-tortát: 1 ft 25 kr. beküldése után bérment megkapja. — Budapest: Szenes Ede ur cs. és kir. udvari szállító és Szimon István ur csmegekereskedésében, Aradon Ring Zsigmond ur üzletben kapható. Nagyváradon: Kádár János ur csmegekereskedésében.

doktorátus

(Dr. jur. phil. med.) európai egyetemeken (esetleg honoris c. is) negyven év óta adok szakszerű speciális információkat és tanácsot. Referenciák az összes államokban és társadalmi osztályokban. Csak nem névelten levelek „Dr. R.” alatt Boroszló (Breslau) főposta restanté válaszbélyeg 7kr.

85 százalékos sorsjegyre: József, Bazilika, magyar, osztrák olasz városkeresztsorsjegyre. Olcsó kamatokra 3-6 hónapra. WOHL banküzletben osztályvezető ügyintéző Budapest, V., Dianafürdő.

Gyógyszertár Dunántúl, 2 orvossal, 6000 frt szolid forgalommal, komoly reflektánsnak eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4239

Tizenégy hónapos egészséges fiugyermek örökbe adó. Cím a kiadóhivatalban. 4242

Két intelligens fiatal ember oly két csinos urinó ismeretségét keresi, kik az idej nyarat Marienbadban töltik. Levelet „Bohémek” cím alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4116

Fontos irodáknak. Kereskedelmi tanfolyamot végzett, gép-és gyorsírásban kitűnően minősített kisasszony alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban. 2271

A legújabb származásu viszketeg és sömör minden fajtája és n. me is gyógyítható a valódi Ichtio-Salicyl-készítménnyel, mely ezen bajokat alaposan gyógyítja. Legjobb viszketeg, sömör, ótvár, bőrhámítás, bőrperepezés, izadt testrészek és orrszekek ellen. Postán szétküldi a készítő ERÉNYI BÉLA Szabadszállás (Pest-megyé). Főraktár Török József, Király-utca 12. Ára 3 korona utas tással. Az ezrekre érkező hálaíratok diszkreció bontására miatt nem közölhetők.

Csmegefizetbe egy fiatal segéd felvételtik. Cím a kiadóhivatalban. 2278

Törlesztéses kölesön földbirtokra!

Kölesön a valódi birtokosok hátrahagyott részét 20-30 év közt előre kőszépezésben. Birtokos nemondható pénzintézet nem mondhat fel. Csakly kamattal tőke is törlesztetik. Lebonnyoltas legrovidebb idő alatt 10 nertelési belyeg-és illékmetek. Semmi előleges költségek. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: teleköltség, kivonat és kataszteri birtokly másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, Budapest, VI., Váci-körút 39.

Nagy vagyont

szerezhet a „Kereskedelmi Vegyesztet” című mű birtokában. E könyv, melynek anyagát korunk legkiválóbb szakfőrtái állították össze, 3 ft bolti ár helyett még néhány napig (ajánlott postai küldéssel) 1 ft 20 krajcaré lészállított áron kapható. Utmutatásai alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozásu férfi vagy nő

2-3000 forint biztos jövedelemre tehet szert, tőkebefektetés nélkül, csakly fáradsággal otthon végezhető munkával. Mindennemű kereskedők és iparos'k üzletük jövedelmét megkőszíthetetik. Tisztviselő és tanító urak szabad óráikban könnyű és becsületes munkáért áron családok részére VAGYONT szerezhetnek e könyv tanításal az otthon.

Már csak néhány száz példány van raktáron. ezért mindenki saját érdekében azonnal, ha haladéktalanul megrendeli, lezedszerében hozatuk. Vágyon. Megrendelhető a „Kereskedelmi Vegyesztet” könyvtárol vállalatnál.

UJPEST, István-utca 2. szám.

Olcsó arany és ezüsteladás, részletfizetésre is, valamint a legszébb ék-zertárgyak: u. m.: arany férdő láncok grammja 85 kr., arany főrőrkák 10 frt, szany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, brostútk, 6 frt 50 kr-tól kezdve.

12 darab valódi ezüst evő-észék: 6 frt 25 kr., étkezőszervizek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frttól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fényképpel van ellátva. Veszünk zálogházi edü-lakát. Grünberger A. Béla örökösai Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szegheóné S. Lujza, ki közvetíté intézetét nevelőnök, gyermekoktatásnok és bonne számára, Budapest, Andrásy-ut 28. II. tíz év óta a legjobb hiraóvvel fenntartja, ezen iróddát 11 év május hó 1-én átteszi VII. Erzsébet-körút 30. II. alá Szegheóné S. Lujza

Elite választék 1 darab 2 frt. Kiállítási és reklám minta fajok 10 darab 8 frt — Óriási szegfü 10 darab 5 frt — Disz-szegfü 10 darab 2 frt. 50. Kerti szegfü 10 darab 1 frt 20.

Remontant szegfü 10 darab 3 frt. 50 darabnál 10%, 100 darabnál 20% engedmény. Képes árjegyzék ingyen bérmentve. Fr. Spora szegfü-kivitel Klattau (Csehország) FEITH M., Bécs, II., Tabortstrasse 11/b.

Előleget ad

mindennemű értékpapirokra Budapestben és vidékre LUKÁCS VILMOS bankháza, Budapest, V., Fűrdő-utca 10.

Kétségtelenül Rösler fogvize

mert ez nyomban előlítja a legmakacsabb fogfájást és megszűnteti a szájbűzt. Egy üvege ára 35 kr. Viddére 55 kr. előleges beküldés mellett bérmentve. Főraktár: Budapest, Török József győgszertára, Király-utca 12.

BUTOR

készpénzért vagy részletfizetésre legjutányosabb áron kapható Ehrentreu és Fuchs TESTVÉREKNÉL BUDAPEST Teréz-körút 8.

Arjegyzék 120 oldal illusztrációval 2 ft beküldés ellenében kapható, mi azonban vásárlónk vagy a könyv visszaküldés esetén készpénzben visszatér.

Olvassóink figyelmébe!

„MIRJAM” Irta: Dr. KISS ARNOLD. veszprémi főorvosi. Remeik nyelvezettel nők számára írott magyar nyelvű zsidó

Imádságos Könyv. ÁRA: Vászonszövetben 2 frt 50 kr. Bőrkötés 3 frt 50 kr. Bőrkötés, igen díszes csattal 6 frt. Csontutántartó kötés 3 frt 50 kr. Elefantosant kötés, igen díszes 6 frt.

Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18. szám.

SPORA-féte világhírű KLATTAU dísz-és szegfü. Kivitelre: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt a. Mainban stb. a legmaga sabb díjakkal.

Elite választék 1 darab 2 frt. Kiállítási és reklám minta fajok 10 darab 8 frt — Óriási szegfü 10 darab 5 frt — Disz-szegfü 10 darab 2 frt. 50. Kerti szegfü 10 darab 1 frt 20.

Remontant szegfü 10 darab 3 frt. 50 darabnál 10%, 100 darabnál 20% engedmény. Képes árjegyzék ingyen bérmentve. Fr. Spora szegfü-kivitel Klattau (Csehország)